

Números irundya kuaxia Moisés ombopara va'ekue

Números irundya kuaxia Moisés ombopara va'ekue

Kova'e kuaxia ma Números 'epy va'e, mba'eta omombe'u mokoĩgue Moisés heta va'e kuery oipapaague. Jypy ma Egito yvy gui Israel kuery oẽmba rire Sinai vyty py ikuai jave py oipapa (capítulo 1). Ha'e gui amboae ma quarenta ma'etỹ rire Canaã yvy re oopa ta jave py ju oipapa (capítulo 26). Ha'e gui kova'e kuaxia para re oĩ quarenta ma'etỹ re Israel kuery tekoa e'ỹa rupi ikuai jave guare.

Ha'e va'e jave ma Israel kuery nonhe'ẽ rendui jepi okuapy Nhanderuete, neĩ hemimbo'e Moisés voi. Amongue py na'ikyre'ỹvei, okyje rei ha'e ijayvu rei okuapy Moisés ha'e Nhanderuete rovai. Ha'e rami teĩ Nhanderuete omboaxya rupi opena porã, ojevavyague operdoa kuerei guive. Moisés ma imbaraeete oikovy va'eri ha'e voi peteĩgue nonhe'ẽ rendu porãi, mba'eta Meribá tekoa py ivai vy nomboetei Nhanderuete heta va'e kuery oendua py. “Ha'e ramo Senhor aipoe'i Moisés ha'e Arão pe: ‘Peẽ kuery ndapejeroviai va'ekue xere, mba'eta Israel kuery oendua py ndapexa ukai xeky'a e'ỹ va'ea. Ha'e nunga rupi peẽ ma naperovaẽvei ma 'rã kova'e kuery ijyvyrã ame'ẽague py', he'i” (20.12).

Ha'e gui ma Israel kuery rovaigua kuery ogueru peteĩ ava Balão ha'e kuery re ijayvu vai aguã. Ha'e rami teĩ Nhanderuete ojoko vy ojepegua kuery rovai nomombe'u ukai ayvu vai. Ha'e rami 'rãgue py Balão aipoe'i: “Jacó

kuery rovai rupi mba'evykya nda'eve ranhei 'rã, Israel kuery rovai mba'ekuaa ndovarei 'rã”, he'i (23.23a). Ha'e ramia py Nhanderuete oepy kuerei 'rã ojepegua kuery.

Moisés pe Israel kuery rery rupi Nhanderuete oipapa uka-paague

¹ Egito yvy gui Israel kuery oje'oipa rire mokoĩ ma'etÿa re, mokoĩ jaxya, jypy araa py ma SENHOR ijayvu Moisés pe, Sinai yvyty katy'i tekoa e'ÿa oĩ va'e py. Ogyu nhemboaty oĩaty oĩ va'e py aipoe'i:

² — Pemboparapa ke Israel kuery rery ha'e javi, peteĩ-teĩ ta'y va'e, ha'e tamoĩ kuery ro pygua ikuai rami vy. Avakue ha'e javi 'rã peipapa peteĩ-teĩ rery rupi.

³ Vinte ma'etÿ oguereko va'e guive 'rã peipapa tujakue peve, Israel regua joe opu'ã aguã ikuai kuaa va'e meme, ha'e va'e kuery ae ndee ha'e Arão reve peipapa 'rã xondaro kueryrã peteĩ-teĩ regua gui.

⁴ Peteĩ-teĩ regua ikuai va'e gui oiko avi 'rã peteĩ ava penepytyvõarã, nguu ro pygua kuery ruvixa ae.

⁵ Po rami ma avakue penepytyvõa rery: Rúben ramymino kuery ruvixa ma Sedeur ra'y Elizur;

⁶ Simeão ramymino kuery ruvixa ma Zurisadai ra'y Selumiel;

⁷ Judá ramymino kuery ruvixa ma Aminadabe ra'y Naassom;

⁸ Issacar ramymino kuery ruvixa ma Zuar ra'y Natanael;

⁹ Zebulom ramymino kuery ruvixa ma Helom ra'y Eliabe;

¹⁰ Ha'e gui José ra'y kuery ramymino kuery, Efraim ramymino kuery ruvixa ma Amiúde ra'y Elisama, ha'e rã Manassés ramymino kuery ruvixa ma Pedazar ra'y Gamaliel;

¹¹ Benjamim ramymino kuery ruvixa ma Gideoni ra'y Abidã;

¹² Dã ramymino kuery ruvixa ma Amisadai ra'y Aiezer;

13 Aser ramymino kuery ruvixa ma Ocrã ra'y Pagiël;

14 Gade ramymino kuery ruvixa ma Deuel ra'y Eliasafe;

15 Naftali ramymino kuery ruvixa ma Enã ra'y Aira.

16 Ha'e va'e kuery ma heta va'e kuery mbyte gui oiporavo pyre, tamoĩ kuery ramymino kuery yvateve va'e, Israel kuery mbovy rei e'ỹ ikuai va'e ruvixarã.

17 Ha'e ramo ha'e va'e avakue hery rupi oiporavo ramo Moisés ha'e Arão ogueraa.

18 Ha'e vy mokoĩ jaxya jypy'ia ára py heta va'e kuery omboatypa ramo ha'e kuery omombe'u porãve okuapy peteĩ-teĩ regua ramoĩ kuery rery, tuu ha'e ta'y kuery. Hery rupi oipapa vinte ma'etỹ oguereko va'e guive tujakue peve.

19 Moisés pe SENHOR ojapo ukaague rami vy oipapapa Sinai vyvty katy'i tekoe e'ỹa oĩ va'e py.*

20 Israel ra'y jypykue Rúben ramymino kuery, peteĩ-teĩ hoo pygua kuery ikuaia rami, tuu ha'e ta'y kuery, hery rupi meme oipapa. Peteĩ-teĩ ava vinte ma'etỹ oguereko va'e guive tujakue peve oipapa joe opu'ã kuaa va'e meme.

21 Ha'e vy Rúben ramymino kuery oipapa rã quarenta e seis mil e quinhentos ha'e javi vy.

22 Ha'e gui Simeão ramymino kuery ju, peteĩ-teĩ hoo pygua kuery ikuaia rami, tuu ha'e ta'y kuery, hery rupi meme oipapa. Peteĩ-teĩ ava vinte ma'etỹ oguereko va'e guive tujakue peve oipapa joe opu'ã kuaa va'e meme.

23 Ha'e vy Simeão ramymino kuery oipapa rã cinqüenta e nove mil e trezentos ha'e javi vy.

24 Ha'e gui ma Gade ramymino kuery ju, peteĩ-teĩ hoo pygua kuery ikuaia rami, tuu ha'e ta'y kuery, hery rupi meme oipapa. Peteĩ-teĩ ava vinte ma'etỹ oguereko va'e guive tujakue peve oipapa joe opu'ã kuaa va'e meme.

---

* 1:19 Sinai vyvty áry SENHOR lei oeja raka'e (Êxodo 19.1-6).

²⁵ Ha'e vy Gade ramymino kuery oipapa rã quarenta e cinco mil seiscentos e cinqüenta ha'e javi vy.

²⁶ Ha'e gui Judá ramymino kuery ju, peteĩ-teĩ hoo pygua kuery ikuaia rami, tuu ha'e ta'y kuery, hery rupi meme oipapa. Peteĩ-teĩ ava vinte ma'etỹ oguereko va'e guive tujakue peve oipapa joe opu'ã kuaa va'e meme.

²⁷ Ha'e vy Judá ramymino kuery oipapa rã setenta e quatro mil e seiscentos ha'e javi vy.

²⁸ Ha'e gui Issacar ramymino kuery ju, peteĩ-teĩ hoo pygua kuery ikuaia rami, tuu ha'e ta'y kuery, hery rupi meme oipapa. Peteĩ-teĩ ava vinte ma'etỹ oguereko va'e guive tujakue peve oipapa joe opu'ã kuaa va'e meme.

²⁹ Ha'e vy Issacar ramymino kuery oipapa rã cinqüenta e quatro mil e quatrocentos ha'e javi vy.

³⁰ Ha'e gui Zebulom ramymino kuery ju, peteĩ-teĩ hoo pygua kuery ikuaia rami, tuu ha'e ta'y kuery, hery rupi meme oipapa. Peteĩ-teĩ ava vinte ma'etỹ oguereko va'e guive tujakue peve oipapa joe opu'ã kuaa va'e meme.

³¹ Ha'e vy Zebulom ramymino kuery oipapa rã cinqüenta e sete mil e quatrocentos ha'e javi vy.

³² Ha'e gui José ra'y kuery ju, Efraim ramymino kuery ranhe, peteĩ-teĩ hoo pygua kuery ikuaia rami, tuu ha'e ta'y kuery, hery rupi meme oipapa. Peteĩ-teĩ ava vinte ma'etỹ oguereko va'e guive tujakue peve oipapa joe opu'ã kuaa va'e meme.

³³ Ha'e vy Efraim ramymino kuery oipapa rã quarenta mil e quinhentos ha'e javi vy.

³⁴ Manassés ramymino kuery ju, peteĩ-teĩ hoo pygua kuery ikuaia rami, tuu ha'e ta'y kuery, hery rupi meme oipapa. Peteĩ-teĩ ava vinte ma'etỹ oguereko va'e guive tujakue peve oipapa joe opu'ã kuaa va'e meme.

³⁵ Ha'e vy Manassés ramymino kuery oipapa rã trinta e dois mil e duzentos ha'e javi vy.

³⁶ Ha'e gui Benjamim ramymino kuery ju, peteĩ-teĩ hoo pygua kuery ikuaia rami, tuu ha'e ta'y kuery, hery rupi meme oipapa. Peteĩ-teĩ ava vinte ma'etỹ oguereko va'e guive tujakue peve oipapa joe opu'ã kuaa va'e meme.

³⁷ Ha'e vy Benjamim ramymino kuery oipapa rã trinta e cinco mil e quatrocentos ha'e javi vy.

³⁸ Ha'e gui Dã ramymino kuery ju, peteĩ-teĩ hoo pygua kuery ikuaia rami, tuu ha'e ta'y kuery, hery rupi meme oipapa. Peteĩ-teĩ ava vinte ma'etỹ oguereko va'e guive tujakue peve oipapa joe opu'ã kuaa va'e meme.

³⁹ Ha'e vy Dã ramymino kuery oipapa rã sessenta e dois mil e setecentos ha'e javi vy.

⁴⁰ Ha'e gui Aser ramymino kuery ju, peteĩ-teĩ hoo pygua kuery ikuaia rami, tuu ha'e ta'y kuery, hery rupi meme oipapa. Peteĩ-teĩ ava vinte ma'etỹ oguereko va'e guive tujakue peve oipapa joe opu'ã kuaa va'e meme.

⁴¹ Ha'e vy Aser ramymino kuery oipapa rã quarenta e um mil e quinhentos ha'e javi vy.

⁴² Ha'e gui Naftali ramymino kuery ju, peteĩ-teĩ hoo pygua kuery ikuaia rami, tuu ha'e ta'y kuery, hery rupi meme oipapa. Peteĩ-teĩ ava vinte ma'etỹ oguereko va'e guive tujakue peve oipapa joe opu'ã kuaa va'e meme.

⁴³ Ha'e vy Naftali ramymino kuery oipapa rã cinqüenta e trê mil e quatrocentos ha'e javi vy.

⁴⁴ Ha'e va'e kuery ma Moisés ha'e Arão oipapa va'ekue. Israel kuery yvatekueve ikuai va'e ma doze avakue, peteĩ-teĩ tamoi kuery ro pygua kuery ruvixa oiko.

⁴⁵ Ha'e rami vy Israel kuery ha'e javi oipapaa peteĩ-teĩ hoo pygua kuery ikuaia rami. Peteĩ-teĩ ava vinte ma'etỹ oguereko va'e guive tujakue peve oipapa joe opu'ã kuaa va'e meme.

⁴⁶ Oipapa pyre ha'e javi vy ma seiscentos e trê mil quinhentos e cinqüenta.

Levita kuery regua ndoipapaaiaague

⁴⁷ Ha'e rã levita kuery regua ma ndoipapaa'i tuu kuery regua ikuai rami, amboae kuery oipapaa rami e'ÿ,

⁴⁸ mba'eta Moisés pe SENHOR ijayvu ma voi vy aipoe'i va'ekue:

⁴⁹ “Levita kuery regua anho 'rã nderepapai, ha'e kuery rery ma voi neremboparai 'rã Israel kuery rery mboae ikuai py.

⁵⁰ Ha'e rami 'rãgue py levita kuery ma remoĩ 'rã ombojeroviaaty xeyvu oĩa va'e re opena va'erã, tembiporu ikuai va'e ha'e hexegua ha'e javi re. Ha'e kuery ikuai 'rã ombojeroviaaty oguerova heravy aguã rami, hexegua tembiporu ha'e javi reve. Ombojeroviaaty ropy rupi ae 'rã ha'e kuery opena okuapy, ha'e ijyvýry rupi 'rã ikuai.

⁵¹ Ha'e gui ombojeroviaaty oguerova ta jave ma levita kuery ombovaipa 'rã. Ha'e gui tekoa mbyte py ju omopu'ã aguã ma levita kuery ae ju 'rã omoatyřõ. Ha'e rã amboae regua hexe onhemboja vy omano 'rã.

⁵² Ha'e gui Israel kuery ma peteĩ-teĩ ngoorã ojapo 'rã guekoa py ae, peteĩ-teĩ regua joa py ae 'rã ikuai, ojepegua bandeira yvýry rupi.

⁵³ Ha'e rã levita kuery ma ngoorã ojapo 'rã okuapy ombojeroviaaty xeyvu oĩa va'e yvýry rupi ae, Israel kuery áry ou e'ÿ aguã imbopagaarã. Ha'e rami vy levita kuery ae 'rã opena okuapy ombojeroviaaty xeyvu oĩa va'e re”, he'i va'ekue.

⁵⁴ Ha'e ramo Israel kuery ojapo ha'e rami. Moisés pe SENHOR ojapo ukaague ha'e javi rupi ikuai.

2

Tekoa rupi peteĩ-teĩ regua ikuai aguã re ijayvuague

¹ SENHOR aipoe'i Moisés ha'e Arão pe:

² — Israel kuery ikuai 'rã peteĩ-teĩ regua bandeira 'y yvýry rupi ae. Peteĩ-teĩ regua bandeira re ma tamõi kuery kuaa ukaarã oĩ. Oguy nhemboaty oĩaty oĩ va'e yvýry rupi 'rã hekoa, ha'e va'e katy peteĩ-teĩ regua oma'ẽ okuapy aguã rami.

³ Kuaray oua katy ikuai 'rã Judá regua kuery ojeuegua bandeira 'y yvýry, peteĩ-teĩ regua joa py ae. Judá ra'y kuery ruvixarã oĩ 'rã Aminadabe ra'y Naassom.

⁴ Ha'e kuery va'e regua xondaro kuery oipapaa rã setenta e quatro mil seiscientos ha'e javi vy.

⁵ Ha'e kuery yvýry ikuai 'rã Issacar regua kuery. Ha'e va'e kuery ruvixarã oĩ 'rã Zuar ra'y Natanael.

⁶ Ha'e kuery va'e regua xondaro kuery oipapaa rã cinquenta e quatro mil e quatrocentos ha'e javi vy.

⁷ Ha'e gui Zebulom regua kuery jevy 'rã ikuai. Ha'e va'e kuery ruvixarã oĩ 'rã Helom ra'y Eliabe.

⁸ Ha'e kuery va'e regua xondaro kuery oipapaa rã cinquenta e sete mil e quatrocentos ha'e javi vy.

⁹ Judá regua kuery rekoa py oipapaa rã cento e oitenta e seis mil e quatrocentos ha'e javi vy, amboae regua irũ kuery reve. Ha'e kuery ma tenondegua 'rã oje'oi.

¹⁰ Ha'e gui kuaray puku-a katy 'rã ikuai Rúben regua kuery ojeuegua bandeira 'y yvýry, peteĩ-teĩ regua joa py ae. Rúben ra'y kuery ruvixarã oĩ 'rã Sedeur ra'y Elizur.

¹¹ Ha'e kuery va'e regua xondaro kuery oipapaa rã quarenta e seis mil e quinhentos ha'e javi vy.

¹² Ha'e kuery yvýry ma ikuai 'rã Simeão regua kuery. Ha'e va'e kuery ruvixarã oĩ 'rã Zurisadai ra'y Selumiel.

¹³ Ha'e kuery va'e regua xondaro kuery oipapaa rã cinquenta e nove mil e trezentos ha'e javi vy.

¹⁴ Ha'e gui ma Gade regua kuery jevy 'rã ikuai. Ha'e va'e kuery ruvixarã oĩ 'rã Deuel ra'y Eliasafe.

¹⁵ Ha'e kuery va'e regua xondaro kuery oipapaa rã quarenta e cinco mil seiscientos e cinqüenta ha'e javi vy.

¹⁶ Rúben regua kuery rekoa py oipapaa rã cento e cinqüenta e um mil quatrocentos e cinqüenta ha'e javi vy, amboae regua irũ kuery reve. Ha'e kuery ma tenondegua rakykue 'rã oje'oi.

¹⁷ Ha'e gui mae ma oguerovaa 'rã heravy oguy nhemboaty oĩaty. Levita kuery ikuai va'e amboae kuery mbyte py 'rã oje'oi. Ha'e kuery ikuai rami ae 'rã oje'oi oguataa rupi. Peteĩ-teĩ regua oje'oi 'rã ikuai aguã py ae, ojeuegua bandeira rakykue.

¹⁸ Ha'e gui kuaray oikea katy ikuai 'rã Efraim regua kuery ojeuegua bandeira 'y yvýry, peteĩ-teĩ regua joa py ae. Efraim ra'y kuery ruvixarã oĩ 'rã Amiúde ra'y Elisama.

¹⁹ Ha'e kuery va'e regua xondaro kuery oipapaa rã quarenta mil e quinhentos ha'e javi vy.

²⁰ Ha'e va'e kuery yvýry ikuai 'rã Manassés regua kuery. Ha'e va'e kuery ruvixarã oĩ 'rã Pedazur ra'y Gamaliel.

²¹ Ha'e kuery va'e regua xondaro kuery oipapaa rã trinta e dois mil e duzentos ha'e javi vy.

²² Ha'e gui ma Benjamim regua kuery jevy 'rã ikuai. Ha'e va'e kuery ruvixarã oĩ 'rã Gideoni ra'y Abidã.

²³ Ha'e kuery va'e regua xondaro kuery oipapaa rã trinta e cinco mil e quatrocentos ha'e javi vy.

²⁴ Efraim regua kuery rekoa py oipapaa rã cento e oito mil e cem ha'e javi vy, amboae regua irũ kuery reve. Ha'e kuery ma mboapya py 'rã oje'oi.

²⁵ Ha'e gui kuaray apu'aa katy ikuai 'rã Dã regua kuery ojeuegua bandeira 'y yvýry, peteĩ-teĩ regua joa py ae. Dã ra'y kuery ruvixarã oĩ 'rã Amisadai ra'y Aiezer.

²⁶ Ha'e kuery va'e regua xondaro kuery oipapaa rã sessenta e dois mil e setecentos ha'e javi vy.

²⁷ Ha'e va'e kuery yvýry ikuai 'rã Aser regua kuery. Ha'e va'e kuery ruvixarã oĩ 'rã Ocrã ra'y Pagiel.

²⁸ Ha'e kuery va'e regua xondaro kuery oipapaa rã quarenta e um mil e quinhentos ha'e javi vy.

²⁹ Ha'e gui ma Naftali regua kuery jevy 'rã ikuai. Ha'e va'e kuery ruvixarã oĩ 'rã Enã ra'y Aira.

³⁰ Ha'e kuery va'e regua xondaro kuery oipapaa rã cinqüenta e três mil e quatrocentos ha'e javi vy.

³¹ Dã regua kuery rekoa py oipapaa rã cento e cinqüenta e sete mil e seiscentos ha'e javi vy, amboae regua irũ kuery reve. Ha'e kuery ma opa vygua 'rã oje'oi, peteĩ-teĩ regua ojeuegua bandeira rakykue.

³² Ha'e va'e kuery ma Israel kuery regua oipapa pyre, tamoĩ kuery ikuai va'e-va'e rupi. Oipapa pyre ha'e javi vy ma seiscentos e três mil quinhentos e cinqüenta, peteĩ-teĩ regua joa py ikuai rami.

³³ Ha'e rã levita kuery ma ndoipapaa Israel kuery oipapaa py, Moisés pe SENHOR ijayvuague rami vy.

³⁴ Ha'e rami ae Israel kuery ikuai. Moisés pe SENHOR ijayvuague rami ae ikuai ojeuegua bandeira 'y yvýry rupi. Ha'e rami ae avi oguata oje'oivy, peteĩ-teĩ regua nguu ro pygua kuery reve.

3

Levita kuery mbovy pa ikuai, ha'e hembiaporã re ijayvuague

¹ Ha'e gui pova'e kuery ma Arão ha'e Moisés ra'y kuery ikuai, Sinai yvyty áry Moisés pe SENHOR ijayvu jave guare.

² Po rami ae Arão ra'y kuery rery: ta'y jypykue ma Nadabe, ha'e gui ma Abiú, Eleazar ha'e Itamar.

³ Po rami Arão ra'y kuery rery, sacerdote-rã omoĩ mbyre meme ikuai, sacerdote-rã omboxaa rire.

⁴ Ha'e rami teĩ Nadabe ha'e Abiú omano raka'e SENHOR renonde py, Sinai regua tekoa e'ỹa py SENHOR renonde tata ha'eve'ỹa ramigua ogueroike ramo. Ta'y e'ỹ re omano raka'e. Ha'e rã tyvy kuery Eleazar ha'e Itamar ju sacerdote ikuai nguu Arão renonde.

⁵ SENHOR aipoe'i Moisés pe:

⁶ — Emonhemboja ke Levi regua kuery sacerdote Arão renonde py ipytyvõarã.

⁷ Ha'e kuery tojapo mba'emo ixupe, ha'e heta va'e kuery oguy nhemboaty oĩaty renonde rupi ikuai va'e ha'e javi re vy, ombojeroviaaty ropy rupi omba'eapoa py.

⁸ Ha'e kuery opena 'rã tembiporu oguy nhemboaty oĩaty pygua ha'e javi re. Ha'e vy 'rãe ojaopopa ojaopo 'rã va'ekue Israel kuery re vy, ombojeroviaaty rupi omba'eapoa py.

⁹ Ha'e nunga rupi levita kuery remboaxa 'rã Arão ha'e ta'y kuery peguarã. Israel kuery regua ixupe remboaxa va'erã ha'e kuery anho.

¹⁰ Ha'e rã Arão ha'e ta'y kuery pe ndeayvu 'rã sacerdote rami anho omba'eapo aguã re. Ha'e rã amboae regua ri onhemboja vy ma omano 'rã — he'i.

¹¹ SENHOR aipoe'i Moisés pe:

¹² — Ma'ẽ, levita kuery ma xee aipe'a va'ekue Israel kuery mbyte gui. Israel kuery jypy'i oiko'i va'e nhavõ rekovia ma levita kuery aiporavo xejeupe guarã. Ha'e rami rire levita kuery xeveygua meme 'rã ikuai.

¹³ Mba'eta jypy'i oiko va'e nhavõ ma xeveygua ae. Egito yvy py jypy'i oiko va'ekue ajukapa ára guive ma Israel kuery va'e regua jypykue'i amboaxapa xejeupe guarã, avakue ha'e mymba kuery voi. Xevy guarã meme ikuai. Xee ma SENHOR — he'i.

¹⁴ Ha'e gui Sinai regua tekoa e'ỹa py SENHOR ijayvu Moisés pe. Ha'e vy aipoe'i:

¹⁵ — Reipapa 'rã Levi ramymino kuery peteĩ-teĩ tamymino kuery rery rupi, tuu ha'e ta'y kuery reve. Avakue ha'e javi 'rã reipapa, peteĩ jaxy oguereko va'e guive tujapave peve — he'i.

¹⁶ Ha'e ramo SENHOR ijayvuague rami vy Moisés oipapa levita kuery, ixupe oipapa ukaague rami ae.

¹⁷ Po rami ma Levi ra'y kuery rery: Gérson, Coate ha'e Merari.

¹⁸ Ha'e gui pova'e ma Gérson ra'y kuery rery, peteĩ-teĩ ta'y kuery reve: Libni ha'e Simeí.

¹⁹ Ha'e gui Coate ra'y kuery, ta'y kuery reve ma Anrão, Izar, Hebrom ha'e Uziel.

²⁰ Ha'e gui Merari ra'y kuery, ta'y kuery reve ma Mali ha'e Musi. Ha'e va'e kuery ae Levi ramymino kuery, guamoĩ kuery rery rupi.

²¹ Gérson ramymino kuery ma Libni ha'e Simeí ra'y kuery, Gérson re tamoĩ va'e meme.

²² Ha'e kuery regua avakue peteĩ jaxy oguereko va'e guive tujapave peve ma hery rupi oipapaa rã sete mil e quinhentos ha'e javi vy.

²³ Ha'e gui Gérson ramymino kuery ma ombojeroviaaty kupe rupi 'rã ngoorã ojapo, kuaray oikea katy.

²⁴ Gérson ramymino kuery ruvixarã ma Lael ra'y Eliasafe ikuai 'rã.

²⁵ Gérson ramymino kuery opena 'rã okuapy oguy nhemboaty oĩaty re, ombojeroviaaty, oo ha'e ijao'ia re, ha'e oguy nhemboaty oĩaty rokêrã ajukue oĩ va'e re,

²⁶ ajukue oka ombojeroviaaty ha'e altar yvýry rupi ikuai va'e re, oka rokêrã ajukue oĩ va'e re, ha'e gui ixã ikuai va'e re. Ha'e nunga ha'e javi rupi omba'eapo aguã rami ikuai.

²⁷ Ha'e gui Coate ramymino kuery ma Anrão, Izar, Hebrom ha'e Uziel ra'y kuery. Ha'e va'e kuery ma Coate re tamoĩ va'e meme.

²⁸ Ha'e kuery regua avakue peteĩ jaxy oguereko va'e guive tujapave peve ma oipapaa rã oito mil e seiscentos ha'e javi vy. Ha'e kuery ma henda iky'a e'ỹ va'e re opena aguã rami ikuai.

²⁹ Ha'e gui Coate ramymino kuery ma ombojeroviaaty yke katy rupi 'rã ngoorã ojapo, kuaray puku-a katy.

³⁰ Coate ramymino kuery ruvixarã oĩ 'rã Uziel ra'y Elisafã.

³¹ Ha'e kuery ma xeayvu ryru re opena aguã rami ikuai, mesa oĩ va'e, tataendy 'y, altar ha'e javi re, tembiporu henda iky'a e'ỹ va'e rupi oiporu va'ety ha'e ajukue okẽrã oĩ va'e re. Ha'e nunga ha'e javi re opena aguã rami ikuai.

³² Levi ramymino kuery ruvixa yvateve va'e ma sacerdote Arão ra'y Eleazar. Ha'e va'e ma opena 'rã henda iky'a e'ỹ va'e ropy rupi omba'eapo va'e kuery re.

³³ Ha'e gui Merari ramymino kuery ma Mali ha'e Musi ra'y kuery. Ha'e va'e kuery ae Merari re tamoĩ va'e meme.

³⁴ Ha'e kuery regua avakue peteĩ jaxy oguereko va'e guive tujapave peve ma oipapaa rã seis mil e duzentos ha'e javi vy.

³⁵ Ha'e gui Merari ramymino kuery ruvixarã oĩ 'rã Abiail ra'y Zuriel. Ha'e kuery ma ombojeroviaaty yke katy rupi 'rã ngoorã ojapo, kuaray apu'a'ia katy.

³⁶ Merari ra'y kuery omoĩague rami vy opena 'rã okuapy vyvra pe ombojeroviaaty regua ikuai va'e re, ha'e gui ijyta'i, ijyta, ijyta yvypy ha'e tembiporu ikuai va'e re. Ha'e va'e ha'e javi re opena aguã rami ikuai,

³⁷ ha'e gui ijyvýry oka rupi ijyta ikuai va'e re, ijyta yvypy, vyvra rakua, ha'e ixã ikuai va'e ha'e javi re.

³⁸ Ha'e gui ombojeroviaaty renonde kuaray oua katy Moisés ha'e Arão ojapo 'rã ngoorã gua'y kuery reve, oguy nhemboaty oĩaty renonde kuaray oua katy ae. Ha'e va'e kuery ma henda iky'a e'ỹ va'e ropy rupi 'rã omba'eapo,

omoñague rami vy. Omba'eapo 'rã Israel kuery re oma'ẽ vy. Ha'e rã amboae regua ri onhemboja vy omano 'rã.

³⁹ Ha'e gui levita kuery regua avakue peteĩ jaxy oguereko va'e guive tujapave peve ma oipapaa rã vinte e dois mil ha'e javi vy. SENHOR ojapo ukaague rami vy Moisés ha'e Arão oipapa, ta'y kuery ha'e javi reve.

Jypy oiko'i va'ekue rekovia ome ẽ mbyrã re ijayvuague
⁴⁰ SENHOR aipoe'i Moisés pe:

— Eipapa ta'y jypykue'i avakue Israel kuery regua. Peteĩ-teĩ hery rupi 'rã reipapa peteĩ jaxy oguereko va'e guive tujapave peve.

⁴¹ Ha'e rami avi Israel kuery jypykue'i va'e rekovia xejeupe guarã amboaxa ma levita kuery. Xee ma SENHOR. Ha'e rami ae avi levita kuery rymba kuery xejeupe guarã amboaxa 'rã Israel kuery rymba kuery jypykue'i va'ekue rekovia — he'i.

⁴² Ha'e ramo SENHOR ojapo ukaague rami vy Moisés oipapa jypykue'i Israel kuery regua ha'e javi.

⁴³ Ha'e kuery regua avakue jypykue'i va'e peteĩ jaxy oguereko va'e guive tujapave peve ma hery rupi oipapaa rã vinte e dois mil duzentos e setenta e três ha'e javi vy.

⁴⁴ Ha'e gui SENHOR aipoe'i Moisés pe:

⁴⁵ — Israel kuery regua ta'y jypykue'i rekovia emboaxa ke levita kuery xevy guarã, ha'e Israel kuery rymba kuery rekovia emboaxa avi levita kuery rymba ikuai va'e. Mba'eta levita kuery ma xevy guarã meme ikuai. Xee ma SENHOR.

⁴⁶ Ha'e gui ikuai avi duzentos e setenta e três jypykue Israel kuery regua, levita kuery gui hetave va'e. Ha'e va'e kuery remboekovia aguã ma

⁴⁷ peteĩ-teĩ repyrã rejopy 'rã cinco hatã'i va'e. Hendaiky'a e'ỹ va'e py hatã'i va'e oiporua va'e regua ae 'rã reiporu, doze gramas va'e meme.

⁴⁸ Ha'e va'e peráta reme'ẽ 'rã Arão ha'e ta'y kuery pe, hetave va'e kuery repyrã — he'i.

⁴⁹ Ha'e va'e peráta ma Moisés ojopy levita kuery gui Israel kuery jypykue'i hetave ikuai va'e repyrã.

⁵⁰ Israel kuery jypykue'i gui ae ojopy, mil trezentos e sessenta e cinco hatã'i va'e ha'e javi vy, henda iky'a e'ỹ va'e py oiporua va'e rami.

⁵¹ Ha'e va'e peráta SENHOR ome'ẽ ukaague rami vy Moisés ome'ẽ ha'e kuery repyrã. Arão ha'e ta'y kuery pe ome'ẽmba, Moisés pe SENHOR ojapo ukaague rami vy.

4

Coate ramymino kuery rembiaporã re ijayvuague

¹ Ha'e gui SENHOR aipoe'i Moisés ha'e Arão pe:

² — Pemboparapa ke Levi ra'y Coate ramymino kuery rery, ta'y kuery ha'e tuu ro rupigua kuery ikuai va'e reve.

³ Trinta ma'etỹ va'e guive cingüenta ma'etỹ oguereko va'e peve ha'e va'e kuery omba'eapo aguã rami ikuai 'rã, onhemboaty aty ropy rupi mba'emo ojapo aguã.

⁴ Po rami ae 'rã Coate ra'y kuery omba'eapo oguy nhemboaty oĩaty rupi, mba'emo iky'a e'ỹ ete va'e re opena vy.

⁵ Ha'e gui heta va'e kuery ikuai va'e ova ta ma ramo Arão gua'y kuery reve ou vy omboi 'rã ajukue okẽ regua xeayvu ryru oĩa mbotyarã omoĩ mbyre, ha'e vy ha'e va'e py onhovã 'rã hyru.

⁶ Ha'e va'e áry rupi ma omoĩ 'rã mba'emo pirekue iporãve va'e, ha'e gui hí'áry jevy rupi omoĩ 'rã peteĩ ajukue hovypa rei va'e. Ha'e gui mae ma jovaive rupi 'rã omoĩ vyvra po'i oupi heravy aguã.

⁷ Ha'e rami ae avi mesa mbojape xerenonde omoĩ mbyre ikuaiaty áry voi omoĩ 'rã peteĩ ajukue hovypa va'e. Ha'e va'e áry ju omoĩ 'rã hy'a, heakuã porã va'e ryrurã, karo,

ha'e gui mba'emo ryru kyrĩ'i va'e. Hi'áry ikuai tema avi 'rã mbojape xerenonde ikuai riae va'erã.

⁸ Ha'e nunga ha'e javi áry rupi omoĩ 'rã ajukue pytã porãve va'e, ha'e ojao'i 'rã mba'emo pirekue iporãve va'e py. Ha'e gui ma jovaive rupi omoĩ avi 'rã yvyra po'i.

⁹ Ha'e gui ma ajukue hovy va'e oupi vy ojao'i 'rã imoiny tataendy 'y hi'aĩ va'e, tataendy ikuai va'e, tapyĩ pejua, imboguea, ha'e gui tykuerã azeite ryru ikuai va'e ha'e javi.

¹⁰ Tataendy 'y, ha'e hexegua tembiporu ikuai va'e ha'e javi ojao'ipa 'rã mba'emo pirekue iporãve va'e py. Ha'e gui ma omoĩmba 'rã yvyra po'i áry rupi.

¹¹ Ha'e gui ma altar ouro guigua áry rupi omoĩ 'rã peteĩ ajukue hovy va'e, ha'e ojao'i 'rã mba'emo pirekue iporãve va'e py. Ha'e gui ma yvyra po'i jevy 'rã omoĩ jovaive rupi.

¹² Ha'e gui ma oguerupa 'rã tembiporu hendaiky'a e'ỹ va'e rupi oiporua va'e ha'e javi. Ha'e nunga voi onhovã 'rã ajukue hovy va'e py, ha'e ojao'i avi 'rã mba'emo pirekue iporãve va'e py. Ha'e gui omoĩmba 'rã yvyra po'i áry rupi.

¹³ Ha'e gui altar ryepy gui oipe'a 'rã tanhimbu oĩ va'e, ha'e hi'áry ma omoĩ 'rã peteĩ ajukue pytã va'e.

¹⁴ Ha'e va'e áry jevy omoĩmba 'rã altar rupi tembiporu oiporupy ha'e javi: tapyĩ ryru, kuxa rakua va'e, kuxa guaxu ha'e hy'a guaxu ikuai va'e, ha'e altar rupi tembiporu oiporupy ha'e javi. Ha'e gui hi'áry rupi ma omoĩ 'rã mba'emo pirekue iporãve va'e. Ha'e gui ma jovaive rupi omoĩ 'rã yvyra po'i.

¹⁵ — Ha'e gui tekoa gui oje'oipa ta ramo Arão ha'e ta'y kuery hendaiky'a e'ỹ va'e ha'e hexegua mba'emo ikuai va'e ojao'ipa ma rire Coate ra'y kuery ju 'rã ou ogueraapa aguã. Ha'e rã mba'emoiky'a e'ỹ va'e re ma ha'e kuery ndopokoi 'rã, omano e'ỹ aguã. Mba'emo oguy nhemboaty oĩaty regua anho 'rã ha'eve Coate ra'y kuery ogueraa aguã.

¹⁶ Ha'e gui sacerdote Arão ra'y Eleazar ma tataendy rykueraã azeite oĩ va'e re opena 'rã, ha'e gui heakuã porã va'e re, mba'emo aju guigua ome'ẽ jepi aguã, azeite SENHOR pe nhomboaxaa aguã regua re. Ha'e rami ae 'rã opena ombojeroviaaty re, ha'e gui ha'e py ikuai va'e ha'e javi re, henda iky'a e'ỹ va'e ropy rupi mba'emo ikuai va'e re guive — he'i.

¹⁷ Ha'e ramo SENHOR aipoe'i Moisés ha'e Arão pe:

¹⁸ — Peja eme Coate ramymino kuery ojapo aguã, levita kuery mbyte gui okanhymba aguã rami.

¹⁹ Pova'e ae 'rã pejapo ha'e kuery okuave aguã, mba'eta mba'emo iky'a e'ỹ ete va'e ikuaia katy onhemboja vy ha'e kuery omanomba 'rã. Arão ha'e ta'y kuery anho 'rã ha'e py oike, peteĩ-teĩ rembiaporã ome'ẽ aguã.

²⁰ Ha'e rã Coate kuery ma neĩ xapy'a'i voi nda'evei oike aguã ha'e py mba'emo iky'a e'ỹ va'e oexa aguã, ha'e kuery omano e'ỹ aguã.

Gérson ramymino kuery rembiaporã re ijavyuague

²¹ Ha'e gui SENHOR aipoe'ive ju Moisés pe:

²² — Aỹ ma pemboparapa ke Gérson ramymino kuery rery, ta'y kuery ha'e tuu ro rupigua kuery ikuai va'e reve.

²³ Trinta ma'etỹ va'e guive cinqüenta ma'etỹ oguereko va'e peve ha'e va'e kuery omba'eapo aguã rami ikuai 'rã, oguy nhemboaty oĩaty roka rupi opena aguã.

²⁴ Gérson ramymino kuery rembiaporã ma mba'emo re opena ha'e ogueraa aguã.

²⁵ Oguerovapa 'rã ajukue ombojeroviaaty ha'e oguy nhemboaty oĩaty mbotyarã oipyo pyre, ha'e gui ijao'ia, hi'áry rupi mba'emo pirekue iporãve va'e py onhovã mbyre, okẽ reguarã ajukue omoĩ mbyre,

²⁶ ombojeroviaaty, altar yvýry rupi ajukue oka mbotyarã oupi pyre, oka rokẽrã ajukue omoĩ mbyre, ixã-ixã ha'e

tembiporu ikuai va'e. Ha'e nunga ha'e javi re openaa rupi 'rã ha'e kuery omba'eapo.

²⁷ Gérson ramymino kuery mba'emo ogueraa e'ỹ vy ojapo aguã ha'e javi ma Arão ha'e ta'y kuery ojapo ukaa rami 'rã ojapo. Arão kuery ae 'rã oguerova uka mba'emo.

²⁸ Ha'e rami ae Gérson ra'y kuery omba'eapo 'rã oguy nhemboaty oĩaty rupi. Sacerdote Arão ra'y Itamar ijayvua rami anho 'rã omba'eapo okuapy.

Merari ramymino kuery rembiaporã re ijayvuague

²⁹ — Ha'e gui Merari ramymino kuery reipapa avi 'rã ta'y kuery ha'e tuu ro rupigua kuery ikuai va'e reve.

³⁰ Trinta ma'etỹ va'e guive cinqüenta ma'etỹ oguereko va'e peve ha'e va'e kuery omba'eapo aguã rami 'rã ikuai, oguy nhemboaty oĩaty rupi omba'eapo aguã.

³¹ Pova'e nunga ha'e kuery oguerova 'rã oguy nhemboaty oĩaty rupi omba'eapo vy: yvyra pe ombojeroviaaty mbot-yarã omoĩ mbyre, yvate rupi ikuai va'e, ijytarã omopu'ã mbyre, ijyta yvypy ikuai va'e,

³² oka yvýry rupi ijytarã omopu'ã mbyre, ijyta yvypy, yvyra rakua, ixã-ixã, tembiporu ha'e opa mba'e ha'e rupi oiporupy ha'e javi. Mba'emo ha'e kuery oguerova va'erã rery remombe'upa 'rã.

³³ Ha'e rami ae 'rã Merari ramymino kuery omba'eapo oguy nhemboaty oĩaty rupi, sacerdote Arão ra'y Itamar ijayvua rami anho.

Coate ra'y kuery oipapaa ague

³⁴ Ha'e gui Moisés ha'e Arão heta va'e kuery yvatekueve reve oipapapa Coate ra'y kuery, ta'y kuery ha'e tuu ro rupigua kuery ikuai va'e reve.

³⁵ Trinta ma'etỹ va'e guive cinqüenta ma'etỹ oguereko va'e peve oipapa hembaporã ome'ẽ aguã, oguy nhemboaty oĩaty rupi mba'emo ojapo aguã.

³⁶ Ha'e va'e kuery oipapa rã dois mil setecentos e cinqüenta ha'e javi vy, tuu ro rupigua kuery ikuaia rami.

³⁷ Ha'e kuery ae Coate ramymino kuery oipapa pyre, oguy nhemboaty oĩaty rupi omba'eapo va'erã meme. Moisés ha'e Arão ae oipapa, Moisés pe SENHOR ojapo ukaague rami vy.

Gérson ramymino kuery oipapaa ague

³⁸ Ha'e gui Gérson ramymino kuery ju oipapa avi, ta'y kuery ha'e tuu ro rupigua kuery ikuai va'e reve,

³⁹ trinta ma'etỹ va'e guive cinqüenta ma'etỹ oguereko va'e peve hembiaaporã ome'ẽ aguã, oguy nhemboaty oĩaty rupi mba'emo ojapo aguã.

⁴⁰ Ha'e va'e kuery oipapa rã dois mil seiscentos e trinta ha'e javi vy, tuu ro rupigua kuery ikuaia rami.

⁴¹ Ha'e kuery ae Gérson ramymino kuery oipapa pyre, oguy nhemboaty oĩaty rupi omba'eapo va'erã meme. Moisés ha'e Arão ae oipapa, Moisés pe SENHOR ojapo ukaague rami vy.

Merari ramymino kuery oipapaa ague

⁴² Ha'e gui Merari ramymino kuery ju oipapa avi, ta'y kuery ha'e tuu ro rupigua kuery ikuai va'e reve,

⁴³ trinta ma'etỹ va'e guive cinqüenta ma'etỹ oguereko va'e peve hembiaaporã ome'ẽ aguã, oguy nhemboaty oĩaty rupi mba'emo ojapo aguã.

⁴⁴ Ha'e va'e kuery oipapa rã trêš mil e duzentos ha'e javi vy, tuu ro rupigua kuery ikuaia rami.

⁴⁵ Ha'e kuery ae Merari ramymino kuery oipapa pyre. Moisés ha'e Arão ae oipapa, Moisés pe SENHOR ojapo ukaague rami vy.

Levita regua kuery anho'i mbovy pa ikuaia re ijayvuague

⁴⁶ Ha'e rami py Moisés ha'e Arão Israel kuery yvatekueve reve oipapa levita regua kuery, ta'y kuery ha'e tuu ro rupigua kuery ikuai va'e reve,

⁴⁷ trinta ma'etỹ va'e guive cingüenta ma'etỹ oguereko va'e peve, hembiaporã ome'ẽ aguã, oguy nhemboaty oĩaty rupi mba'emo ojapo aguã.

⁴⁸ Ha'e va'e kuery oipapa rã oito mil quinhentos e oitenta ha'e javi vy.

⁴⁹ Moisés pe SENHOR ojapo ukaague rami vy peteĩ-teĩ omoĩ guembiaporã rupi omba'eapo aguã. Ha'e rami aguã ae ha'e kuery oipapa, Moisés pe SENHOR ojapo ukaague rami vy.

5

Tekoa gui mombyry'i lepra revegua ha'e ha'eve'ỹ va'e oipe'apaa aguã re ijayvuague

¹ Ha'e gui SENHOR aipoe'i Moisés pe:

² — Aipo're Israel kuery pe tekoka mbyte gui mombyry'i oipe'apa aguã lepra revegua, ipeupa rei va'e, ha'e omanogue re opokoa py ha'eve'ỹ va'e ikuai va'ekue ha'e javi.

³ Avakue ha'e kunhague voi peipe'a 'rã tekoka gui mombyry'i, penderekoa omongy'apa e'ỹ aguã, mba'eta mbyte rupi xee aiko — he'i.

⁴ Ha'e ramo Israel kuery ha'e rami ae ojapo okuapy. Ha'e vy guekoa mbyte gui oipe'apa ha'e ramigua kuery. Moisés pe SENHOR ojapo ukaague rami vy Israel kuery ojapo okuapy.

Lei mba'emo rekovia ome'ẽa regua oĩa

⁵ Ha'e gui SENHOR aipoe'ive ju Moisés pe:

⁶ — Aipo're Israel kuery pe: Xapy'a rei ava e'ỹ vy kunha mba'e ojevavy 'rã pavẽ ojevavya py, ha'e vy otekoavy 'rã SENHOR pe. Ha'e rami vy ha'e va'e ojevavy va'e oiko.

⁷ Ha'e gui ma omombe'u 'rã ojejavyague, ha'e ojejavyague re mba'emo ome'ẽ 'rã otekoavyague rekovia. Ome'ëve 'rã guive, peteĩ nhiruĩ repy ovare nhavõ áry peteĩ-teĩ ju 'rã ome'ëve. Ha'e nunga ha'e javi ome'ẽ 'rã ojapo vaia va'ekue pe ae.

⁸ Ha'e gui xapy'a rei ha'e va'e omano, ha'e hetarã ete'i nda'ipoi ramo otekoavyague rekovia ome'ẽa rã ojopy va'erã, ha'e ramo SENHOR pe ae 'rã ome'ẽ opaga aguã va'ekue. Sacerdote pe togueru peteĩ vexa'i reve, ha'e va'e py ojejavyague ojao'i uka aguã.

⁹ Mba'emo sacerdote pe Israel kuery ogueru va'ekue ha'e javi ma sacerdote pegua ae opyta iky'a e'ỹ va'e.

¹⁰ Peteĩ-teĩ gui mba'emo iky'a e'ỹ va'e ojopy va'ekue ma imba'e ae. Sacerdote pe ogueru pyre ma ixupe ae 'rã opyta.

Kunha otavypaague re oikuaa pota aguã re ijavyague

¹¹ SENHOR aipoe'ive ju Moisés pe:

¹² — Ndeayvu ke Israel kuery pe, ha'e vy aipo're: Xapy'a rei amongue ra'yxy ome gui ojepe'a vy oiko 'rã ome okorea rupi.

¹³ Ava mboae reve itavy rei teĩ onhenhomi ramo ime ndoexai 'rã, ha'eve'ỹa rami oiko teĩ avave rei ndoexaai, neĩ itavy jave voi.

¹⁴ Ha'e gui xapy'a rei ime opy'a re oendu hakãte'ỹ reia, gua'yxy re hakãte'ỹ 'rã kunha va'e itavy rire, ha'e'ỹ vy nda'itavyi teĩ hexe hakãte'ỹ vy ma

¹⁵ ava va'e ogueru 'rã gua'yxy sacerdote-a py. Ogueru avi 'rã mba'emo gua'yxy ojejavya regua ome'ẽ va'erã. Peteĩ ryrú cevada ku'ikue ome'ẽ 'rã ha'e va'e re azeite omoĩ e'ỹ re, neĩ heakuã porã va'e ma voi nomoĩ 'rã hi'áry, mba'eta hakãte'ỹ reia regua mba'emo aju guigua ome'ẽmby. Ha'e va'e ma mba'emokue re nhomoma'endu'a aguã regua ome'ẽ, teko vai kuaa ukaarã.

¹⁶ — Ha'e ramo sacerdote kunha va'e omonhemboja vy ogueru 'rã imo'amy SENHOR renonde py.

¹⁷ Ha'e vy sacerdote karo nhae'ũ guigua yy ky'a e'ỹ oĩa va'e oupi vy ojopy avi 'rã yvy ku'ikue ombojeroviaaty ropy rupi ikuai va'e regua. Ha'e va'e ma omoĩ 'rã yy py.

¹⁸ Ha'e vy SENHOR renonde py kunha va'e oexa uka vy omboguejypa 'rã hi'a. Ha'e vy ipo py omoĩ 'rã mba'emo aju guigua imoma'endu'aarã ome'ẽ mbyre, takãte'ỹ regua. Ha'e rã yy iro va'e nhomoingo axyarã ma sacerdote po py ranhe 'rã opyta.

¹⁹ Ha'e gui kunha va'e pe sacerdote oura uka vy aipoe'i 'rã ixupe: “Xapy'a rei ndereve avave rei nonhenoai, ha'e neme oipotaa rami e'ỹ vy ixugui nderejepe'ai ri vy ha'eve'ỹ va'e rejapo aguã, ha'e rami vy kova'e yy iro va'e ayvu vaipy nhomoingoarã gui rey'u teĩ mba'eve ndoikoi 'rã, reo jepe 'rã.

²⁰ Ha'e rami teĩ xapy'a rei neme openaa gui rejep'e'a vy ha'eve'ỹa rami reiko, ha'e ava neme e'ỹ ri ndereve onheno ramo ma —”

²¹ (ha'e rami vy sacerdote oura uka 'rã kunha va'e pe oiko axy aguã rupi, ha'e vy ixupe aipoe'ive 'rã:) “— Ha'e rami ri ramo tove SENHOR tanemoingo ayvu vaipy ha'e ojou vaipy heta va'e kuery mbyte. Tove SENHOR tandepo nde'u ivaipa ha'e nderyepy rupi irurupa ovy aguã rami.

²² Ha'e rami vy kova'e yy ayvu vaipy nhomoingoarã nderyepy rupi oike ramo ta'irurupa, ha'e ta'ivaipa nde'u”, he'i 'rã. Ha'e ramo kunha va'e “Ha'eve va'e, ha'eve va'e!” he'i 'rã.

²³ — Ha'e gui ha'e va'e ayvu vai sacerdote omboparapa 'rã peteĩ kuaxia re, ha'e gui ipara omboje'opa ju 'rã yy iro va'e irũrã.

²⁴ Ha'e vy kunha va'e pe oy'u uka 'rã yy iro va'e ayvu vaipy nhomoingoarã. Ha'e va'e oy'u ramove ma hexe oĩ 'rã imoingo axyarã.

²⁵ Ha'e gui kunha va'e po gui sacerdote ju ojopy 'rã mba'emo aju guigua takâte'ỹ regua ome'ê mbyre, ha'e SENHOR renonde oupi vy ombovava 'rã. Ha'e gui ma altar hi'aĩa py ju 'rã ogueraa.

²⁶ Ha'e gui mba'emo aju guigua nhomoma'endu'aarã ome'ẽ mbyre peteĩ po ojopy vy oapy 'rã altar áry. Ha'e va'e rire yy ome'ẽ 'rã kunha va'e pe oy'u aguã.

²⁷ Ha'e gui ma ixupe yy oy'u uka ramo, xapy'a rei kunha va'e ojevavy ri vy ha'eve'ỹa rami ome okorea rupi oiko rire ma yy ayvu vaipy nhomoingoarã hexe oike vy omoingo axy 'rã. Ha'e ramo hyepy rupi irurupa 'rã, ha'e hi'u ivaipa 'rã. Ha'e ramo kunha va'e heta va'e kuery mbyte rupi oiko 'rã ayvu vaipy.

²⁸ Ha'e rami teĩ xapy'a rei kunha va'e mba'eve py ndojevavyi, ha'e hexe ha'eve'ỹ va'e noĩ ramo oo jepe 'rã, ha'eve ju 'rã kyrĩ va'e oguereko'i aguã.

²⁹ — Ha'e va'e lei ma takâte'ỹa regua, kunhague ome kuery openaa gui ojepe'a vy ha'eve'ỹa rami oiko ramo guarã,

³⁰ ha'e rami e'ỹ vy ava opy'a re hakâte'ỹa oendu ramo guarã. Ha'e rami vy gua'yxy ogueraa vy SENHOR renonde py oexa uka 'rã, ha'e hexe sacerdote ojaopopa 'rã lei oĩ va'e ha'e javi rami vy.

³¹ Ha'e gui ava va'e re ma teko vai noĩ, ha'e rã kunha va'e ojevavy rire hexe oĩ 'rã ojevavyague re opaga aguã.

6

Lei nazireu rami oiko aguã regua oĩa

¹ SENHOR aipoe'i Moisés pe:

² — Ndeayvu ke Israel kuery pe, ha'e vy aipo're: Peteĩ ava e'ỹ vy kunha teĩ ae ma onhemboayvu 'rã anhetẽ rupi nazireu rami oiko aguã re, SENHOR pe anho oiko aguã.*

³ Ha'e rami vy ha'e va'e ndoy'uvei ma 'rã vinho ha'e iro va'e regua. Neĩ ndoy'uvei 'rã vinagre vinho guigua, iro va'e guigua, uva rykue, ndo'ui 'rã uva oipo'o ramo'i pyre, neĩ ipirukue ma voi.

⁴ Nazireu rami oiko teri reve ndo'uvei 'rã mba'emo uva'a gui ojapo pyre, ha'yĩgue neĩ ipirekue gui ma voi.

⁵ Nazireu rami oiko aguã re onhemboayvuague rami oiko teri reve ma oakã rague ndojaya ukai 'rã mba'emo haimbe va'e py ma voi. SENHOR pe anho oiko aguã ára ojeupitypa e'ỹa ja ma oiko 'rã iky'a e'ỹ va'e. Ha'e vy onhembo'a vuku 'rã.

⁶ — SENHOR pe onhemboaxa aguã pukukue re ma nonhembojavei 'rã te'õgue ituia katy ma voi.

⁷ Xapy'a rei tuu ae omano teĩ, e'ỹ vy ixy teĩ ae ma, e'ỹ vy tyvy, tyke'y, e'ỹ vy heindy omano teĩ ikáuxa rive nda'evei ha'eve'ỹ va'e oiko aguã. Mba'eta inhakã re oĩ 'rã Nguuete pe anho oiko aguã kuaa ukaarã.

⁸ Nazireu rami oikoa pukukue re ma SENHOR pe iky'a e'ỹ va'ea 'rã oexa uka.

⁹ — Ha'e gui ha'e oĩa py amongue omano xapy'a ramo nazireu rami onhemboaxaague gui ha'eve'ỹ va'e ju 'rã oiko, hi'a guive. Ha'e ramo ma sete araa py ojaya ukapa ju 'rã o'a, ojeky'a'o ukaa ára py ae.

¹⁰ Ha'e gui oito araa py ma sacerdote pe ogueraa 'rã mokoĩ pyku'i'i e'ỹ vy mokoĩ apykaxu'i, oguy nhemboaty oĩaty

---

* 6:2 Nazireu ma Nhanderuete pe anho'i oiko aguã rami onhemboayvu va'ekue. Peteĩ semana e'ỹ vy peteĩ jaxy, e'ỹ vy cinco ma'etỹ peve guarã oiko 'rã ijayvuague rami ae. Ha'e va'e rire ma nazireu ve'ỹ 'rã oiko, Nhanderuete pe oiko riae teĩ amboae nunga re opena reve.

rokẽ peve.

¹¹ Ha'e va'e regua peteĩ ma sacerdote omboaxa 'rã jejavya regua, ha'e rã amboae ma oapypa vy omboaxa 'rã. Ha'e rami vy ojao'i uka 'rã omanogue káuxa ojevavyague. Ha'e va'e árave omboaxa jevy 'rã o'a.

¹² Ha'e gui onhemboaxa ju 'rã SENHOR pe nazireu rami oiko aguã, ha'e vy mba'emo omboekovia aguã regua ome'ẽ va'erã ogueraa 'rã peteĩ vexa'i peteĩ ma'etỹ oguereko va'e. Ha'e gui nazireu rami oikoa oaxa va'ekue ma ndovarevei 'rã, ivaipa rive ramo.

¹³ — Po rami ma nazireu pegua lei. Nazireu rami oiko aguã ára ojeupitypa ma ramo oguerua 'rã oguy nhemboaty oĩaty rokẽ peve.

¹⁴ Ha'e ramo SENHOR pe ha'e ogueru 'rã vexa'i peteĩ ma'etỹ va'e ivaikue rei e'ỹ va'e, oapy vy ome'ẽ mbyrã. Ha'e gui jejavya regua ome'ẽ avi 'rã vexa'i kunha peteĩ ma'etỹ oguereko va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e. Ha'e gui peteĩ rami ikuaia regua ome'ẽ 'rã peteĩ vexa'ava ivaikue rei e'ỹ va'e.

¹⁵ Ome'ẽ avi 'rã peteĩ varai mbojape imbovua revegua e'ỹ, mbojape trigo iporãve va'e guigua azeite reve omoapomo mbyre, ha'e gui mbojape iperirĩ'i va'e azeite revegua. Mba'emo aju guigua voi ome'ẽ 'rã, mba'emo rykue guive.

¹⁶ Ha'e nunga SENHOR renonde py sacerdote ogueru vy oexa uka 'rã jejavya regua ome'ẽmby ha'e oapypa revegua.

¹⁷ Vexa'i ma SENHOR pe ome'ẽ 'rã peteĩ rami ikuaia regua, varai py mbojape imbovua revegua e'ỹ reve. Sacerdote ome'ẽ avi 'rã mba'emo aju guigua ogueru pyre, mba'emo rykue guive.

¹⁸ Ha'e gui nazireu rami oiko va'e ma oguy nhemboaty oĩaty rokẽ py hi'aña py onhopĩ ukapa 'rã oakã rague nazireu rami oikoague kuaa ukaa. Ha'e va'e ma ogueraa

vy omoĩ 'rã tata áry, peteĩ rami ikuaia regua ome'ẽmby oĩ va'e yvýry.

¹⁹ Ha'e va'e rire ma sacerdote ogueru 'rã vexa'i axi'y ro'okue mimoĩ, peteĩ mbojape imbovua revegua e'ỹ hyru gui, ha'e gui peteĩ mbojape perirĩ'i imbovua revegua e'ỹ. Ha'e nunga ma omoĩmba 'rã nazireu va'e po py, nazireu rami oiko aguã oakã onhopĩmba ma rire.

²⁰ Ha'e nunga sacerdote oupi 'rã SENHOR renonde py, oupi vy ombovava reve ome'ẽ mbyrã. Ha'e nunga ma iky'a e'ỹ va'e opyta sacerdote peguarã, mymba oupi vy ombovava reve ome'ẽmby pexokue ha'e hi'ugue ha'e rami ae avi. Ha'e va'e rire ma ha'eve ju 'rã nazireu va'ekue vinho oy'u aguã.

²¹ — Ha'e va'e lei ma nazireu rami oiko aguã re onhemboayvu va'ekue pegua. SENHOR pe mba'emo ome'ẽ 'rã nazireu ome'ẽ aguã va'e ae, mba'emo ogueroko va'e rami ome'ẽ va'e áryve. Onhemboayvuague rami ae 'rã oiko, lei nazireu rami oiko aguã regua oĩa rami ae.

Sacerdote jogueroayvu porã aguã regua

²² SENHOR aipoe'i Moisés pe:

²³ — Ndeayvu ke Arão ha'e ta'y kuery pe, ha'e vy aipo're: Po rami 'rã peroayvu porã Israel kuery. Ha'e vy aipopeje 'rã:

²⁴ “ SENHOR tanemoingo porã
ha'e topena porã ndere.

²⁵ SENHOR rova taexakã nde'áry rupi,
tanemboaxy guive.

²⁶ SENHOR toma'ẽ riae ndere,
ha'e tome'ẽ revy'a aguã.”

²⁷ Po rami 'rã peroayvu xerery Israel kuery áry rupi. Ha'e ramo xee amoingo porã 'rã — he'i.

7

Altar SENHOR pegua iky'a e'ỹ va'erã omboaxaa py yvatekueve mba'emo ome'ẽ okuapyague

¹ Ha'e gui Moisés ombojerovia atyrã ojaopaa ára py azeite omoĩ reve omboaxa SENHOR pegua iky'a e'ỹ va'erã, tembiporu ikuai va'e guive, altar ha'e hexegua tembiporu ikuai va'e ha'e javi reve.

² Ha'e ramo Israel kuery yvatekueve guetarã kuery rerekoa ikuai va'e, peteĩ-teĩ regua ruvixa kuery guetarã kuery papaare ma mba'emo ome'ẽmba okuapy.

³ Ha'e vy SENHOR renonde py ogueru okuapy ome'ẽ va'erã mboapy meme karóxa hoopa va'e ha'e doze toro. Yvatekueve mokõ-mokoĩ ome'ẽ peteĩ karóxa, ha'e rã peteĩ-teĩ ma ome'ẽ toro. Oguerupa okuapy ombojerovi-aaty rexei.

⁴ Ha'e gui SENHOR aipoe'i Moisés pe:

⁵ — Ejopypa ke ha'e nunga ha'e kuery po gui, mba'eta oguy nhemboaty oĩaty rupi omba'eapo va'e kuery oiporu va'erã. Levita kuery pe ju 'rã remboaxapa, peteĩ-teĩ guembiaporã oguerekoa rami — he'i.

⁶ Ha'e ramo Moisés karóxa ha'e toro ojopypa vy omboaxapa levita kuery pe.

⁷ Ha'e rami vy Gérson ramymino kuery pe ranhe omboaxa mokoĩ karóxa ha'e irundy toro, ha'e kuery guembiaporã oguerekoa rami.

⁸ Ha'e gui Merari ramymino kuery pe ma irundy karóxa ha'e oito toro omboaxa, ha'e kuery guembiaporã oguerekoa rami. Ha'e kuery ma sacerdote Arão ra'y Itamar po py meme omba'eapo.

⁹ Ha'e rã Coate ramymino kuery pe ma nome'ẽi mba'eve, mba'eta ha'e va'e kuery henda iky'a e'ỹ va'e rupi omba'eapo va'e vy ojaxeĩ 'rã mba'emo.

¹⁰ Ha'e gui altar re azeite omoĩ reve SENHOR peguarã omboaxa aguã yvatekueve ogueru okuapy mba'emo altar áry ome'ẽ va'erã. Altar rexei peteĩ-teĩ ogueru okuapy ome'ẽ va'e.

¹¹ Mba'eta SENHOR aipoe'i Moisés pe:

— Altar xevyguia iky'a e'ỹ va'erã pemboaxa aguã ma huvixa kuery peteĩ-teĩ ogueru 'rã ome'ẽ va'erã, ára rexei ae 'rã oguerupa — he'iaque rami vy.

¹² Ha'e ramo jypy'ia ára py mba'emo ome'ẽ va'erã ogueru va'ekue ma Aminadabe ra'y Naassom, Judá ramymino kuery ruvixa.

¹³ Ha'e va'e ma ome'ẽ peteĩ hy'a prata guigua mil e quinhentos gramas ipoyi va'e, ha'e gui peteĩ hy'a guaxu prata guigua oitocentos gramas ipoyi va'e, henda iky'a e'ỹ va'e py oiporupy ramigua ae. Ha'e va'e mokoĩve ma trigo iporãve va'e py omonyẽ reve ogueru, azeite reve omoapomo mbyre, mba'emo aju guigua ome'ẽ va'erã;

¹⁴ ha'e gui peteĩ hyru ouro guigua cento e vinte gramas ipoyi va'e, heakuã porã va'e tynyẽ reve;

¹⁵ ha'e peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa ava ha'e peteĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, oapy vy ome'ẽ va'erã meme;

¹⁶ ha'e gui peteĩ kavara jejavya regua ome'ẽ va'erã;

¹⁷ ha'e gui peteĩ rami ikuai aguã regua ome'ẽ va'erã ma mokoĩ toro, peteĩ nhiruĩ vexa ava, peteĩ nhiruĩ kavara ava ha'e peteĩ nhiruĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e meme. Ha'e va'e ha'e javi ma Aminadabe ra'y Naassom ome'ẽ va'ekue.

¹⁸ Ha'e gui mokoĩ araa py mba'emo ome'ẽ va'erã ogueru va'ekue ma Zuar ra'y Natanael, Issacar ramymino kuery ruvixa.

¹⁹ Ha'e va'e ma ome'ẽ peteĩ hy'a prata guigua mil e quinhentos gramas ipoyi va'e, ha'e gui peteĩ hy'a guaxu prata guigua oitocentos gramas ipoyi va'e, henda iky'a e'ỹ va'e py oiporupy ramigua ae. Ha'e va'e mokoĩve ma

trigo iporãve va'e py omonyẽ reve ogueru, azeite reve omoapomo mbyre, mba'emo aju guigua ome'ẽ va'erã;

²⁰ ha'e gui peteĩ hyru ouro guigua cento e vinte gramas ipoyi va'e, heakũa porã va'e tynyẽ reve;

²¹ ha'e peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa ava ha'e peteĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, oapy vy ome'ẽ va'erã meme;

²² ha'e gui peteĩ kavara jejavya regua ome'ẽ va'erã;

²³ ha'e gui peteĩ rami ikuai aguã regua ome'ẽ va'erã ma mokoĩ toro, peteĩ nhiruĩ vexa ava, peteĩ nhiruĩ kavara ava ha'e peteĩ nhiruĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e meme. Ha'e va'e ha'e javi ma Zuar ra'y Natanael ome'ẽ va'ekue.

²⁴ Ha'e gui mboapy araa py ma ou Helom ra'y Eliabe, Zebulom ramymino kuery ruvixa.

²⁵ Ha'e va'e ma ome'ẽ peteĩ hy'a prata guigua mil e quinhentos gramas ipoyi va'e, ha'e gui peteĩ hy'a guaxu prata guigua oitocentos gramas ipoyi va'e, hendaiky'a e'ỹ va'e py oiporupy ramigua ae. Ha'e va'e mokoĩve ma trigo iporãve va'e py omonyẽ reve ogueru, azeite reve omoapomo mbyre, mba'emo aju guigua ome'ẽ va'erã;

²⁶ ha'e gui peteĩ hyru ouro guigua cento e vinte gramas ipoyi va'e, heakũa porã va'e tynyẽ reve;

²⁷ ha'e peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa ava ha'e peteĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, oapy vy ome'ẽ va'erã meme;

²⁸ ha'e gui peteĩ kavara jejavya regua ome'ẽ va'erã;

²⁹ ha'e gui peteĩ rami ikuai aguã regua ome'ẽ va'erã ma mokoĩ toro, peteĩ nhiruĩ vexa ava, peteĩ nhiruĩ kavara ava ha'e peteĩ nhiruĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e meme. Ha'e va'e ha'e javi ma Helom ra'y Eliabe ome'ẽ va'ekue.

³⁰ Ha'e gui irundy araa py ma ou Sedeur ra'y Elizur, Rúben ramymino kuery ruvixa.

³¹ Ha'e va'e ma ome'ẽ peteĩ hy'a prata guigua mil e quinhentos gramas ipoyi va'e, ha'e gui peteĩ hy'a guaxu prata guigua oitocentos gramas ipoyi va'e, hendaiky'a

e'ÿ va'e py oiporupy ramigua ae. Ha'e va'e mokoïve ma trigo iporãve va'e py omonyẽ reve ogueru, azeite reve omoapomo mbyre, mba'emo aju guigua ome'ẽ va'erã;

³² ha'e gui peteĩ hyru ouro guigua cento e vinte gramas ipoyi va'e, heakũa porã va'e tynyẽ reve;

³³ ha'e peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa ava ha'e peteĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, oapy vy ome'ẽ va'erã meme;

³⁴ ha'e gui peteĩ kavara jejavya regua ome'ẽ va'erã;

³⁵ ha'e gui peteĩ rami ikuai aguã regua ome'ẽ va'erã ma mokoï toro, peteĩ nhiruĩ vexa ava, peteĩ nhiruĩ kavara ava ha'e peteĩ nhiruĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e meme. Ha'e va'e ha'e javi ma Sedeur ra'y Elizur ome'ẽ va'ekue.

³⁶ Peteĩ nhiruĩ araa py ma ou Zurisadai ra'y Selumiel, Simeão ramymino kuery ruvixa.

³⁷ Ha'e va'e ma ome'ẽ peteĩ hy'a prata guigua mil e quinhentos gramas ipoyi va'e, ha'e gui peteĩ hy'a guaxu prata guigua oitocentos gramas ipoyi va'e, henda icy'a e'ÿ va'e py oiporupy ramigua ae. Ha'e va'e mokoïve ma trigo iporãve va'e py omonyẽ reve ogueru, azeite reve omoapomo mbyre, mba'emo aju guigua ome'ẽ va'erã;

³⁸ ha'e gui peteĩ hyru ouro guigua cento e vinte gramas ipoyi va'e, heakũa porã va'e tynyẽ reve;

³⁹ ha'e peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa ava ha'e peteĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, oapy vy ome'ẽ va'erã meme;

⁴⁰ ha'e gui peteĩ kavara jejavya regua ome'ẽ va'erã;

⁴¹ ha'e gui peteĩ rami ikuai aguã regua ome'ẽ va'erã ma mokoï toro, peteĩ nhiruĩ vexa ava, peteĩ nhiruĩ kavara ava ha'e peteĩ nhiruĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e meme. Ha'e va'e ha'e javi ma Zurisadai ra'y Selumiel ome'ẽ va'ekue.

⁴² Ha'e gui mboapy meme araa py ma ou Deuel ra'y Eliasafe, Gade ramymino kuery ruvixa.

⁴³ Ha'e va'e ma ome'ẽ peteĩ hy'a prata guigua mil e quinhentos gramas ipoyi va'e, ha'e gui peteĩ hy'a guaxu

prata guigua oitocentos gramas ipoyi va'e, henda iky'a e'ÿ va'e py oiporupy ramigua ae. Ha'e va'e mokoïve ma trigo iporãve va'e py omonyẽ reve ogueru, azeite reve omoapomo mbyre, mba'emo aju guigua ome'ẽ va'erã;

⁴⁴ ha'e gui peteĩ hyru ouro guigua cento e vinte gramas ipoyi va'e, heakũa porã va'e tynyẽ reve;

⁴⁵ ha'e peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa ava ha'e peteĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etÿ va'e, oapy vy ome'ẽ va'erã meme;

⁴⁶ ha'e gui peteĩ kavara jejavya regua ome'ẽ va'erã;

⁴⁷ ha'e gui peteĩ rami ikuai aguã regua ome'ẽ va'erã ma mokoï toro, peteĩ nhiruĩ vexa ava, peteĩ nhiruĩ kavara ava ha'e peteĩ nhiruĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etÿ va'e meme. Ha'e va'e ha'e javi ma Deuel ra'y Eliasafe ome'ẽ va'ekue.

⁴⁸ Ha'e gui sete araa py ma ou Amiúde ra'y Elisama, Efraim ramymino kuery ruvixa.

⁴⁹ Ha'e va'e ma ome'ẽ peteĩ hy'a prata guigua mil e quinhentos gramas ipoyi va'e, ha'e gui peteĩ hy'a guaxu prata guigua oitocentos gramas ipoyi va'e, henda iky'a e'ÿ va'e py oiporupy ramigua ae. Ha'e va'e mokoïve ma trigo iporãve va'e py omonyẽ reve ogueru, azeite reve omoapomo mbyre, mba'emo aju guigua ome'ẽ va'erã;

⁵⁰ ha'e gui peteĩ hyru ouro guigua cento e vinte gramas ipoyi va'e, heakũa porã va'e tynyẽ reve;

⁵¹ ha'e peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa ava ha'e peteĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etÿ va'e, oapy vy ome'ẽ va'erã meme;

⁵² ha'e gui peteĩ kavara jejavya regua ome'ẽ va'erã;

⁵³ ha'e gui peteĩ rami ikuai aguã regua ome'ẽ va'erã ma mokoï toro, peteĩ nhiruĩ vexa ava, peteĩ nhiruĩ kavara ava ha'e peteĩ nhiruĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etÿ va'e meme. Ha'e va'e ha'e javi ma Amiúde ra'y Elisama ome'ẽ va'ekue.

⁵⁴ Oito araa py ma ou Pedazur ra'y Gamaliel, Manassés ramymino kuery ruvixa.

⁵⁵ Ha'e va'e ma ome'ě peteĩ hy'a prata guigua mil e quinhentos gramas ipoyi va'e, ha'e gui peteĩ hy'a guaxu prata guigua oitocentos gramas ipoyi va'e, hendaiky'a e'ỹ va'e py oiporupy ramigua ae. Ha'e va'e mokoĩve ma trigo iporãve va'e py omonyẽ reve ogueru, azeite reve omoapomo mbyre, mba'emo aju guigua ome'ě va'erã;

⁵⁶ ha'e gui peteĩ hyru ouro guigua cento e vinte gramas ipoyi va'e, heakũa porã va'e tynyẽ reve;

⁵⁷ ha'e peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa ava ha'e peteĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, oapy vy ome'ě va'erã meme;

⁵⁸ ha'e gui peteĩ kavara jejavya regua ome'ě va'erã;

⁵⁹ ha'e gui peteĩ rami ikuai aguã regua ome'ě va'erã ma mokoĩ toro, peteĩ nhiruĩ vexa ava, peteĩ nhiruĩ kavara ava ha'e peteĩ nhiruĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e meme. Ha'e va'e ha'e javi ma Pedazur ra'y Gamaliel ome'ě va'ekue.

⁶⁰ Ha'e gui nove araa py ma ou Gideoni ra'y Abidã, Benjamim ramymino kuery ruvixa.

⁶¹ Ha'e va'e ma ome'ě peteĩ hy'a prata guigua mil e quinhentos gramas ipoyi va'e, ha'e gui peteĩ hy'a guaxu prata guigua oitocentos gramas ipoyi va'e, hendaiky'a e'ỹ va'e py oiporupy ramigua ae. Ha'e va'e mokoĩve ma trigo iporãve va'e py omonyẽ reve ogueru, azeite reve omoapomo mbyre, mba'emo aju guigua ome'ě va'erã;

⁶² ha'e gui peteĩ hyru ouro guigua cento e vinte gramas ipoyi va'e, heakũa porã va'e tynyẽ reve;

⁶³ ha'e peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa ava ha'e peteĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, oapy vy ome'ě va'erã meme;

⁶⁴ ha'e gui peteĩ kavara jejavya regua ome'ě va'erã;

⁶⁵ ha'e gui peteĩ rami ikuai aguã regua ome'ě va'erã ma mokoĩ toro, peteĩ nhiruĩ vexa ava, peteĩ nhiruĩ kavara ava ha'e peteĩ nhiruĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e meme. Ha'e va'e ha'e javi ma Gideoni ra'y Abidã ome'ě va'ekue.

⁶⁶ Ha'e gui dez araa py ma ou Amisadai ra'y Aiezer, Dã ramymino kuery ruvixa.

⁶⁷ Ha'e va'e ma ome'ẽ peteĩ hy'a prata guigua mil e quinhentos gramas ipoyi va'e, ha'e gui peteĩ hy'a guaxu prata guigua oitocentos gramas ipoyi va'e, henda iky'a e'ỹ va'e py oiporupy ramigua ae. Ha'e va'e mokoĩve ma trigo iporãve va'e py omonyẽ reve ogueru, azeite reve omoapomo mbyre, mba'emo aju guigua ome'ẽ va'erã;

⁶⁸ ha'e gui peteĩ hyru ouro guigua cento e vinte gramas ipoyi va'e, heakũa porã va'e tynyẽ reve;

⁶⁹ ha'e peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa ava ha'e peteĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, oapy vy ome'ẽ va'erã meme;

⁷⁰ ha'e gui peteĩ kavara jejavya regua ome'ẽ va'erã;

⁷¹ ha'e gui peteĩ rami ikuai aguã regua ome'ẽ va'erã ma mokoĩ toro, peteĩ nhiruĩ vexa ava, peteĩ nhiruĩ kavara ava ha'e peteĩ nhiruĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e meme. Ha'e va'e ha'e javi ma Amisadai ra'y Aiezer ome'ẽ va'ekue.

⁷² Ha'e gui onze araa py ma ou Ocrã ra'y Pagiel, Aser ramymino kuery ruvixa.

⁷³ Ha'e va'e ma ome'ẽ peteĩ hy'a prata guigua mil e quinhentos gramas ipoyi va'e, ha'e gui peteĩ hy'a guaxu prata guigua oitocentos gramas ipoyi va'e, henda iky'a e'ỹ va'e py oiporupy ramigua ae. Ha'e va'e mokoĩve ma trigo iporãve va'e py omonyẽ reve ogueru, azeite reve omoapomo mbyre, mba'emo aju guigua ome'ẽ va'erã;

⁷⁴ ha'e gui peteĩ hyru ouro guigua cento e vinte gramas ipoyi va'e, heakũa porã va'e tynyẽ reve;

⁷⁵ ha'e peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa ava ha'e peteĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, oapy vy ome'ẽ va'erã meme;

⁷⁶ ha'e gui peteĩ kavara jejavya regua ome'ẽ va'erã;

⁷⁷ ha'e gui peteĩ rami ikuai aguã regua ome'ẽ va'erã ma mokoĩ toro, peteĩ nhiruĩ vexa ava, peteĩ nhiruĩ kavara ava

ha'e peteĩ nhiruĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e meme. Ha'e va'e ha'e javi ma Ocrã ra'y Pagiel ome'ẽ va'ekue.

⁷⁸ Ha'e gui doze araa py ma ou Enã ra'y Aira, Naftali ramymino kuery ruvixa.

⁷⁹ Ha'e va'e ma ome'ẽ peteĩ hy'a prata guigua mil e quinhentos gramas ipoyi va'e, ha'e gui peteĩ hy'a guaxu prata guigua oitocentos gramas ipoyi va'e, hendaiky'a e'ỹ va'e py oiporupy ramigua ae. Ha'e va'e mokoĩve ma trigo iporãve va'e py omonyẽ reve ogueru, azeite reve omoapomo mbyre, mba'emo aju guigua ome'ẽ va'erã;

⁸⁰ ha'e gui peteĩ hyru ouro guigua cento e vinte gramas ipoyi va'e, heakũa porã va'e tynyẽ reve;

⁸¹ ha'e peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa'ava ha'e peteĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, oapy vy ome'ẽ va'erã meme;

⁸² ha'e gui peteĩ kavara jejavya regua ome'ẽ va'erã;

⁸³ ha'e gui peteĩ rami ikuai aguã regua ome'ẽ va'erã ma mokoĩ toro, peteĩ nhiruĩ vexa'ava, peteĩ nhiruĩ kavara'ava ha'e peteĩ nhiruĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e meme. Ha'e va'e ha'e javi ma Enã ra'y Aira ome'ẽ va'ekue.

⁸⁴ Po rami ma Israel kuery yvatekueve ome'ẽ va'ekue altar áry azeite omoĩ reve SENHOR peguardã omboaxa aguã: doze hy'a prata guigua, doze hy'a guaxu prata guigua ha'e doze avi hyru ouro guigua.

⁸⁵ Peteĩ-teĩ hy'a prata guigua va'e ma mil e quinhentos gramas ipoyi va'e meme, ha'e gui peteĩ-teĩ hy'a guaxu ma setenta ipoyi va'e. Ha'e va'e tembiporu re prata oĩ va'e ha'e javi vy ma vinte e oito quilos e oitocentos gramas, hendaiky'a e'ỹ va'e py oiporupy rami ae.

⁸⁶ Ha'e gui doze hyru ouro guigua heakuã porã va'e tynyẽ reve ma cento e vinte gramas ipoyi va'e meme, hendaiky'a e'ỹ va'e py oiporupy ramigua ae. Ha'e nunga ha'e javi re ouro oĩ va'e ma um quilo e quatrocentos e quarenta gramas.

⁸⁷ Ha'e gui mymba kuery oapy vy ome'ẽ mbyre ma doze toro ra'y, doze vexa ava, doze avi vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, mba'emo aju guigua ome'ẽ mbyre reve, ha'e doze kavara ava avi ome'ẽ jejavya regua.

⁸⁸ Ha'e gui peteĩ rami ikuai aguã regua mymba ome'ẽ mbyre ha'e javi vy ma vinte e quatro toro ra'y, sessenta vexa ava, sessenta kavara ha'e sessenta avi vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e meme. Ha'e va'e ma ome'ẽ okuapy altar áry azeite omoĩ vy SENHOR peguarã omboaxa aguã.

⁸⁹ Ha'e gui SENHOR reve Moisés ijayvu aguã oguy nhemboaty oĩaty py oike nhavõ oendu kuerei 'rã ixupe ijayvu va'e ayvu ryru mbotya teko vai ombogueaty áry gui. SENHOR ayvu ryru áry mokoĩ anjo ipepo va'e ra'angaa hi'ãi va'e mbyte gui onhendu.* Ha'e rami ae 'rã ijayvu ixupe.

8

Henda iky'a e'ỹ va'e py sete tataendy renda ikuai va'e re ijayvuague

¹ SENHOR aipoe'i Moisés pe:

² — Ndeayvu ke Arão pe, ha'e vy aipo're: Sete tataendy hendarã py remoĩ vy reja 'rã imoiny hi'y kyvõ katy hexakã aguã rami — he'i.

³ Ha'e ramo ha'ekue rami ae Arão ojapo. Ha'e rami vy tataendy omoĩ hi'y kyvõ katy meme hexakã aguã rami, Moisés pe SENHOR aipoe'iague rami vy.

⁴ Tataendy 'y ma ouro ombota pyre gui ojapoa va'ekue, hi'yvypy guive yvate katy ipoty ikuaia peve. Moisés pe SENHOR ta'angaa oexa ukaague rami ae ju ojapo tataendy 'yrã.

---

* 7:89 Anjo ipepo va'e ra'angaa ma ayvu ryru mbotya áry guarã omoĩ mbyre (Êxodo 25.18-20).

SENHOR pegua iky'a e'ỹ va'erã levita kuery omboaxaa ague

⁵ Ha'e gui SENHOR aipoe'ive ju Moisés pe:

⁶ — Aỹ ma emono'õmba levita kuery Israel kuery mbyte gui, ha'e eiky'a'opa xevy guarã.

⁷ Po rami 'rã rejapo iky'a e'ỹ va'e ikuai aguã: Ha'e kuery áry emboayvi yy jejavya ojao'ia aguã regua. Ha'e gui hete ha'e javi rupi renhopĩ uka 'rã kyxe py, ha'e rejoi ukapa 'rã ijao. Ha'e rami vy 'rã ha'e kuery iky'a e'ỹ va'e ikuai.

⁸ Ha'e gui ha'e kuery ogueru 'rã peteĩ toro ra'y mba'emo aju guigua reve ome'ẽ va'erã, trigo iporãve va'e ha'e azeite reve omoapomo mbyre. Ha'e rã ndee ma amboae toro ra'y ju 'rã reru jejavya regua reme'ẽ va'erã.

⁹ Ha'e gui rejapo 'rã oguy nhemboaty oĩaty rexei levita kuery onhembojapa aguã rami. Remboaty avi 'rã Israel kuery ha'e javi.

¹⁰ Ha'e gui ma SENHOR renonde py levita kuery removaẽmba ramo ha'e kuery áry katy Israel kuery omoĩmba 'rã opo.

¹¹ Ha'e gui SENHOR pe Arão oexa uka 'rã levita kuery mba'emo oupi reve Israel kuery ome'ẽ va'e rami. Ha'e rami rã 'rã SENHOR pe omba'eapo aguã rami ikuai.

¹² Ha'e gui levita kuery ju opo omoĩ 'rã okuapy toro ra'y ikuai va'e akã áry. Ha'e va'e regua peteĩ ma rejuka 'rã jejavya regua ome'ẽ mbyrã, ha'e rã amboae ma SENHOR pe oapy vy ome'ẽ mbyrã, levita kuery ojejavyague rejao'i uka aguã.

¹³ Ha'e vy Arão ha'e ta'y kuery renonde py levita kuery removaẽ imo'amy vy rexa uka 'rã SENHOR pe oupi reve ome'ẽmby rami.

¹⁴ — Reipe'a 'rã levita kuery Israel kuery mbyte gui. Levita kuery ma xevy pegua ae 'rã ikuai.

¹⁵ Ha'e va'e rire mae ma levita kuery oike 'rã oguy nhemboaty oĩaty rupi omba'eapo aguã. Ndee remboaxa 'rã iky'a e'ỹ va'erã, ha'e xevy rexa uka 'rã oupi reve ome'ẽmby rami.

¹⁶ Mba'eta ha'e kuery ae Israel kuery va'e regua ikuai va'erã xevy pegua. Israel kuery regua jypykue ta'y ikuai va'ekue ha'e javi rekovia ma xejeupe guarã meme aipe'a.

¹⁷ Mba'eta xevygua meme ikuai Israel kuery regua jypykue ikuai va'ekue, avakue ha'e'ỹ vy mymba kuery regua teĩ. Egito yvy re ta'y ypy'iague ajukapa ára guive ha'e kuery aipe'a xejeuegua iky'a e'ỹ va'erã.

¹⁸ Ha'e nunga rupi xejeupe guarã levita kuery aipe'a Israel kuery jypykue ikuai va'e rekovia.

¹⁹ Ha'e gui ma Arão ha'e ta'y kuery po py ju amboaxa levita kuery, Israel kuery mbyte gui. Amboaxapa oguy nhemboaty oĩaty rupi omba'eapo okuapy aguã Israel kuery re ama'ẽ vy, ha'e kuery ojejavyague ojao'i uka aguã, ha'e rami vy Israel kuery mbyte rupi oiko e'ỹ aguã imoingo axyarã, mba'eta henda iky'a e'ỹ va'e py Israel kuery oike va'e rire oiko 'rãgue ae — he'i.

²⁰ Ha'e ramo Moisés, Arão ha'e Israel kuery ha'e javi ma ha'e rami ae ojapo okuapy levita kuery re. Moisés pe SENHOR ijayvuague ha'e javi rami Israel kuery ojapo okuapy levita kuery omboaxa vy.

²¹ Ha'e rami vy levita kuery iky'a e'ỹ va'e ikuai aguã ojai okuapy oao. Ha'e gui Arão oexa ukapa SENHOR renonde py oupi reve ome'ẽmby rami. Ojao'i uka guive ha'e kuery ojejavyague, iky'a e'ỹ va'e ikuai aguã.

²² Ha'e va'e rire levita kuery ovaẽmba okuapy oguy nhemboaty oĩaty rupi omba'eapo aguã, Arão ha'e ta'y kuery renonde rupi. Levita kuery rekorã re Moisés pe SENHOR ijayvuague rami vy ae ojapo ha'e kuery re.

²³ Ha'e gui SENHOR aipoe'ive ju Moisés pe:

²⁴ — Pova'e lei ma levita kuery regua: Vinte e cinco ma'etỹ va'e guive tujakue peve 'rã ikuai oguy nhemboaty oĩaty rupi omba'eapo aguã.

²⁵ Ha'e rã cinqüenta ma'etỹ va'e ma ha'e va'e rupi nda'ikuaivei 'rã, ha'ekue rami nomba'eapovei 'rã.

²⁶ Ha'e rami 'rãgue py joegua kuery pytyvõa rupi 'rã ikuai oguy nhemboaty oĩaty rupi omba'eapoa py, teĩ ha'e kuery ae nomba'eapovei 'rã. Ha'e rami ae 'rã remoĩ levita kuery guembiaporã oĩ va'e ojapo aguã.

9

Páscoa ára pygua ngaru ojapo aguã re ijayvuague

¹ SENHOR ijayvu Moisés pe Sinai regua tekoa e'ỹa rupi oiko teri reve. Egito yvy gui oje'oipa rire mokoĩ ma'etỹa ha'e jypy'ia jaxy re ijayvu vy aipoe'i:

² — Israel kuery tojapo okuapy ngaru Páscoa regua hi'ára py porã.

³ Kova'e jaxy re catorze araa py, ka'aru ma ovy py ma pejapo 'rã ngaru hi'ára py. Lei ha'e ojapo uka pyre ha'e javi rami vy 'rã pejapo ngaru — he'i.

⁴ Ha'e ramo Moisés aipoe'i Israel kuery pe ngaru ojapo aguã Páscoa ára py.

⁵ Ha'e rami vy ngaru ojapo okuapy, peteĩ jaxya re, catorze araa py ae. Ka'aru ma ovy jave ojapo Sinai regua tekoa e'ỹa py. Moisés pe SENHOR ojapo ukaague rami vy Israel kuery ojapopa okuapy.

⁶ Ha'e va'e ára ma amongue ikuai avi ha'eve'ỹ va'e peteĩ omanogue re opokoague káuxa. Ha'e nunga rupi nda'evei ngaru oĩa py ikuai aguã. Ha'e rami vy Moisés ha'e Arão renonde py ha'e kuery ovaẽ vy

⁷ aipoe'i okuapy:

— Ore ma ha'eve'ỹ va'e roiko peteĩ ava omano va'ekue re ropoko rire. Nda'evei 'rã ri nda'u SENHOR pe ore voi mba'emo rome'ẽ aguã Israel kuery reve Páscoa ára py?

⁸ Moisés ombovai:

— Pearõ ranhe, ha'e xee ajapyxaka 'rã ainy mba'exa pa peẽ kuery re SENHOR ojapo uka rã aendu aguã — he'i.

⁹ Ha'e gui ma SENHOR aipoe'i Moisés pe:

¹⁰ — Ndeayvu ke Israel kuery pe, ha'e vy aipo're: Xapy'a rei amongue pende kuery va'e regua, e'ỹ vy raka'eve rã peneramymino kuery ikuai va'erã regua ikuai 'rã ha'eve'ỹ va'e omano va'ekue káuxa. Ha'e rami e'ỹ vy penderekoa gui mombyry oguata teĩ ha'eve nho 'rã Páscoa regua ngaru ojapo aguã SENHOR pe.

¹¹ Ha'e rami vy ha'e kuery mokoĩ jaxya py 'rã ngaru ojapo, catorze araa va'e ka'aru ma jave. Ho'u 'rã okuapy mbojape imbovua revegua e'ỹ, jai rogue iro va'e reve.*

¹² Pemoembyre eme neĩ kyrĩ'i ma voi ko'ẽ rã guarã, pemopẽ eme guive ikãgue'i. Páscoa pygua ngaru regua re ipara oĩa rami 'rã pejapo.

¹³ Ha'e rami avi xapy'a rei peteĩ ava ngarua pyguarã ha'eve va'e oiko, ha'e tape rupi ndoguatai va'eri Páscoa ára ngaru py ndooi ri ramo ha'e va'e oipe'aa 'rã heta va'e kuery mbyte gui, mba'eta ha'e va'e ára py mba'eve ndoguerui SENHOR pe ome'ẽ va'erã. Ha'e va'e ava re oĩ ae 'rã ojevavyague re opaga aguã.

¹⁴ Ha'e gui penembyte amboae regua ikuai va'e Páscoa ára SENHOR pegua ngarua py ikuai avi ri vy lei ipara oĩa rami vy ae 'rã ikuai. Peteĩ'i lei oĩ pendeivy ha'e amboae kuery pe joo rami.

Êxodo 40.34-38

---

* 9:11 Ha'e kuery pe ma Nhanderuede ngaru ojapo uka amboae jaxy py, hi'ára pyguarã ndoiko katui rire.

¹⁵ Ha'e gui ombojerovia atyrã ojapooa ára py arai ou va'e ojao'ipa. Ha'e va'e oo ma SENHOR ayvu oĩaty ae. Ha'e rã ka'aru guive ko'ẽmba peve ma tata rami ju 'rã ojekuaa ombojeroviaaty áry rupi.

¹⁶ Ha'e rami ae tema oiko. Arai ojao'i kuerei 'rã, ha'e rã pyávy ma tata rami ju 'rã ojekuaa.

¹⁷ Oo áry gui arai ojeupi ovy nhavõ Israel kuery uguata 'rã oje'oivy. Ha'e gui arai opyta oinya py ae ju 'rã Israel kuery opyta avi okuapy.

¹⁸ SENHOR oikuaa ukaa rami vy Israel kuery oje'oi 'rã, ha'e gui SENHOR oikuaa ukaa rami vy ae ju 'rã opyta okuapy. Ombojeroviaaty áry rupi arai opyta oinya ja ma ikuai tema 'rã ha'e py.

¹⁹ Heta ára re ri ombojeroviaaty áry rupi arai opyta teĩ Israel kuery SENHOR ojapo ukaa rami ikuai vy ndooi 'rã okuapy.

²⁰ Amongue py are'ỹ'i re arai opyta 'rã oiny ombojeroviaaty áry rupi. Ha'e ramo SENHOR oikuaa ukaa rami vy ikuaive tema 'rã ha'e py, ha'e gui SENHOR oikuaa ukaa rami vy jevy 'rã uguata oje'oivy.

²¹ Amongue py ma ka'aru'i ramove ko'ẽmba peve'i 'rã arai opyta oiny. Ha'e gui ko'ẽ rã arai ojeupi ovy ramo ma ha'e kuery uguata 'rã oje'oivy. Ara py e'ỹ vy pyávy teĩ arai ojeupi ramo uguata 'rã oje'oivy.

²² Xapy'a rei ombojeroviaaty áry rupi arai oĩ tema 'rã mokoĩ ára re, e'ỹ vy peteĩ jaxy re mba'e, e'ỹ vy areve mba'e teĩ hi'áry rupi arai oĩ teria ja Israel kuery ikuai tema 'rã ha'e py, ndoguatai. Ojeupi ovy ramo mae ma uguata ju 'rã oje'oivy.

²³ Ha'e rami py SENHOR oikuaa ukaa rami vy opyta 'rã, ha'e gui SENHOR oikuaa ukaa rami vy ae ju 'rã uguata oje'oivy. SENHOR pe ojapo okuapy ojapo 'rã va'ekue, Moisés rupi SENHOR ojapo ukaa rami vy.

10

Mokoĩ mimby guaxu prata guigua re ijayvuague

¹ Ha'e gui SENHOR aipoe'ive ju Moisés pe:

² — Ejapo uka mokoĩ mimby guaxu prata guigua. Pembota-mbota vy 'rã pejapo. Ha'e va'e pemonhe'ẽ 'rã heta va'e kuery pemboaty aguã, ha'e ikuaia gui oguata oje'oivy aguã guive.

³ Pemonhe'ẽ ramo heta va'e kuery onhemboatypa 'rã okuapy ndea py, oguy nhemboaty oĩaty rokẽ rexei'i rupi ae.

⁴ Peteĩ'i mimby guaxu pemonhe'ẽ ramo ndea py onhemboja 'rã yvatekueve anho, Israel kuery mbovy rei e'ỹ regua ruvixa ikuai va'e ae.

⁵ Ha'e gui mokoĩve ri pemonhe'ẽ ramo ma oje'oi 'rã kuaray oua katy ikuai va'ekue ranhe.

⁶ Pemonhe'ẽ jevy ramo oje'oi 'rã kuaray puku-a katy ikuai va'ekue. Pemonhe'ẽ va'e ha'e kuery oendu vy oikuaa 'rã oje'oi aguã.

⁷ Ha'e rã ha'e kuery pemboaty jevy aguã ma pemonhe'ẽ avi 'rã teĩ hatã e'ỹ ta'vy.

⁸ Arão ramymino kuery sacerdote ikuai va'e ae 'rã omonhe'ẽ mimby guaxu. Pende kuery rekorã aeja raka'e rã peve guarã.

⁹ Ha'e gui pendeyvy re ae pendekuai jave penderovaigua kuery reve pepu'ã aguã katy peje'oi ramo penemoĩ vai okuapy ramo pemonhe'ẽ avi 'rã mimby guaxu. Ha'e ramo xee SENHOR Penderuete aĩa py peẽ kuery re ama'ẽ ramo peo jepe 'rã penderovaigua kuery gui.

¹⁰ Ha'e rami ae avi pevy'a aguã ára py, xevy ngaru pejapoa py mba'e, ha'e jaxy jypy'ia py guive pemonhe'ẽ avi 'rã mimby guaxu. Ha'e va'e jave py mba'emo peapypa vy peme'ẽ, ha'e peteĩ rami pendekuaia regua peme'ẽ va'e áry

rupi pemonha'eẽ ramo xee Penderuete aĩa py ama'ẽ 'rã pendere. Xee ma SENHOR Penderuete aiko.

Sinai gui Israel kuery oje'oipaague

¹¹ Ha'e gui ma mokoĩ ma'etỹa py, mokoĩ jaxya re vinte ára ma jave arai ojeupi ovy oguy nhemboaty oĩaty áry rupi oĩague gui.

¹² Ha'e ramo Israel kuery Sinai regua tekoa e'ỹa py ikuaia gui oguata oje'oivy. Oguata-guata oje'oivy Parã regua tekoa e'ỹa py ju arai opyta peve.

¹³ Ha'e rami vy oguata ypy'i oje'oivy, SENHOR Moisés pe ojapo ukaa rami vy.

¹⁴ Jypyrã ete ma Judá ramymino kuery pegua bandeira reraa ranhe oje'oi ngupivegua kuery reve. Ha'e va'e regua xondaro kuery ruvixa ma Aminadabe ra'y Naassom.

¹⁵ Ha'e gui Issacar ramymino kuery regua xondaro kuery ruvixa ma Zuar ra'y Natanael.

¹⁶ Zebulom ramymino kuery xondaro kuery regua ruvixa ma Helom ra'y Eliabe.

¹⁷ Ha'e gui ma ombovaipa okuapy ombojeroviaaty, ha'e Gérson ha'e Merari ramymino kuery oje'oi vy ogueraapa henoiny.

¹⁸ Ha'e va'e rire ma Rúben kuery pegua bandeira reraa ju oje'oi ngupivegua kuery reve. Ha'e kuery va'e regua xondaro kuery ruvixa ma Sedeur ra'y Elizur.

¹⁹ Ha'e gui Simeão ramymino kuery regua xondaro kuery ruvixa ma Zurisadai ra'y Selumiel.

²⁰ Gade ramymino kuery regua xondaro kuery ruvixa ma Deuel ra'y Eliafafe.

²¹ Ha'e gui ma oje'oipa ju Coate regua kuery mba'emo iky'a e'ỹ va'e ogueraa reve. Ha'e gui ha'e kuery ovaẽ e'ỹ mbove ma voi omopu'ãmbaa ju 'rã imoiny ombojerovi-aaty.

²² Ha'e va'e rire ma Efraim ramymino kuery pegua bandeira reraa ju oje'oi ngupivegua kuery reve. Ha'e kuery regua xondaro kuery ruvixa ma Amiúde ra'y Elisama.

²³ Ha'e gui Manassés ramymino kuery regua xondaro kuery ruvixa ma Pedazur ra'y Gamaliel.

²⁴ Benjamim ramymino kuery regua xondaro kuery ruvixa ma Gideoni ra'y Abidã.

²⁵ Ha'e gui ma Dã ramymino kuery pegua bandeira reraa ju oje'oi ngupivegua kuery reve. Ha'e va'e kuery ma heta va'e kuery ha'e javi rakykue oje'oi oarõa rupi. Ha'e kuery va'e regua xondaro kuery ruvixa ma Amisadai ra'y Aiezer.

²⁶ Ha'e gui Aser ramymino kuery regua xondaro kuery ruvixa ma Ocrã ra'y Pagiél.

²⁷ Naftali ramymino kuery regua xondaro kuery ruvixa ma Enã ra'y Aira.

²⁸ Ha'e rami ae uguata oje'oivy Israel kuery meme, oxondaro kuery reve.

Hobabe pe ha'e kuery reve oo aguã re Moisés ojerureague

²⁹ Ha'e gui Moisés ijayvu Hobabe pe. Ha'e va'e ma hatyu Midiã pygua Reuel ra'y. Ha'e vy aipoe'i:

— Roguata roje'oivy peteĩ henda orevy SENHOR “Ame'ẽ 'rã pẽvy” he'iaague katy. Eju orerupive, ha'e ramo rojapo porã 'rã ndevy. Mba'eta Israel kuery pe mba'emo porã ome'ẽ aguã re SENHOR ijayvu.

³⁰ Ha'e ombovai:

— Xee ma ndaa reguai. Xeyvy xeretarã kuery rekoa py ae 'rã aa — he'i.

³¹ Ha'e gui ixupe Moisés aipoe'ive ju:

— Ne'exa, orereja eme ke, mba'eta ndee ma reikuaa tekoa e'ÿa rupi orekuai ranhe 'rãa. Ha'e gui ndee ma orererekoarã 'rã reiko.

³² Xapy'a rei ore kuery reve reo ri ramo ndevy pe rojapo porã 'rã SENHOR ore kuery pe ojapoa rami ae — he'i.*

³³ Ha'e gui ma oje'oipa ma SENHOR pegua yvyty katy'i ikuaiague gui. Mboapy araa re uguata oje'oivy. Ha'e kuery renonde rupi SENHOR guexeve guarã ojapo va'ekue ryruru reraa kuery uguata oje'oivy mboapy ára re, ha'e kuery opytu'u aguã ojou aguã.

³⁴ Ha'e gui ára py arai SENHOR ombou va'ekue oo tema ha'e kuery áry rupi, ikuaia gui oje'oi jave voi.

³⁵ Ha'e gui Nhanderujete ayvu ryruru oupia heravy nhavõ Moisés aipoe'i 'rã:

— SENHOR, epu'ã ke nderovaigua kuery remoaĩmba aguã. Tove nerenonde gui tonhamba ndere nda'ija'ei va'e.

³⁶ Ha'e gui opyta ju nhavõ aipoe'i 'rã:

— SENHOR, ejevju ke mbovy rei e'ỹ Israel kuery ikuaia py.

11

Israel kuery ijayvu ete okuapyague

¹ Ha'e gui ma SENHOR oendua py teĩ ha'e kuery ijayvu ete okuapy mba'emo oiko va'e re. SENHOR oendu ramo ipoxya hendy. Ha'e rami vy ha'e kuery mbyte tata SENHOR guigua ou vy omomba hekoa apy rupi ikuai va'e.

² Ha'e ramo Moisés pe ha'e kuery ojerure okuapy ramo SENHOR pe ha'e ju onhembo'e. Ha'e ramo tata oguepa.

³ Ha'e nunga rupi ha'e va'e tekoa ma oenoĩ Taberá, ha'e kuery mbyte tata SENHOR guigua hendy ma rire.*

⁴ Ha'e gui ha'e kuery mbyte opa marã ikuai va'e oendu okuapy Egito pygua kuery rembi'u regua ho'uxe reia. Ha'e ramo Israel kuery voi ojae'opa reve aipoe'i okuapy:

* 10:32 Moisés ngupive ugueraaxe ngovaja Hobabe. Ha'e va'e ma ndooxei ranhe teĩ oo nho (Juizes 1.16). * 11:3 Tery Taberá ma "Okaiá" 'ea reve nhaendu rã joo ramigua.

— Mava'e 'rã tu ome'ẽ xo'o ja'u va'erã?

⁵ Aỹ ma nhanema'endu'a jakuapy Egito yvy re pira ja'u rive jakuapyague re, ha'e pepino, melão, alho ka'aguy regua, cebola ha'e alho re guive.

⁶ Ha'e rami teĩ aỹ ma nhanenhe'ẽ voi ipirupa ma 'rã, mba'eta amboae ramigua ma voi ndajajouvei, kova'e maná e'ỹ vy — he'i okuapy.

⁷ Maná ma coentro ra'yĩgue ramigua, jaexa rã yvyra ayxy ramigua rei.

⁸ Heta va'e kuery opa rupi oeka oje'oivvy vy omono'õ vy omongu'i 'rã mba'emo mongu'ia py, ha'e'ỹ vy angu'a py ojoxo 'rã. Ha'e rami vy omomimoĩ 'rã oja py, e'ỹ vy iku'ikue gui ojapo 'rã mbojape. Ja'u rã mbojape azeite reve ojapo pyre rami hee va'e.

⁹ Pyávy ha'e kuery rekoa rupi yxapy ho'a reve maná ho'a avi 'rã oiny ha'e rupi.

Moisés ojapo 'rã va'ekue ipoyi etea rupi ijayvuague

¹⁰ Heta va'e kuery ojae'o rã Moisés oendu, mba'eta peteĩ-teĩ gua'y kuery reve ngoo rokẽ py ojae'o okuapy. Ha'e ramo SENHOR poxya hendy. Moisés voi oexa vy ndojou porãi.

¹¹ Ha'e ramo Moisés aipoe'i SENHOR pe:

— Mba'e re tu mba'emo vai rejapo xee nerembiguai re? Mba'e re tu ndaxejou porãvei nerenonde py? Mba'eta xemoĩ kova'e kuery ha'e javi re apena aguã rami.

¹² Xee ae ri ty'y kova'e kuery moingoare aiko? Xee ae ri ty'y areko'i va'ekue xevy aipo're aguã: “Eraapa ndejyva áry okambu'i va'e rami, yvy aura reve neramoĩ kuery pe ame'ẽ aguã re xeayvuague peve”, 're aguã?

¹³ Magui 'rã tu xee ajou xo'o ha'e kuery ha'e javi peguarã? Mba'eta xerenonde py ojae'o reve aipoe'i okuapy: “Eme'ẽ na xo'o ro'u va'erã.”

¹⁴ Ha'e gui xee ae'i ma voi ndaropo'akai 'rã kova'e kuery ha'e javi, xevy ipoyi vaipa ramo.

¹⁵ Nami ae ta ri xerereko vy ma xejuka vyvoi, ajerure. Xemoaxoyi ri vy xemoingo eme ajexavai aguã rive.

Moisés pytyvõarã setenta avakue Nhanderuet e oiporavo ukaague

¹⁶ SENHOR aipoe'i Moisés pe:

— Emboaty ha'vy setenta avakue Israel kuery mongetaaty va'e regua rexa va'ety, nhomongetaa rupi ha'e heta va'e kuery re openaa rupi ae ikuai va'ety. Ha'e va'e kuery remonhembojapa 'rã oguy nhemboaty oĩaty rexei, ha'e py ikuai aguã nerenonde.

¹⁷ Ha'e py ma xee aguejy vy xea'yvu 'rã ndereve. Ha'e Xenhe'ẽ ndere oĩ va'e ambouve vy ha'e kuery re voi amoĩ 'rã. Ha'e vy ndereve ha'e kuery ikuai avi 'rã heta va'e kuery re openaa rupi, ndee anho'i e'ỹ repena aguã.

¹⁸ Ha'e vy aipo're 'rã heta va'e kuery pe: “Pejesty'a'o uka ju ko'ẽ rã guarã, pe'u aguã xo'o. Mba'eta peẽ kuery pejae'o reve ‘Mava'e tu ome'ẽ ta xo'o ja'u va'erã? Egito yvy re ma jaiko porã va'ekue’, peje ramo SENHOR oendu. Ha'e rami vy pende'vy SENHOR ome'ẽ 'rã xo'o, ha'e pe'upa 'rã.

¹⁹ Peteĩ ára'i re rive'ỹ 'rã pe'u, neĩ mokoĩ ára'i 'rã e'ỹ, neĩ peteĩ nhiruĩ neĩ dez, neĩ vinte ára re'i e'ỹ guive.

²⁰ Ha'e rami 'rãgue py peteĩ jaxy pukukue re 'rã pe'u, pe-neapyĩgua gui oẽmba rã pejeguarupa peve. Mba'eta SENHOR penembyte oiko va'e ndapeipotavei, ha'e henonde py pejae'o reve ‘Mba'e re tu Egito gui jajupa raka'e?’ peje va'ekue”, 're 'rã ha'e kuery pe — he'i.

²¹ Ha'e ramo Moisés ombovai:

— Xee ma seiscentos mil avakue opu'ã okuapy va'e mbyte py aiko. Ha'e ramo mba'exa tu aipo're xevy: “Eme'ẽ ha'e kuery pe xo'o, peteĩ jaxy pukukue re ho'u okuapy aguã” 're?

²² Mymba kuery vexa'i ha'e vaka ty'y ojukupaa 'rã ha'e kuery ha'e javi ho'u va'erã? Tyrã pa ye'ẽ rupi pira ikuai va'e ha'e javi 'rã omono'õmbaa ha'e kuery ho'u va'erã? — he'i.

²³ Ha'e ramo Moisés pe SENHOR ombovai:

— Xee SENHOR jyva nda'u ijapu'a'i ri? Aỹ'i ma voi rexa 'rã xeayvuague oiko rã tyrã pa anyal — he'i.

²⁴ Ha'e gui Moisés oẽ vy heta va'e kuery pe SENHOR omombe'upa SENHOR ijayvuague. Ha'e vy ha'e kuery mongetaaty setenta avakue ikuai va'e omboaty imbokuapy oo yvýry rupi.

²⁵ Ha'e ramo SENHOR oguejy arai rupi. Ha'e vy ijayvu ixupe. Ha'e vy Nhe'ẽ hexe oĩ va'e ombouve vy omoĩ avi setenta nhomongetaaty ikuai va'e re. Ha'e va'e kuery re Nhe'ẽ oĩ avi ramo omombe'u okuapy ixuguigua, teĩ ha'e va'e rire ma nda'ijayvuvei ha'e rami.

²⁶ Ha'e gui ma mokoĩ avakue opyta tekoa py. Peteĩ ma Eldade hery va'e, ha'e rã amboae ma Medade. Ha'e kuery re voi Nhe'ẽ oĩ, mba'eta ha'e kuery voi nhomongetaaty kuery regua teĩ oo katy ndooi va'ekue. Ha'e rami vy ha'e kuery voi ayvu omombe'u okuapy tekoa mbyte ikuaia py.

²⁷ Ha'e ramo peteĩ kunumi onha ovy vy omombe'upa Moisés pe. Ha'e vy aipoe'i:

— Eldade ha'e Medade voi ri tu ayvu omombe'u okuapy — he'i.

²⁸ Ha'e ramo Num ra'y Josué, Moisés pytyvõarã oiporavo va'ekue va'e ombovai vy aipoe'i:

— Xeruvixa Moisés, emokyrirĩ na.

²⁹ Ha'e rã Moisés aipoe'i ixupe:

— Ndee ta'vy nerakãte'ỹ teve xere? SENHOR pegua kuery profeta meme ikuai 'rãgue, ha'e kuery ha'e javi re SENHOR Onhe'ẽ omoĩ aguã! — he'i.

³⁰ Ha'e va'e rire Moisés ma tekoa katy ju oje'oi Israel kuery mongetaaty kuery reve.

Guyra codornizes Nhanderuete ombouague

³¹ Ha'e gui SENHOR-a gui peteĩ yvytu oipeju ovy vy ye'ẽ áry gui ogueru guyra codornizes. Ha'e vy tekoa áry ha'e javi rupi omoaĩmba heravy peteĩ ára jaguataa rami rai'i peve. Ijyvýry rupi opyta peteĩ metro peve yvy py.

³² Ha'e ramo ha'e va'e árave heta va'e kuery oje'oipa, pyávý ha'e ko'ẽgue voi, ha'e vy ojopy oje'oivy guyra ikuai va'e. Amongue mboapy'ive ojopy va'ekue ri cem voxa renyẽ ogueru. Ha'e vy tekoa ha'e javi rupi omboaty imoiny ojeupe guarã ae.

³³ Ha'e rami teĩ ijuru py xo'o oime rei reve, oixu'u jepe e'ỹ re voi ha'e kuery rovai SENHOR poxya hendy vy ojukapa mba'emo vai py.

³⁴ Ha'e nunga rupi ha'e va'e tekoa ma oenoña Quibrote-Hataavá, ha'e py Egito regua tembi'u re nda'eveive va'ekue ojatypaa rire.†

³⁵ Ha'e gui Quibrote-Hataavá gui ma ha'e kuery oje'oive Hazerote katy, ha'e vy opyta ju ha'e py.

12

Moisés rovai rupi Miriã ha'e Arão ijayvuague

¹ Ha'e gui Moisés ogueraa peteĩ kunha Cuxe pygua gua'yxyrã. Ha'e ramo Miriã ha'e Arão ijayvu okuapy Moisés rovai, Cuxe pygua gua'yxyrã ogueraa va'ekue káuxa.

² Ha'e vy aipoe'i okuapy:

— Xapy'a rei nda'u Moisés rupi anho ri SENHOR ijayvu? Nhande rupi voi nda'u nda'ijayvui avi 'rã? — he'i ramo SENHOR oendu.

---

† 11:34 Tery Quibrote-Hataavá ma “Tembí'u re nda'eveive va'ekue ojatyaague” 'ea.

³ Moisés ma ava onhemo'yvyĩ'i va'e, ko vvy re avakue ikuai va'e gui voi vvyĩ'ive va'e oiko.

⁴ Are'ỹ'i re SENHOR aipoe'i Moisés pe, Arão ha'e Miriã pe voi:

— Peẽ kuery mboapy ma peẽ 'rã oguy nhemboaty oĩaty oĩ va'e gui — he'i. Ha'e ramo oẽmba mboapyve.

⁵ Arai rupi SENHOR oguejy ouvy vy oo rokẽ py opyta ho'amy. Ha'e vy oenoĩ Arão ha'e Miriã. Ha'e ramo ha'e kuery ojexa uka.

⁶ Ha'e ramo aipoe'i ha'e kuery pe:

— Pendu ke aỹ xee xeayvu ramo. Penembyte profeta oiko ramo ma ixupe xee SENHOR ajekuaa uka 'rã mba'emo aexa ukaa py, ha'e'ỹ vy oexa ra'ua py 'rã xeayvu hexeve.

⁷ Ha'e rã xerembiguai Moisés reve ma nami e'ỹ ju aiko, mba'eta ha'e ma ojeroviapy ete oiko xero pygua kuery ha'e javi re openaa rupi.*

⁸ Hexeve ma xeayvu 'rã xejuru rupi ae, oikuaa porã aguã rami, ayvu haxy rei va'e rupi e'ỹ. Ixupe xee SENHOR ajekuaa rã xerexa guive. Mba'exa ha'vy tu ndapekyjei ri xerembiguai Moisés rovai rupi pendeayvu aguã? — he'i.

⁹ Ha'e rami vy ha'e kuery rovai SENHOR poxya hendy. Ha'e rire ojepe'a.

¹⁰ Arai voi ojepe'a ovy oo áry gui. Ha'e ramove Miriã oikuaa rã hexe oĩ ma lepra, yro'y apĩ rami xiĩ rei va'e. Miriã re Arão oma'ẽ ramo lepra revegua ma hi'ãi.

¹¹ Arão aipoe'i Moisés pe:

— Ake'e xeruvixa! Ndevy ajerure: Orere emoĩ eme orereko vaia, mba'eta ore'arandua rupi e'ỹ rojapo ha'e nunga, rojejavy ete ange.

¹² Nhanereindy topyta eme kyrĩ'i va'e oity pyre rami, mbyte rupi ho'okue ho'apa va'e rami — he'i.

¹³ Ha'e ramo SENHOR pe Moisés ojapukai vy aipoe'i:

---

* 12:7 Hebreus 3,2,5

— Xeruete, ajerure remonguera ju aguã.

¹⁴ SENHOR ombovai Moisés pe:

— Xapy'a rei hova re tuu onyvõ va'e rire nda'u sete araa peve ndopytai 'rãgue oxĩmbaa py? Ha'e voi topyta ranhe sete ára tekoa gui mombyry'i. Ha'e va'e rire ma ha'eve peru ju aguã — he'i.

¹⁵ Ha'e rami rã Miriã sete ára peve omondouka ranhe tekoa gui mombyry'i. Oguerua e'ÿa ja heta va'e kuery ndoguatai tekoa gui.

¹⁶ Ha'e va'e rire mae ha'e kuery oje'oi ju Hazerote gui, ha'e Parã regua tekoa e'ÿa py ju ikuai.

13

Deuteronômio 1.19-25

¹ SENHOR aipoe'i Moisés pe:

² — Emondouka ke avakue Canaã yvy re oexa pota va'erã, mba'eta ame'ẽ 'rã Israel kuery yvyrã. Peneramoĩ kuery peteĩ-teĩ regua gui remondouka 'rã peteĩ ava, huvixa oiko va'e ae — he'i.

³ Ha'e ramo Moisés omondouka Parã regua tekoa e'ÿa py ikuaia gui ae, SENHOR aipoe'iague rami vy. Ha'e va'e avakue ma Israel kuery ruvixa ikuai va'e meme.

⁴ Po rami ma ha'e va'e kuery rery: Rúben kuery regua ma Zacur ra'y Samua;

⁵ Simeão kuery regua ma Hori ra'y Safate;

⁶ Judá kuery regua ma Jefoné ra'y Calebe;

⁷ Issacar kuery regua ma José ra'y Jigeal;

⁸ Efraim kuery regua ma Num ra'y Oséias;

⁹ Benjamim kuery regua ma Rafu ra'y Palti;

¹⁰ Zebulom kuery regua ma Sodi ra'y Gadiel;

¹¹ José kuery regua, ha'e Manassés kuery regua ae ma Susi ra'y Gadi;

¹² Dã kuery regua ma Gemali ra'y Amiel;

¹³ Aser kuery regua ma Micael ra'y Setur;

¹⁴ Naftali kuery regua ma Vofsi ra'y Nabi;

¹⁵ Gade kuery regua ma Maqui ra'y Geuel.

¹⁶ Ha'e va'e avakue ma Moisés omoĩ vvy re oexa pota va'erã omondouka aguã. Ha'e gui Num ra'y Oséias rery Moisés oguerova vy Josué ju omboery.

¹⁷ Ha'e gui Canaã vvy katy Moisés omondouka oexa pota aguã. Ha'e vy aipoe'i ha'e kuery pe:

— Peẽ Neguebe katy, ha'e vvyty ikuai va'e rupi ju 'rã peo.

¹⁸ Pexa 'rã vvy peikuaa aguã mba'exa pa ra'e, ha'e hexegua kuery re guive peikuaa pota, imbaraetekue tyrã pa ikangykue, ndaetai tyrã pa heta.

¹⁹ Ha'e peikuaa pota 'rã mba'exa pa vvy ha'e kuery ikuai re, iporã tyrã pa na'iporãi, ha'e mba'exa pa tetã ikuai voi ra'e, tekoa rive tyrã pa tetã ikorapa va'e.

²⁰ Pexa avi mba'exa pa ra'e vvy itui, iporã tyrã pa na'iporãi, ha'e gui ka'aguy tyrã pa any. Penekyre'ỹ tema, ha'e peru mba'emo aju ha'e va'e vvy guigua — he'i. Ha'e va'e jave ma uva ijaju ypya ára ae.

²¹ Ha'e rami rã ha'e kuery oje'oi vy ha'e va'e vvy rupi oexa pota oje'oivy, Zim regua tekoa e'ỹa guive Reobe peve Hamate py ovaẽa'i py.

²² Neguebe rupi oje'oi vy ou okuapy Hebrom peve. Ha'e py ma ikuai Enaque ra'y kuery Aimã, Sesai ha'e Talmi. (Hebrom tetã ojapoa ma sete ma'etỹ teri Egito vvy re Zoã tetã ojapoa e'ỹ mbove ma voi.)

²³ Ha'e rire ma Escol vvyugua peve ju ou. Ha'e py ma ojaya okuapy peteĩ xã uva hi'y reve. Ha'e va'ekue ma mokoĩ avakue ogueru peteĩ vvyra po'i re ombo'y vy. Romã'a ha'e figo'a avi ogueru.

²⁴ Ha'e va'e vvyugua pe ma “Escol” oenoĩ, ha'e py Israel

kuery uva'a ojaya rire.*

Deuteronômio 1.26-33

²⁵ Ha'e gui yvy oexa vy oje'oiague gui quarenta ára opaa py ojevypa ju.

²⁶ Oguata jogueruvy vy ovaẽmba ju Moisés ha'e Arão-a py, ha'e Israel kuery ha'e javi onhemboaty okuapya py Parã regua tekoa e'ÿa re, Cades py ae. Ha'e kuery pe omombe'upa okuapy oexa va'ekue, heta va'e kuery ha'e javi pe voi. Oexa uka avi mba'emo aju ha'e va'e yvy gui ogueru va'ekue.

²⁷ Ha'e vy Moisés pe omombe'u vy aipoe'i okuapy:

— Roje'oi yvy oremondoukaague va'e peve. Ha'e gui anhetẽ ete ha'e py kamby ha'e ei ndoatai. Kova'e ma mba'emo'a ha'e pyguare.

²⁸ Ha'e rami avi avakue ha'e va'e yvy re ikuai va'e ma imbaraetekue ae. Hetã voi tuvixa ete va'e ikuai, ikorapa va'e meme guive. Ha'e py roexa avi Enaque ramymino kuery.†

²⁹ Amalequita kuery ma Neguebe re ikuai. Ha'e rã vyty rupi ma heteu, jebuseu ha'e amorreu kuery ikuai. Ye'ẽ katy'i rupi ma cananeu kuery ikuai, Jordão yakã vyýry rupi guive — he'i okuapy.

³⁰ Ha'e gui Calebe ju nhomokyrirĩmba heta va'e kuery Moisés renonde py ikuai va'e. Ha'e rami vy aipoe'i:

— Ma'ẽ, jaje'oi jajopy aguã ha'e va'e yvy, mba'eta nhandepo'aka 'rã ha'e kuery re — he'i.

³¹ Ha'e rami teĩ avakue mboae hexeve oje'oi va'ekue aipoe'i okuapy:

— Nda'evei teve ha'e va'e kuery rovai jaje'oi aguã, nhande kuery gui ipo'akapave va'e ramo — he'i okuapy.

---

* 13:24 Tery Escol ma "Uva'a" 'ea. † 13:28 Enaque ra'y kuery ma gigante ikuai raka'e (versículo 33).

³² Ha'e rami vy Israel kuery oendupaa py ha'e kuery ijayvu rei okuapy yvy oexa va'ekue re. Ha'e vy aipoe'i:

— Yvy mbyte rupi roexa pota aguã roxaague va'e ma hekoa va'e kuery mombaarã itui. Ha'e py roexa va'ekue ma ava ja'eakue meme,

³³ gigante kuery avi roexa karamboae. Ha'e vy rojoexa ramo tuku'i rami rive orekuai, ha'e kuery pe voi ha'e rami ae avi orerexa rã — he'i okuapy. Enaque ramymino kuery ma gigante guigua meme ikuai raka'e.

14

Heta va'e kuery oyvyrã katy ndooxeiaque

¹ Ha'e gui heta va'e kuery opu'ãmba vy ojapukai atã rei okuapy. Ha'e va'e pyávy ha'e kuery ojae'opa okuapy.

² Ha'e vy Israel kuery ha'e javi ijayvu rei okuapy Moisés ha'e Arão re. Ha'e vy aipoe'i:

— Ha'eveve 'rãgue Egito yvy re, e'ỹ vy kova'e tekoa e'ỹa py ma voi nhamanomba va'e rire!

³ Mba'erã tu SENHOR nhandererupa kova'e yvy re? Kyxe py nhamanomba aguã pa, ha'e nhandera'yxy kuery ha'e nhandera'y kue'iry escravo-rã ogueraapaa aguã teve? Nda'evei nda'u Egito yvy katy ae ju jajevypa aguã? — he'i.

⁴ Joupe-upe aipoe'i okuapy:

— Jajou peteĩ nhandervixarã, Egito yvy katy jajevypa aguã — he'i okuapy.

⁵ Ha'e rami rã Israel kuery oexaa py Moisés ha'e Arão guenapy'ã re oĩ ngova yvy re omovaẽ reve.

⁶ Ha'e rami ae avi yvy rexaare kuery va'e regua Num ra'y Josué ha'e Jefoné ra'y Calebe omondoro okuapy oao.

⁷ Ha'e vy Israel kuery ha'e javive pe ijayvu vy aipoe'i:

— Yvy mbyte rupi roxaague va'e rima iporã ete.

⁸ SENHOR nhandejou porã ri vy ojapo 'rã ha'e va'e yvy re nhavaẽ aguã rami, nhandevy ju omboaxa aguã. Ha'e va'e yvy ma kamby ha'e ei oata e'ÿa.

⁹ Ha'e nunga rupi pepu'ã rei eme SENHOR re, pekyje eme guive ha'e pygua avakue gui, mba'eta mbojape ja'ua rami nhamomba avi 'rã ha'e kuery. Ha'e kuery reve noĩvei ma hepyarã va'ekue. Ha'e rã nhande kuery reve ma SENHOR ae 'rã oiko. Pekiye eme ha'e kuery gui — he'i.

¹⁰ Ha'e rami teĩ heta va'e kuery ha'e javi jogueroayvu okuapy ita py ojapipa aguã re. Ha'e rami teĩ ha'e kuery pe SENHOR rexakã ojekuaa xapy'a oguy nhemboaty oĩaty rupi.

¹¹ Ha'e rami vy SENHOR aipoe'i Moisés pe:

— Raka'e peve nda'u kova'e kuery xereko a'ã 'rã okuapy? Raka'e peve nda'u ndojeroviai 'rã xere, ha'e kuery mbyte rupi opa marãgua hexa pyrã amoingo va'eri?

¹² Ha'e nunga rupi ambou 'rã mba'eaxy vaikue ijukapaarã, name'ëvei ma 'rã ijyvyrã va'ekue. Ha'e gui ndegui ju amoingo 'rã peteĩ regua kova'e kuery gui hetave ha'e imbaraetekueve va'e — he'i.

Heta va'e kuery re Moisés ojerureague

¹³ Ha'e ramo Moisés ombovai SENHOR pe:

— Egito pygua kuery mbyte gui ndepo'akapaa rupi kova'e kuery reipe'apa rire teĩ remomba ramo Egito pygua kuery oendupa 'rã.

¹⁴ Ha'e rami vy ha'e kuery omombe'u uka 'rã kova'e yvy re ikuai va'e pe. Ha'e gui SENHOR, kova'e yvy pygua kuery oendu ae ma ndevygua kuery mbyte rupi reikoa, ha'e ha'e kuery rexa py ae rejexa ukaa. Ha'e kuery áry rupi ndeguigua arai oĩ, ha'e ha'e kuery renonde rupi arai opu'ã va'e py 'rã reo ara py, ha'e rã pyávy ma tata opu'ã va'e py 'rã reo.

¹⁵ Ha'e gui xapy'a rei ndevygua kuery rejukapa vyvoi ramo amboae regua kuery nemombe'ua rã oendu va'ekue aipoe'i rã okuapy:

¹⁶ “Yvy re SENHOR ndogueraa kuaai ri nda'u ojeuegua kuery, oura reve ha'e kuery pe ome'ẽ aguã re ijayvu va'ekue ri, ha'e nunga rupi ae ojukapa tekoa e'ỹa py”, he'i rã okuapy.

¹⁷ Ha'e nunga rupi aỹ SENHOR, ajerure ndepo'akapa va'ea rexa uka aguã, ndeayvuague rami vy. Mba'eta aipo're va'ekue:

¹⁸ “Xee SENHOR ma xeporayvu va'e ha'e opa mba'e py anhomboaxy va'e, ambogue rã teko vai ha'e jejavya. Ha'e rami avi ojevavy va'ekue nambopaga e'ỹi rã. Ha'e rami rãgue py tuu kuery reko vaiague re ambou rã ta'y kuery voi ojexavai aguã, mboapy ha'e irundya ikuaia peve”, 're va'ekue.

¹⁹ Ha'e nunga rupi opa mba'e py renhomboaxy va'e vy embogue ke kova'e kuery reko vaia, heko vaia Egito yvy gui oje'oipa guive apy ovaẽmba peve rebogue jepiaty rami.

Deuteronomio 1.34-40

²⁰ Ha'e ramo SENHOR aipoe'i:

— Ndeayvua rami xee ambogue ma ha'e kuery reko vaia.

²¹ Ha'e rami avi anhetẽ ete xee SENHOR xee ae rekove rupi, ha'e xerexakãa yvy jave rupi ojekuaa va'erã va'e rupi aura vy aipoa'e:

²² avakue xerexakãa ha'e hexa pyrã Egito yvy re ha'e tekoa e'ỹa rupi ajapo rã oexa va'ekue, ha'e gui dez-kue ma xereko a'ãa rupi naxenhe'ẽ rendui va'ekue,

²³ ha'e va'e regua neĩ peteĩve ma ndoexai rã yvy pener-amoĩ kuery pe ame'ẽ aguã re aura reve xeyvuague va'e. Tá, ndaxepotavei va'e kuery neĩ peteĩ'i ma voi ndoexai rã.

²⁴ Ha'e rã xerembiguai Calebe re ma amboae regua nhe'ẽ oĩ. Ha'e va'e ma xereve ete oiko riae ramo xee ajapo 'rã yvy oexa potaague re ae hekoa aguã rami. Hamymino kuery avi 'rã ikuai ha'e py.

²⁵ Ne'exa, amalequita ha'e cananeu kuery ma yvy'ã guy katy ikuai. Pejepekuavo ha'vy amboae katy. Ko'ẽ rã tapeo tekoa e'ỹa katy ju, ye'ẽ pytã yvýry tape oo va'e rupi ae — he'i.

²⁶ Ha'e rire Moisés ha'e Arão pe ju SENHOR aipoe'i:

²⁷ — Raka'e peve 'rã tu aropo'aka kova'e kuery xerovai rupi ijayvu okuapy va'e? Xee aendupa ainy Israel kuery xere ijayvu rei okuapy ramo.

²⁸ Aipo're ha'e kuery pe: SENHOR aipoe'i: Xee ae rekove rupi aura vy aipoa'e: Xeapyxa py pendeayvuaque ae ju 'rã ambou pendere.

²⁹ Mba'eta kova'e tekoa e'ỹa py ae 'rã pemanomba, peẽ kuery va'e regua penderery omoĩa jave vinte ma'etỹ va'e ha'e pendetujakueve va'e guive, joupe-upe xerovai pendeayvu va'ekue ha'e javi.

³⁰ Ndapeupityi 'rã yvy pendekoarã ame'ẽ aguã re aura reve xeayvuaque va'e py, Jefoné ra'y Calebe ha'e Num ra'y Josué va'e e'ỹ vy.

³¹ Ha'e rã pendera'y kuery pe “Escravo-rã ogueraapaa 'rã” peje va'ekue ri ha'e kuery ma ajapo 'rã ha'e py ovaẽmba aguã rami. Ha'e kuery ma oexa 'rã yvy peẽ ndapeipotai va'ekue.

³² Ha'e rã peẽ kuery ma kova'e tekoa e'ỹa py 'rã pemanomba.

³³ Kova'e tekoa e'ỹa rupi ma quarenta ma'etỹ re pendera'y kuery ikuai 'rã guymba kuery re openaa rupi. Pejejavya káuxa ae 'rã ha'e kuery ojexavai, kova'e tekoa e'ỹa py xapirẽ penderetekue ho'upa peve.

³⁴ Mba'eta quarenta ára re yvy re pexa pota peje'oivy rire quarenta ma'etỹ re ju 'rã pejexavai pejevavyague re, peteĩ-teĩ ára rekovia peteĩ ma'etỹ 'rã oaxa. Ha'e rami vy pendupa 'rã xee rojou vaia regua.

³⁵ Xee SENHOR ha'e rami xeyvuvu rire ha'e rami ae ju 'rã ajapo kova'e kuery heko vai va'e xere opu'ã va'ekue re. Kova'e tekoa e'ỹa py ae 'rã okanhy ovy, opa peve — he'i.

³⁶ Ha'e gui avakue yvy rexaarã Moisés omoudouka va'ekue ojevvy vy ha'e va'e yvy re ijayvu rei vy ojapo heta va'e kuery ha'e javi yvy re ijayvu rei avi okuapy aguã rami.

³⁷ Ha'e va'e avakue yvy re ijayvu rei va'ekue ma SENHOR renonde py omanomba raka'e mba'eaxy vaikue gui.

³⁸ Ha'e rã Num ra'y Josué ha'e Jefoné ra'y Calebe ma avakue yvy rexaarã oje'oi va'ekue va'e regua avi teĩ okuave.

Deuteronomio 1.41-46

³⁹ Ha'e nunga Moisés omombe'u Israel kuery ha'e javive pe. Ha'e ramo ha'e kuery iporiau vaipa ete okuapy.

⁴⁰ Ko'ẽ rai ramove ovypa vy oẽmba jogueruvy vytytã apyte katy. Ha'e vy aipoe'i okuapy:

— Apy ma orekuai, anhetẽ ae rojevavyva rire teĩ roo nho 'rã yvy nhandevy SENHOR ome'ẽ 'rã va'ekue re — he'i okuapy.

⁴¹ Moisés ombovai:

— Mba'e re ha'vy SENHOR ojapo ukaa rami e'ỹ pendekuai? Pendeyvua rami pendekuai aguã ma nda'eve porã.

⁴² Tapeo eme ta'vy penderovaigua kuery renonde py pamanomba e'ỹ aguã, mba'eta SENHOR noĩvei ma 'rã peẽ kuery mbyte.

⁴³ Ma'ẽ, penerenonde rupi amalequita ha'e cananeu kuery ikuai. Pe'apa 'rã pekuapy ikyxe gui. Mba'eta SENHOR gui pejepe'a ma rire noĩvei 'rã peẽ kuery reve — he'i.

⁴⁴ Ha'e ramive ma ha'e kuery onhea'ã tema okuapy vyty rupi oje'oi aguã. Ha'e rami teĩ SENHOR guexeve guarã ojapo va'ekue ryru ndogueraai ha'e kuery rekoa mbyte oĩa gui, neĩ Moisés voi ndooi.

⁴⁵ Ha'e ramo amalequita ha'e cananeu kuery vyty rupi ikuai va'e oguejy vy ojukapa, Horma peve oitypa.

15

Lei mba'emo ome'ẽmby regua oĩa

¹ SENHOR aipoe'i Moisés pe:

² — Ndeayvu ke Israel kuery pe, ha'e vy aipo're: Yvy pendekoarã xee ame'ẽ va'erã re pevaẽ jave ma

³ mba'emo peapy vy peme'ẽ 'rã SENHOR pe, mymba mba'e pejuka vy penhemboayvuague pejapopa regua, e'ỹ vy mba'emo penhenhandua'i rami peme'ẽ va'e, e'ỹ vy ngaru hi'ára py pejapoa py SENHOR pe peapy 'rã heakuã porã va'e, vaka, vexa'i pejuka vy peme'ẽ va'e reve.

⁴ Ha'e gui SENHOR pe mba'emo ome'ẽ va'erã ogueru va'e ma ogueru avi 'rã peteĩ ryru trigo iporãve va'e, peteĩ ryru raxa'i azeite reve omoirũ va'ekue.

⁵ Ha'e peteĩ-teĩ vexa'i peme'ẽ va'e reve guarã peru avi 'rã peteĩ ryru vinho penhoẽ reve peme'ẽ va'erã, mba'emo peapy vy peme'ẽ va'e ha'e mymba pejuka uka va'e áry.

⁶ Peteĩ-teĩ vexa'i peme'ẽ va'e reve guarã peru avi 'rã mba'emo aju guigua peme'ẽ va'erã. Mokoĩ ryru trigo iporãve va'e peru, peteĩ ryru raxa'i azeite reve omoirũ mbyre.

⁷ Vinho peteĩ ryru raxa'i 'rã peme'ẽ SENHOR pe penhoẽ reve, peapy vy peme'ẽ ramo heakuã porã aguã.

⁸ Ha'e gui toro ra'y peapy e'ỹ vy pejuka aguã pereko katu 'rã penhemboayvuague pejapopaa reguarã, ha'e'ỹ vy perovy'a aguã regua SENHOR pe peme'ẽ va'erã.

⁹ Toro ra'y reve peru avi 'rã mba'emo aju guigua peme'ê va'erã. Mboapy ryru trigo iporãve va'e 'rã peru, mokoĩ ryru rai'i azeite reve omoirũ mbyre.

¹⁰ Vinho penhoẽ reve peme'ê 'rã mokoĩ ryru rai'i, SENHOR pe mba'emo peapy vy peme'ê ramo heakuã porã aguã.

¹¹ Ha'e rami ae pejapo 'rã toro ra'y peme'ê va'e reve guarã, vexa ava, vexa'i ra'y ha'e kavara ava reve guarã guive.

¹² Peteĩ-teĩ peme'ê va'e reve guarã 'rã peru, mbovy pa peme'êa rami vy.

¹³ Ha'e py aegua kuery ojapo 'rã ha'e rami, mba'emo oapy vy SENHOR pe ome'ê ramo heakuã porã aguã.

¹⁴ Ha'e penembyte rupi ikuai avi 'rã amboae regua, peneramymino kuery ikuai-ive jave. Ha'e va'e regua ogueru avi 'rã mba'emo oapy vy SENHOR pe ome'ê va'erã, heakuã porã aguã. Peẽ kuery pejapoa rami ae avi 'rã ha'e kuery voi ojapo.

¹⁵ Peẽ kuery ha'e javi rekorã ma peteĩ'i aeja, pẽvy ha'e amboae regua penembyte rupi ikuai va'e pe voi. Ha'e va'e ma raka'e rã peve guarã oĩ peneramymino kuery rekorã avi ikuai jave guarã. Peẽ kuery pendekuaia rami ae avi 'rã amboae regua kuery ikuai xee SENHOR renonde.

¹⁶ Peteĩ'i lei oĩ 'rã pendekoraã, peẽ kuery pe ha'e amboae regua penembyte rupi ikuai va'e pe voi — he'i.

¹⁷ SENHOR aipoe'ive ju Moisés pe:

¹⁸ — Ndeayvu ke Israel kuery pe, ha'e vy aipo're: Yvy xee rogueraa ague py pevaẽ jave

¹⁹ yvy re mba'emo aju oiko va'ekue pe'u ta nhavõ SENHOR pe ranhe 'rã peme'ê mba'emo.

²⁰ Jypygua mba'emo pemongu'i va'ekue iporãve va'e gui pejapo 'rã mbojape. Ha'e va'e ma peru peme'ê va'erã. Mba'emo pemoa'yĩ va'ekue rami 'rã peme'ê.

²¹ Jypygua mba'emo pemongu'i va'ekue iporãve va'e guigua SENHOR peguarã ranhe 'rã peme'ê,

peneramymino kuery ikuaive-ive jave voi.

Levítico 4.13-21

²² — Ha'e gui amongue py pejavy 'rã Moisés rupi SENHOR ojapo uka va'ekue ndapejapoia py.

²³ Mba'eta Moisés rupi meme SENHOR ojapo uka raka'e pēvy, ojapo uka ypya ára guive aỹ peve, ha'e peneramymino kuery ikuaive-ive jave guarã guive.

²⁴ Ha'e gui xapy'a rei potae vy e'ỹ pejapo 'rã ha'eve'ya rami, ha'e neĩ heta va'e kuery voi ndoikuaai okuapy. Ha'e rami vy ha'e kuery ha'e javi ome'ẽ 'rã peteĩ toro ra'y, oapya ramo SENHOR pe heakuã porã aguã. Mba'emo aju guigua reve 'rã ogueru, ha'e mba'emo rykue onhoẽ aguã ome'ẽ va'erã reve, pendekorã oeja pyre rami vy ae. Peteĩ kavara ogueru avi 'rã jejavya regua ome'ẽ va'erã.

²⁵ Ha'e gui sacerdote ojao'i uka 'rã Israel kuery ojevavy okuapyague. Ha'e ramo ha'e kuery operdoaa 'rã, potae vy e'ỹ ojavy rire. Ha'e kuery ojevavyague re ogueru 'rã mba'emo oapy vy SENHOR pe ome'ẽ va'erã. SENHOR renonde py ogueru avi 'rã ojevavyague regua ome'ẽ va'erã.

²⁶ Ha'e ramo operdoaa 'rã Israel kuery ha'e javi, ha'e kuery mbyte rupi amboae regua ikuai va'e voi, ha'e javive otekoavy rire.

²⁷ — Amongue potae vy e'ỹ ojevavy rire ogueru 'rã peteĩ kavara kunha peteĩ ma'etỹ va'e, ojevavyague regua ome'ẽ va'erã.

²⁸ Ha'e ramo sacerdote ojao'i uka 'rã ojevavyague, SENHOR renonde potae vy e'ỹ ojevavy rire. Ha'e nungakue ojao'i uka ramo operdoaa 'rã.

²⁹ Israel kuery ae, ha'e'ỹ vy ha'e kuery mbyte amboae regua ikuai va'e teĩ peteĩ'i anho 'rã oĩ lei potae vy e'ỹ ojevavy va'ekue pe.

³⁰ Ha'e rã otekoavy potae va'e, ha'e pygua kuery ae, e'ỹ vy amboae regua teĩ SENHOR mboetea rupi e'ỹ rei oiko ramo

oipe'aa 'rã heta va'e kuery mbyte gui,

³¹ SENHOR ayvu noendu potai rire, ha'e ndojapoxei ete ha'e ojapo uka va'ekue. Ha'e va'e oipe'aa 'rãe, ha'e hexe ae 'rã oĩ ojejavague opaga aguã.

Sábado regua lei rupi e'ỹ oiko va'ekue ombopagaague

³² Tekoa e'ỹa py Israel kuery ikuai teri reve oikuaa okuapy peteĩ ava sábado py va'eri xakã omono'õ oikovy rã.

³³ Ha'e rami vy xakã mono'õare ojou va'ekue ogueru okuapy Moisés ha'e Arão-a py, heta va'e kuery ha'e javi renonde py.

³⁴ Oeja ranhe openaa imoiny aguã, mba'eta ndoikuaai rei teri mba'exa pa hexe ojapo aguã.

³⁵ Ha'e ramo SENHOR aipoe'i Moisés pe:

— Ha'e va'e ava ma omano aguã rami oiko. Pavẽ 'rã ojapi ita py, tekoa gui mombyry'ia py — he'i.

³⁶ Ha'e ramo ha'e kuery ha'e javi ma tekoa gui mombyry'ia py ogueraa vy ojapipa okuapy ita py. Ha'e ramo omano, Moisés pe SENHOR ojapo ukaague rami vy.

Deuteronomio 22.12

³⁷ SENHOR aipoe'i Moisés pe:

³⁸ — Ndeayvu ke Israel kuery pe. Ha'e vy aipo're: Pembopotya 'rã pendeao apy rupi, peneramymino kuery ikuaive-ive jave guarã. Ao apy re peteĩ-teĩ poty 'rã pejokua ixã hovy va'e py.

³⁹ Ha'e nunga pexa nhavõ penema'endu'a 'rã SENHOR ojapo uka va'ekue ha'e javi re, pejapo ete aguã. Nda'vei pendepy'a re peipotaa oĩ va'e rami rive pendekuai aguã, neĩ mba'emo pexa vy peipota rei aguã guive, mba'eta ha'e nunga rupi pendekuai vy pendetavy rei ae ma.

⁴⁰ Ha'e rami 'rãgue py penema'endu'a ajapo uka va'ekue ha'e javi re, pejapo ete aguã. Ha'e vy 'rãe Penderuete renonde peiko iky'a e'ỹ va'e.

⁴¹ Xee ae ma SENHOR Penderuete, Egito yvy gui pendererupaare, Penderuete aiko aguã. Xee ae SENHOR Penderuete.

16

Coré, Datã ha'e Abirão SENHOR rovai opu'ãxe okuapyague

¹ Peteĩ levita regua oiko Coate ramymino Isar ra'y Coré hery va'e.* Ha'e va'e ma ngupive ogueraa Rúben kuery regua, Eliabe ra'y kuery Datã ha'e Abirão, ha'e gui Pelete ra'y Om.

² Ha'e ramo ha'e va'e kuery ma Moisés renonde py opu'ã okuapy duzentos e cinqüenta Israel kuery regua avakue reve, huvixarã heta va'e kuery oiporavo va'ekue, avakue omboetepy ikuai va'e meme.

³ Ha'e kuery onhemboaty okuapy Moisés ha'e Arão rovai opu'ãxe vy. Ha'e vy aipoe'i okuapy ha'e kuery pe:

— Aỹ ha'eve ma! Mba'eta heta va'e kuery ha'e javive iky'a e'ỹ va'e ikuai, nhande kuery va'e regua peteĩ-teĩ ma iky'a e'ỹ va'e jaiko, nhande kuery mbyte SENHOR oiko ramo. Mba'e re tu ha'vy penhemboyvateve ri SENHOR pegua orekuai va'e gui? — he'i okuapy.

⁴ Ha'e nunga Moisés oendu vy guenapy'ã re oĩ, ngova yvy re omovaẽ peve.

⁵ Ha'e rami vy ijayvu Coré ha'e hexevegua kuery ha'e javi pe. Ha'e vy aipoe'i:

— Ko'ẽ rã aje'ive ma SENHOR oikuaa uka 'rã mava'e ete pa ixupegua ra'ea, ha'e mava'e pa iky'a e'ỹ va'e ojee omonhemboja va'erã. Mba'eta ha'e oiporavo va'ekue anho 'rã omonhemboja.*

---

* 16:1 Amongue Bíblia py hery Coré 'rãgue py Corá oĩ. Mokoïve tery ojeperu. * 16:5 2 Timóteo 2.19

⁶ Coré ha'e nderevegua kuery ha'e javi, po rami 'rã pejapo. Peru ke hy'a'i heakuã porã va'e oapyaty,[†]

⁷ ha'e gui ko'ẽ rã pemboja 'rã tata. Hi'áry pemoĩ avi 'rã heakuã porã va'e SENHOR renonde py. Ha'e gui SENHOR oiporavo va'e ae ma 'rã iky'a e'ỹ va'e. Peẽ levita kuery pendekuai va'e, ha'eve ma aỹ pendeayvu — he'i.

⁸ Aipoe'ive ju Coré kuery pe:

— Aỹ ma Levi ramymino kuery, penduve tema.

⁹ Peẽ kuery pe rã nda'u mba'e'e'ỹ'i ri Israel kuery Ruete ha'e kuery mbyte gui pendeporavo hexe penhemboja aguã, ha'e SENHOR ombojeroviaaty rupi ixupe pemba'eapo aguã heta va'e kuery re vy?

¹⁰ Mba'eta Coré, ha'e ma nemonhemboja ojee, ha'e nderevegua Levi ramymino kuery voi. Mba'e re tu sacerdote ete avi peikoxe ri?

¹¹ Ha'e nunga rupi ndee ha'e nderevegua ikuai va'e ma SENHOR rovaigua meme pendekuai. Ha'e gui Arão ma mba'exagua tu oiko, hovai re pendeayvu rei pekuapy aguã? — he'i.

¹² Ha'e gui Moisés oenoĩ uka Eliabe ra'y kuery Datã ha'e Abirão. Ha'e rami teĩ ha'e kuery ma aipoe'i uka:

— Ore kuery ma ndorooi 'rãe.

¹³ Ndee ma orepe'a va'ekue yvy kamby ha'e ei oata e'ỹa gui, kova'e tekoa e'ỹa py ju romanomba aguã, ha'e gui aỹ renhemoĩ ukaxe oreruvixarã orere ndepo'aka aguã.

¹⁴ Mba'eta ndee ndorereraai teri yvy kamby ha'e ei oata e'ỹa py, neĩ orevy nereme'ẽi guive mba'ety ha'e vinho ty. Remombo ta ri ty'y yvy ku'ikue kova'e avakue rexa py? Ha'e nunga rupi ore kuery ma ndorooi 'rã — he'i uka.

¹⁵ Ha'e ramo Moisés ivai vaipa reve aipoe'i SENHOR pe:

[†] 16:6 Ha'e kuery ma sacerdote e'ỹ ikuai ramo nda'evei heakuã porã va'e oapy aguã, sacerdote kuery pe anho ha'eve (Êxodo 30.34-38).

— Ha'e kuery ndevy mba'emo ome'ẽ teĩ ema'ẽ rive ome'ẽ va'e re. Mba'eta xee ma ha'e kuery gui neĩ peteĩ mburika ma voi ndaraai, neĩ peteĩ henda py ma voi ndajapo vai ha'e kuery pe — he'i.

¹⁶ Moisés aipoe'ive ju Coré pe:

— Ndee ha'e nderevegua kuery ma ko'ẽ rã peĩmba 'rã SENHOR renonde py. Arão voi oĩ 'rã.

¹⁷ Peteĩ-teĩ peru 'rã penemba'e hy'a'i heakuã porã va'e oapyaty, pemoĩ avi 'rã heakuã porã va'e. Peteĩ-teĩ peru 'rã SENHOR renonde py, duzentos e cinqüenta hy'a'i ha'e javi py 'rã peru. Ndee ha'e Arão peru 'rã penemba'e ae — he'i.

¹⁸ Ha'e ramo ha'e kuery peteĩ-teĩ ogueru okuapy heakuã porã va'e oapyaty. Tata omboja, ha'e hi'áry omõĩ heakuã porã va'e. Moisés ha'e Arão reve ikuai oguy nhemboaty oĩaty rokẽ rexei.

¹⁹ Moisés ha'e Arão rovai Coré omboatypa heta va'e kuery oguy nhemboaty oĩaty rokẽ py. Ha'e ramo SENHOR rexakãa ojekuaa xapy'a ijaty va'e ha'e javi pe.

Opu'ã rei va'ekue ombopagaague

²⁰ Ha'e gui SENHOR aipoe'i Moisés ha'e Arão pe:

²¹ — Pejepe'a ke upe va'e kuery mbyte gui, mba'eta are'ỹ'i re amomba vyvoi 'rã — he'i.

²² Ha'e rami teĩ ha'e kuery mokoĩve ma ngova yvy re omovaẽ reve aipoe'i:

— Oerueete temimoingo ha'e javi moingoare ha'e herekoa reiko va'e, xapy'a rei rã peteĩ'i ava ri ojejavý ramo kova'e kuery ha'e javi rovai 'rã teve ndepoxy?

²³ SENHOR ombovai Moisés pe:

²⁴ — Aipo're ha'vy upe py ikuai va'e ha'e javi pe: “Pejepe'a ke Coré, Datã ha'e Abirão ikuaia gui”, 're.

²⁵ Ha'e ramo Moisés opu'ã ju vy oo Datã ha'e Abirão ikuai py. Hakykue oje'oipa avi Israel kuery mongetaaty kuery.

²⁶ Ha'e vy aipoe'i ha'e py ijaty va'e pe:

— Ajerure, pejepe'apa na upe va'e avakue heko vai va'e rekoa gui mombyry'i. Pepoko eme guive ha'e kuery mba'e rei-rei re, ha'e kuery ojevavya py peẽ voi penemombaa e'ỹ aguã — he'i.

²⁷ Ha'e ramo ojepe'apa oje'oivy Coré, Datã ha'e Abirão ikuai gui. Datã ha'e Abirão ma oẽ vy ngoo rokẽ py oguapy, gua'yxy kuery reve, gua'y kuery, guajy kuery ha'e kyrigue'i ha'e javi reve.

²⁸ Ha'e gui Moisés aipoe'i:

— Mba'emo oiko ta va'e rupi peikuaa 'rã SENHOR ae xembouague ixupegua ha'e javi ajapo aguã, ha'e xejogui e'ỹ ae meme ajapoa peikuaa aguã.

²⁹ Aỹ ma peva'e avakue amboae avakue omanoa rami ri omano ramo, xapy'a rei avakue mboae ojexavaia rami rive ha'e kuery ojexavai ramo ma SENHOR remimbou e'ỹ xee aiko.

³⁰ Ha'e rami avi xapy'a rei SENHOR mba'emo ndajaexai teri va'e ojapo ramo yvy ojepe'a rã kova'e avakue ho'apa aguã omba'e rei-rei reve, ha'e yvykua vaikue py ha'e kuery oikove reve oguejy ramo peikuaa 'rã SENHOR mboetea rupi ve'ỹ ikuai va'e memea — he'i.

³¹ Ijayvupa'i ramove yvy ha'e kuery ikuai guy rupi ojepe'a ovy.

³² Ojepe'a ramo ha'e kuery ho'apa hoo ha'e javi reve, Coré revegua avakue ikuai va'ekue voi, imba'e rei-rei ha'e javi reve.

³³ Yvykua vaikue py ho'apa oguereko va'ekue ha'e javi reve. Ha'e gui yvy ojao'ipa jevy ramo heta va'e kuery mbyte gui okanhymba.

³⁴ Ha'e ramo Israel kuery ha'e kuerya katy'i rupi ikuai va'ekue onhamba oje'oivy haxẽmba rã oendu vy, “Tove yvy tanhanemomba heravy eme avi” he'i vy.

³⁵ SENHOR-a gui tata oẽ ouvy vy ojukapa duzentos e cinqüenta avakue heakuã porã va'e ryrü revegua.

³⁶ Ha'e gui SENHOR aipoe'i Moisés pe:

³⁷ — Aipo're sacerdote Arão ra'y Eleazar pe heakuã porã va'e oapyaty ikuai va'e oipe'apa aguã tata hendy va'e mbyte gui, tomoaĩmba tata oĩ va'e mombyrya rupi, mba'eta hyru ma iky'a e'ỹ va'e meme.

³⁸ Ha'e gui ojejavy okuapy va'e mba'ekue heakuã porã va'e oapyaty peipe'a va'ekue ma pemopererĩ'i 'rã altar penhovã aguã, SENHOR renonde py oguerupa okuapy rire. Ha'e nunga iky'a e'ỹ va'e ikuai ramo opyta 'rã Israel kuery oikuaa aguã — he'i.

³⁹ Ha'e ramo sacerdote Eleazar oipe'a heakuã porã va'e oapyaty overa va'e guigua okaipa va'ekue po gui, ha'e vy omopererĩ'i altar onhovã aguã,

⁴⁰ Israel kuery ha'e nungakue re ima'endu'a okuapy aguã. Mba'eta amboae regua rei Arão guigua e'ỹ va'e nda'evei SENHOR renonde py onhemboja aguã heakuã porã va'e oapy aguã, Coré ha'e hexevegua kuery re oiko va'ekue ramigua oiko ju e'ỹ aguã, Moisés rupi SENHOR ijayvuague rami vy.

Opa marã ju ikuai va'ekue ombopagaague

⁴¹ Ko'ẽ jevy ma Israel kuery ha'e javi ijayvu rei okuapy Moisés ha'e Arão rovai. Ha'e vy aipoe'i:

— Peẽ kuery tu pejuka ma SENHOR pegua kuery — he'i.

⁴² Moisés ha'e Arão rovai re ha'e kuery onhemboatypa vy oguy nhemboaty oĩaty oĩa katy oje'oi ramove arai ou vy ojao'ipa, ha'e SENHOR rexakãa ojekuaa xapy'a.

⁴³ Moisés ha'e Arão jogueru avi onhemboaty aty renonde py.

⁴⁴ Ha'e gui Moisés pe SENHOR ijayvu vy aipoe'i:

⁴⁵ — Pejepe'a ke upe va'e kuery ikuaia gui, amomba vyvoi aguã — he'i ramo mokoïve guenapy'ã re ikuai ngova vyvy re omovaẽ peve.

⁴⁶ Ha'e ramo Moisés aipoe'i Arão pe:

— Eraa ke nemba'e heakuã porã va'e oapyaty, ha'e emboja tata altar áry gui rejopy va'e. Hi'áry rupi emoï avi heakuã porã va'e. Ha'e gui tereo pojava heta va'e kuery ikuaia rupi ha'e kuery ojejavya rejao'i uka aguã, mba'eta imbopagaarã tuvixa ete va'e ou SENHOR renonde gui. Omboypy ma mba'eaxy vaikue — he'i.

⁴⁷ Arão ma Moisés ijayvuague rami vy heakuã porã va'e ryrü ogueraa vy onha ovy tekoa mbyte rupi, ha'e kuery mbyte rupi mba'eaxy vaikue ou ma ramo. Tata áry rupi heakuã porã va'e omoï vy ojao'i uka ovy ha'e kuery ojejavya.

⁴⁸ Ha'e rami py omanogue ha'e okuave va'e mbyte oiko. Ha'e rami rã mba'eaxy vaikue opa vyvoi.

⁴⁹ Mba'eaxy gui omano va'ekue ma catorze mil e seiscientos ha'e javi vy, Coré káuxa omano va'ekue reve'ỹ vy.

⁵⁰ Ha'e gui mba'eaxy vaikue opytu'u rire oguy nhemboaty oïaty rokẽ py ju Arão ou Moisés oïa py.

17

Arão popoka ipotypaague

¹ SENHOR aipoe'i Moisés pe:

² — Ndeayvu ke Israel kuery pe. Ha'e kuery gui rejopy 'rã popoka. Doze popoka rejopy 'rã, peteĩ-teĩ tamoï ro pygua kuery va'e regua yvatekueve gui. Peteĩ-teĩ rery rembopara 'rã imba'e popoka re ae.

³ Ha'e rã Levi kuery va'e regua popoka re ma rembopara 'rã Arão rery, mba'eta peteĩ-teĩ oo pygua kuery ruvixa oguereko 'rã popoka.

⁴ Ha'e va'e ma remoĩmba 'rã oguy nhemboaty oĩaty py, xeyvu ryru oĩ va'e renonde. Ha'e py xee ae 'rã rovaexĩ.

⁵ Ha'e gui ava xee aiporavo va'e popoka ma ipotyta 'rã. Ha'e rami vy xerenonde gui amombytu'upa 'rã Israel kuery penderovai rupi ijayvu rei okuapya — he'i.

⁶ Ha'e rami Israel kuery pe Moisés ijayvu ramo doze yvatekueve ikuai va'e ome'ẽ okuapy opopoka. Peteĩ-teĩ ixupe ome'ẽ guamoĩ ro pygua kuery pegua ae, doze popoka ha'e javi vy. Ha'e kuery popoka mbyte py oĩ avi Arão popoka.

⁷ Ha'e kuery popoka ma Moisés ogueroikepa SENHOR renonde py, opy ijayvua oĩaty py ae.

⁸ Ko'ẽ jevy oguy Nhanderuede ayvu oĩaty ropy Moisés oike ramo Arão popoka Levi ro pygua kuery pegua henhoĩmba ra'e. Hi'y tuvixaa rupi ipotyta ma, ha'e vy hi'apa guive.

⁹ Ha'e ramo popoka ha'e javi ma SENHOR renonde gui Moisés ogueraapa ju Israel kuery ikuai py. Ha'e ramo ha'e kuery oexa vy peteĩ-teĩ ojopy okuapy opopoka ae.

¹⁰ SENHOR aipoe'i Moisés pe:

— Eraa ju ke imoiny Arão popoka xeyvu oĩaty renonde py, ha'e py ae oĩ porã aguã Israel kuery opu'ã rei va'e oikuaa okuapy aguã. Ha'e rami vy 'rãe remokyrirĩ xerovai rupi ijayvu rei okuapy va'e, omanomba e'ỹ aguã — he'i.

¹¹ Ha'e ramo Moisés ojapo ha'e rami. SENHOR ojapo ukaa rami vy ae ojapo.

¹² Ha'e gui Moisés pe Israel kuery ijayvu jevy vy aipoe'i okuapy:

— Aỹ ma romanomba ta ma! Rokanhymba 'rã, rokanhymba 'rãe ha'e javive!

¹³ Mba'eta SENHOR ombojeroviaaty katy onhemboja va'e rei ma omano 'rã. Xapy'a rei nda'u ore kuery ha'e javive 'rã ri romanomba? — he'i okuapy.

18

Sacerdote kuery mba'emo ojapo ha'e ojopy va'erã re ijayvuague

¹ Ha'e gui SENHOR aipoe'i Arão pe:

— Ndee, ndera'y kuery ha'e neramoĩ Levi ramymino kuery ha'e javi re oĩ 'rã henda iky'a e'ỹ va'e rupi pemba'eapoa py pejejavy ri vy pepaga aguã. Ha'e rã ndee ha'e ndera'y kuery re anho 'rã oĩ sacerdote rami pemba'eapoa py pejejavy vy pepaga aguã.

² Ha'e gui oo xeayvu oĩaty renonde rupi ndee ha'e ndera'y kuery pemba'eapo pekuapy jave ma peru avi 'rã peneretarã kuery peneramoĩ Levi ramymino ikuai va'e, pendea py meme ha'e kuery ou vy penepytyvõ okuapy aguã.

³ Ha'e kuery ma ndereve oo rupi omba'eapo vy ojapo 'rã okuapy ojapo 'rã va'ekue. Ha'e rami teĩ ha'e kuery nonhembojai 'rãe henda iky'a e'ỹ va'e py mba'emo ikuai va'e re, neĩ altar re, omanomba e'ỹ aguã, peẽ kuery voi.

⁴ Ndea py ha'e kuery onhemboaty 'rã okuapy ojapopa aguã oguy nhemboaty oĩaty rupi ojapo 'rã va'e ha'e javi. Ha'e rã amboae regua ma nda'evei pẽa py onhemboja aguã.

⁵ Peẽ kuery anho 'rã pemba'eapo henda iky'a e'ỹ va'e py, altar rupi voi, Israel kuery mbopagaarã oiko jevy e'ỹ aguã.

⁶ Peneretarã kuery levita ikuai va'e ma xee aiporavo Israel kuery mbyte gui, ha'e penepytyvõarã ju amboaxa oguy nhemboaty oĩaty rupi SENHOR pe omba'eapo okuapy aguã.

⁷ Ha'e rã altar rupi, ha'e ajukue okẽ regua oĩ va'e ropy rupi ma ndee ha'e ndera'y kuery reve ae 'rã pepena sacerdote rembiaporã oĩ va'e ha'e javi re. Ha'e va'e ma penembiaporã ae. Peẽ kuery pe ame'ẽ sacerdote rami pemba'eapo aguã. Ha'e rã amboae regua onhemboja ri vy ma omano 'rã — he'i.

⁸ SENHOR aipoe'ive ju Arão pe:

— Ndevy peguarã xee amboaxa xevy ome'ẽ mbyre-mbyre gui mba'emo oipe'aa va'e, Israel kuery mba'emoiky'a e'ỹ va'erã ogueru va'e guigua. Ndevy ha'e ndera'y kuery pe raka'e rã peve guarã amboaxa peẽ kuery peguarã ae.

⁹ Pova'e ae 'rã pejopy mba'emoiky'a e'ỹ ete va'e gui, tata py omoĩa e'ỹ va'ekue regua. Xevy ome'ẽ va'erã ha'e kuery ogueru va'e ha'e javi gui mba'emo opyta 'rã ndevy ha'e ndera'y kuery peiky'a e'ỹ ete va'erã, mba'emo aju guigua mba'e, jejavya regua, ha'e mba'emo omboekovia aguã regua xevy ogueru va'e ha'e javi gui.

¹⁰ Ha'e nunga pe'u 'rã pekuapy hendaiky'a e'ỹ etea py ae. Peẽ kuery va'e regua avakue ma guive rã pe'u 'rã. Pendevy maiky'a e'ỹ va'e opyta.

¹¹ Pova'e nunga voi opyta 'rã ndevy guarã: mba'emo Israel kuery oupi vy ombovava reve ome'ẽ va'ekue ha'e javi gui oipe'a pyre, ha'e nunga voi amboaxa ndevy, ndera'y kuery ha'e nderajy kuery pe guive, raka'e rã peve guarã. Ndero pygua kuery ngarua pyguarã ha'eve va'e ri ikuai vy ha'e javi 'rã ha'eve ho'u aguã.

¹² Azeite, vinho ha'e mba'emo ra'yĩgue oiko ppy'i va'ekue regua iporãgueve SENHOR pe ha'e kuery ome'ẽ va'ekue ma ndevy peguarã meme amboaxapa.

¹³ Yvy re onhotỹ mbyre ha'e javi regua jppy'i hi'a va'e xee SENHOR pe ha'e kuery ogueru va'e ma namba'e meme 'rã. Ndero pygua kuery ngarua pyguarã ha'eve va'e ri ikuai vy ha'e javi 'rã ho'u.

¹⁴ SENHOR peguarã Israel kuery omboaxa va'ekue ha'e javi ma ndevyguã meme opyta.

¹⁵ Ha'e javi regua temimoingo jppy'igua oiko va'ekue xee SENHOR pe ha'e kuery ogueru va'e, avakue e'ỹ vy mymba kuery teĩ ndevy guarã meme 'rã opyta. Ha'e rami avi

avakue jypykue oiko va'ekue ma remboekovia uka 'rã, mymba kuery ha'eve'ỹ va'e regua jypy guare remboekovia uka avi 'rã.

¹⁶ Peteĩ jaxy'i va'e meme 'rã remboekovia uka. Hekovia repyrã reikuaa rami vy ae 'rã ome'ẽ, cinco hatã'i va'e re, henda iky'a e'ỹ va'e py oiporupy regua doze grama va'e rami ae.

¹⁷ Ha'e rã vaka, vexa'i, kavara ra'y kuery jypy'igua va'e ma nomboekoviai 'rã, iky'a e'ỹ va'e ramo. Huguykue ma pemboayvipa 'rã altar áry rupi, ha'e rã ikyrakue ma oapy vy ome'ẽa 'rã SENHOR pe heakuã porã aguã.

¹⁸ Ha'e rã ho'okue ma pendevygua 'rãe, ipexo oupi vy ombovava reve ome'ẽ mbyre ro'okue, ha'e hi'u oiporu kuaa regua ro'okue ma ha'e rami ae avi.

¹⁹ Xee SENHOR peguarã iky'a e'ỹ va'e Israel kuery ome'ẽ va'ekue ha'e javi amboaxa ndevy, ndera'y ha'e nderajy kuery ikuai va'e pe guive, raka'e rã peve guarã. Xee SENHOR renonde py oĩ riae 'rã xereve guarã ajapo va'ekue juky regua, ndee ha'e neramymino kuery peguarã.*

²⁰ Ha'e gui SENHOR aipoe'i avi Arão pe:

— Ndee ma ndeyvyrã nderejopyi 'rã neĩ ruxã'i voi, heta va'e kuery yvy mbyte neĩ peteĩ henda py voi noĩ 'rã ndeyvyrã. Mba'eta xee ae ma aiko ndevyguare rereko va'erã Israel kuery mbyte — he'i.

Dízimo ha'e levita kuery re ijayvuague

²¹ — Levi ramymino kuery pe ma xee amboaxa dízimo ome'ẽmby ha'e javi. Ha'e kuery peguarã ae opyta oguy nhemboaty oĩaty rupi omba'epoague repyrã.

²² Ha'e rã Israel kuery ma novaẽi 'rã oguy nhemboaty oĩaty py, ha'e kuery ojevavyague re opaga aguã oĩ ramo omanomba e'ỹ aguã.

---

* ^{18:19} Mba'emo ome'ẽ 'rã juky py omoe'ẽ reve (Levítico 2.13).

²³ Levita kuery ae 'rã omba'eapo oguy nhemboaty oĩaty rupi, ha'e kuery re ae 'rã oĩ ojejavý vy opaga aguã. Ha'e va'e lei ma raka'e rã peve oĩ hekorã, hamymino jevy kuery peguarã. Ha'e rã oyvyrã ma neĩ ruxã'i ma voi ndojopyi 'rã Israel kuery mbyte py.

²⁴ Mba'eta Israel kuery dízimo SENHOR pe ome'ẽ okuapy va'e ma amboaxapa levita kuery peguarã. Ha'e kuery pe ma “Israel kuery mbyte rupi pendeyvyrã neĩ ruxã'i ma voi ndapejopyi 'rã”, ha'e rire.

²⁵ Ha'e gui Moisés pe ju SENHOR aipoe'i:

²⁶ — Ndeayvu 'rã levita kuery pe, ha'e vy aipo're: Israel kuery dízimo ome'ẽ va'ekue pendevy guarã amboaxa va'e pejopy vy pemboja'o ju 'rã SENHOR pe. Dízimo ome'ẽ mbyre regua gui dízimo ju 'rã peme'ẽ xevy.

²⁷ Ha'e nunga peme'ẽ va'e ma mba'emo pemoa'yĩ va'ekue gui, e'ỹ vy vinho onhamiaty gui jypy'igua peme'ẽ 'rãgue py.

²⁸ Ha'e rami vy SENHOR pe ju 'rã peme'ẽ dízimo Israel kuery po gui pejopy va'ekue ha'e javi guigua. Ha'e nunga gui SENHOR pe peme'ẽ va'e ma sacerdote Arão ae oiporu va'erã.

²⁹ Ome'ẽ mbyre pejopy va'e ha'e javi gui peme'ẽ 'rã SENHOR pegua meme. Ha'e nunga iporãgueve ae 'rã peme'ẽ icy'a e'ỹ va'erã.

³⁰ — Aipo'reve ju 'rã levita kuery pe: Dízimo ome'ẽ mbyre regua iporãgueve peme'ẽ ma rire hembyrekue ma pendevy guarã ae opyta, mba'emo pemoa'yĩ va'ekue gui, e'ỹ vy vinho onhamiaty gui dízimo me'ẽare pe hembyrekue opytaa rami avi.

³¹ Ha'e nunga pe'ua py rei pe'u teĩ ha'eve, peẽ kuery ha'e pendero pygua kuery guive, oguy nhemboaty oĩaty rupi pema'eapogue repy ae ramo.

³² Ha'e va'e mbyte gui iporãve va'e peme'ẽ aguã peiporavo ramo penderere noĩ 'rã pejevavya. Ha'e rami vy 'rãe mba'emo Israel kuery iky'a e'ỹ va'erã ome'ẽ va'ekue ndopyta jevyi ha'eve'ỹ va'e, pemanomba e'ỹ aguã.

19

Yy joky'a'oa re ijayvuague

¹ Ha'e gui SENHOR aipoe'ive ju Moisés ha'e Arão pe:

² — Pova'e lei rupi SENHOR ojapo uka vy aipoe'i: Aipopeje Israel kuery pe peña py togueru peteĩ vaka kunha'i pytä va'e, iporã rei va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e, neĩ peteĩgue ma voi canga py omomba'eapo e'ỹ teri va'e.

³ Ha'e va'e ma pemboaxa ju 'rã sacerdote Eleazar pe. Ha'e va'e ju ogueraa 'rã tekoa gui mombyry'ia py, ha'e vy ojukaa 'rã henonde py.

⁴ Ha'e vy huguykue re sacerdote Eleazar okuã ombovy vy omboayvipa 'rã oguy nhemboaty oĩaty renonde katy. Sete-kue 'rã omboayvi.

⁵ Ha'e oexaa py oapypaa 'rã vaka kunha'i ha'e javi: ipire, ho'okue, huguy ha'e hepoxikue voi. Ha'e javi 'rã oapypa.

⁶ Sacerdote ogueru 'rã peteĩ yvyra yary va'e, hissopo rogue ha'e havijukue pytä va'e, ha'e vy omoĩmba 'rã tata mbyte vaka kunha'i okaia py.

⁷ Ha'e gui ma sacerdote ojoi 'rã oao, ojau 'rã guive yy py. Ha'e rire mae 'rã ojevyy ju tekoa py, teĩ ha'eve'ỹ va'e oiko 'rã ka'aru peve.

⁸ Hapyare voi ojoi 'rã oao ha'e ojau yy py. Ha'e voi oiko 'rã ha'eve'ỹ va'e ka'aru peve.

⁹ Ha'e gui peteĩ ava ha'eve va'e ma tanhimbu vaka kunha'i rugue omboaty ju vy omoĩ porã 'rã tekoa gui mombyry'ia py, peteĩ henda iky'a e'ỹ va'e ojapo pyre py. Israel kuery ha'e javi peguarã omoĩ porã 'rã, yy joky'a'oa irũrã, jejavyya gui joky'a'o aguã.

¹⁰ Ha'e gui vaka kunha'i rugue mono'õare voi ojoi 'rã oao, ha'e ha'eve'ỹ va'e oiko 'rã ka'aru peve. Ha'e va'e ojapo uka pyre ma raka'e rã peve guarã Israel kuery pe, ha'e amboae regua ha'e kuery mbyte rupi ikuai va'e pe guive.

¹¹ — Amongue omanogue re, ava retekue re ri opoko ramo ma ha'eve'ỹ va'e oiko 'rã sete ára peve.

¹² Ha'e gui mboapy araa py, ha'e sete araa py ju ojeky'a'o uka 'rã ha'e va'e yy py, ha'eve va'e ju oiko aguã. Va'eri mboapy araa py, e'ỹ vy sete araa py ndojeky'a'o ukai ri vy ma ha'eve'ỹ va'e ae 'rã oiko.

¹³ Xapy'a rei omanogue re, ava retekue re opoko va'ekue ndojeky'a'o ukai vy ma omongy'apa avi 'rã SENHOR mbojeroviaaty. Ha'e va'e ma oipe'aa 'rã Israel kuery mbyte gui, mba'eta hi'áry rupi yy joky'a'oa nomboayviai rire ha'eve'ỹ va'e ae 'rã oiko. Hexe oĩ teri ha'eve'ỹa.

¹⁴ — Pova'e lei ma amongue ava peteĩ oo py ri omano rã guarã. Ha'e va'e opy oike va'e, ha'e opy ikuai va'ekue ha'e javi 'rã ha'eve'ỹ va'e ikuai sete ára peve.

¹⁵ Mba'emo ryru ojepe'a va'e, imbotya ojokua e'ỹ va'e ma ha'eve'ỹ va'e oiko avi 'rã.

¹⁶ Ha'e javive rei mba'ety rupi ooa rupi amongue kyxe py ojuka pyre re opoko va'ekue ma oiko 'rã ha'eve'ỹ va'e sete ára peve, ha'e'ỹ vy amboae rami omano va'ekue re, amongue ava kãgue re, e'ỹ vy te'õgue rupa re mba'e.

¹⁷ Ha'eve'ỹ va'e oiky'a'oa aguã ma pejopy 'rã vaka kunha'i oapy va'ekue rugue jejavya gui joky'a'oa va'e regua, ha'e gui hugue áry penhoẽ 'rã yy oxyry va'e, peteĩ hyru py.

¹⁸ Peteĩ ava ha'eve va'e ma peteĩ hissopo rogue ogueraa vy omoakỹ 'rã ha'e va'e yy py. Ha'e va'e py omboayvipa 'rã ha'e va'e oo áry rupi ha'e tembiporu ikuai va'e, ha'e py ikuai va'ekue áry rupi, ha'e gui ojuka pyre, e'ỹ vy omano va'ekue kãgue re opoko va'ekue, hupa áry rupi guive.

¹⁹ Ha'eve'ỹ va'e áry rupi amongue ha'eve va'e omboayvi 'rã mboapy araa py, ha'e sete araa py ju. Sete araa py ma oiky'a'o 'rã. Ha'eve'ỹ va'ekue ojoi 'rã oao, ha'e ojau 'rã yy py. Ka'aru jave ha'eve va'e ju 'rã oiko.

²⁰ — Ha'e rami teĩ xapy'a rei amongue ha'eve'ỹ va'e ndojeky'a'o ukai ramo oipe'aa 'rã heta va'e kuery mbyte gui, SENHOR pegua henda iky'a e'ỹ va'e omongy'apa rire. Hi'áry rupi yy joky'a'oa nomboayviai rire ha'eve'ỹ va'e ae 'rã oiko.

²¹ Ha'e rami aguã ma raka'e rã peve guarã oĩ ha'e kuery ojapo aguã. Yy joky'a'oa mboayviare voi ojoi 'rã oao. Yy joky'a'oa re opoko va'e rei ma oiko 'rã ha'eve'ỹ va'e ka'aru peve.

²² Opa marãgua re ha'eve'ỹ va'e opokoa va'e rei oiko 'rã ha'eve'ỹ va'e. Hexe opoko va'e voi oiko 'rã ha'eve'ỹ va'e ka'aru peve.

20

Miriã omanoague

¹ Ha'e gui Israel kuery ha'e javi ovaẽ okuapy Zim regua tekoa e'ỹa py. Jypy'igua jaxy py ma Cades py opytapa okuapy. Ha'e py ma Miriã omano, ha'e pyve ju onhono porãa.

Meribá py itaova oĩ va'e Moisés ombovoague

² Ha'e gui yy nda'ipoi ha'e kuery oy'u aguã. Ha'e ramo onhemboaty okuapy Moisés ha'e Arão rovai.

³ Moisés pe ijayvu atã vy aipoe'i okuapy:

— Ne'exa, oreryvy kuery SENHOR renonde py omanomba jave ore voi romano va'e rire ha'eveve 'rãgue!

⁴ Mba'e re tu SENHOR pegua orekuai va'e orererupa raka'e tekoa e'ỹa py, romanomba aguã rive, ore kuery ha'e orerymba kuery guive?

⁵ Mba'e re tu Egito yvy gui orererupa ri kova'e tekoa vaikue py oremovaẽ aguã, neĩ mba'emo ra'yĩgue noĩa py, neĩ figo'a ma voi, vinho, romã'a, neĩ yy jay'u va'erã voi nda'ipoia py? — he'i okuapy.

⁶ Ha'e ramo heta va'e kuery onhemboaty okuapy va'e renonde gui Moisés ha'e Arão oje'oi vy ovaẽ nhemboaty oĩaty rokẽ py. Ha'e vy guenapy'ã re oĩ ngova yvy re omovaẽ peve. Ha'e ramove SENHOR rexakãa ojekuaa xapy'a ha'e kuery pe.

⁷ SENHOR aipoe'i Moisés pe:

⁸ — Aỹ eru popoka, ha'e emboatypa ju heta va'e kuery, ndee ha'e nderyke'y Arão voi. Ha'e vy ha'e kuery oexapaa py ndeayvu 'rã itaova oĩ va'e pe, ha'e ramo ixugui onheẽ 'rã yy. Ita gui yy onheẽ aguã rami pejapo vy peme'ẽ 'rã heta va'e kuery pe oy'u okuapy aguã, hymba kuery pe guive — he'i.

⁹ Ha'e ramo popoka SENHOR renonde py oĩ va'ekue Moisés oguenoẽ, SENHOR aipoe'iague rami vy.

¹⁰ Ha'e gui Moisés ha'e Arão omboatypa heta va'e kuery itaova oĩ va'e rexei. Ha'e vy aipoe'i ha'e kuery pe:

— Pendu ke aỹ, pepu'ã rei va'e kuery. Xapy'a rei nda'u rojapo 'rã kova'e itaova oĩ va'e gui yy onheẽ aguã rami, peẽ kuery pey'u aguã? — he'i vy

¹¹ Moisés opo py popoka oguereko va'e oupi vy itaova re oinupã mokoĩgue. Ha'e ramo onheẽ vaipa ete yy. Heta va'e kuery oy'u okuapy, hymba kuery guive.

¹² Ha'e ramo SENHOR aipoe'i Moisés ha'e Arão pe:

— Peẽ kuery ndapejeroviai va'ekue xere, mba'eta Israel kuery oendua py ndapexa ukai xeky'a e'ỹ va'ea. Ha'e nunga rupi peẽ ma naperovaẽvei ma 'rã kova'e kuery ijyvyrã ame'ẽague py — he'i.

¹³ Ha'e va'e yy ma Meribá pygua. Ha'e py ma Israel kuery SENHOR rovai rupi ijayvu atã okuapy ramo ha'e kuery mbyte py SENHOR oexa uka iky'a e'ỹ va'ea.*

Edom yvy rupi ha'e kuery oaxa oje'oivy aguã re Moisés ojerure uka teĩague

¹⁴ Cades gui Moisés omondouka guembiguai kuery Edom pygua huvixaa py, ixupe aipoe'i aguã: “Po rami ijayvu nderyvy Israel kuery: Reikuaa porã ma ore kuery opa mba'e py orekuai axyague.

¹⁵ Mba'eta oreramoĩ kuery Egito yvy katy oguejypa raka'e. Ha'e gui ore kuery ju Egito py are vaipa orekuai. Ha'e rã Egito pygua kuery oremoingo axy, ore kuery ha'e oreru kuery voi.

¹⁶ SENHOR pe rojapukai ramo oreayvua oendu vy ojeuguia anjo omondouka Egito gui orepe'apaarã. Ha'e gui aỹ ma Cades py orekuai, tetã ndeyvy rexe'i oĩ va'e py.

¹⁷ Eja ndeyvy rupi roaxa aguã. Nodoroaxai 'rã penemba'ety rupi, neĩ uvaty rupi. Ndoroy'ui avi 'rã ygua ikuai va'e gui. Tape iporãve va'e rupi anho 'rã roguata, ndoropiai 'rã jaiporu kuaa katy, neĩ jaiporu kuaa e'ỹa katy ma voi, ndeyvy rupi roaxapa peve”, he'i uka.

¹⁸ Ha'e ramo Edom pygua aipoe'i uka ixupe:

— Peaxa eme ta'vy xeyvy rupi, rovaexĩ vy aa e'ỹ aguã kyxe reve — he'i.

¹⁹ Ha'e gui Israel kuery aipoe'i ju okuapy ixupe:

— Tape jeporuve va'e rupi anho 'rã roje'oi. Xapy'a rei xee ha'e'ỹ vy xerymba kuery nemba'e yy roy'u ri vy apagapa 'rã hepya rami tema. Amboae nunga ma ndaipotai, yvy rupi roaxa aguã e'ỹ vy.

²⁰ Ombovai:

---

* 20:13 Tery Meribá ma “Ayvua ete-ete” 'ea (Êxodo 17.7).

— Peaxa eme ta'vy — he'i vy Edom kuery oupa nhoguenoiny heta avakue reve ovaexĩ aguã, opo'akaa oexa uka reve.

²¹ Ha'e rami vy Edom kuery ndoejai Israel kuery ijyvy rupi oaxa aguã. Ha'e ramo Israel kuery ojepekuavo oje'oivy ha'e va'e gui.

Números 33.38,39

²² Cades gui Israel kuery ha'e javi ikuai va'ekue oje'oi vy oguata oje'oivy Hor vyvty katy.

²³ Hor vyvty re Edom yvy opa'ia py ma SENHOR aipoe'i Moisés ha'e Arão pe:

²⁴ — Arão nhe'ẽ ma heraa 'rã tamoĩ kuerya py, novaẽi 'rã Israel kuery yvyrã ame'ẽ va'e py, Meribá py yy onheẽ jave naxenhe'ẽ rendu potai rire.

²⁵ Eraa ha'vy Arão ha'e ta'y Eleazar, ha'e enoẽ Hor vyvty apyte peve.

²⁶ Ha'e rire ma emboi Arão ao, ha'e gui ijaokue py ta'y Eleazar ju emonhemonde, mba'eta Arão ma oipe'aa 'rã tuu kuery ooague katy, ha'e py ae 'rã omano — he'i.

²⁷ Moisés ojapo SENHOR ojapo ukaa rami vy. Jogueraa nhoguenoiny Hor vyvty katy heta va'e kuery ha'e javi oexaa gui.

²⁸ Arão ao Moisés omboi vy ta'y Eleazar ju omonhemonde ijaokue py. Ha'e py Arão omano vyvty apyte py ae. Ha'e rã Moisés ha'e Eleazar ma oguejy ju jogueruvy ha'e gui.

²⁹ Ha'e ramo heta va'e kuery Arão omanoague oikuaa ma vy ha'e kuery ha'e javi ojae'o hexe. Trinta ára re ojae'o okuapy.

21

Arade pygua huvixa oity okuapyague

¹ Ha'e gui ma cananeu regua Arade pygua huvixa Neguebe py oikoa py oendu omombe'ua rã Israel kuery

tape rupi ou okuapya Atarim katy. Ha'e rami vy Israel kuery re opu'ã vy amongue ogueraa escravo-rã.

² Ha'e ramo Israel kuery SENHOR renonde onhem-boayvu vy aipoe'i okuapy:

— Orepo py ri ha'e va'e kuery remboaxapa ramo romomba ete 'rã ha'e kuery retã ikuai va'e — he'i.

³ Israel kuery ijayvua SENHOR oendu vy ipo py omboaxapa cananeu kuery. Ha'e ramo Israel kuery omomba ete, hetã ikuai va'e guive. Ha'e va'e tekoa ma oenoĩ okuapy Horma.*

Mboi ra'angaa overa va'e guigua re ijayvuague

⁴ Ha'e gui Hor yvyty gui oje'oipa okuapy. Ye'ẽ Pytã va'e yvÿry tape oo va'e rupi oje'oi, Edom yvy rovai rupi oaxa aguã. Ha'e rami teĩ Israel kuery uguataa rupi nda'evei ete ju okuapy.

⁵ Ha'e vy ijayvu okuapy Nhanderuede ha'e Moisés rovai rupi. Ha'e vy aipoe'i:

— Mba'erã tu Egitu yvy gui orererupa ri, kova'e tekoa e'ÿa py romanomba aguã ty'y, mbojape neĩ yy ma voi nda'ipoia py? Mba'eta orenhe'ẽ py voi orekane'õmba ma kova'e nunga mbojape ovare e'ÿ va'e anho ro'u vy — he'i.

⁶ Ha'e ramo ha'e kuery mbyte rupi SENHOR ombou mboi inharõve va'e, ixu'upaarã. Ha'e ramo heta omano Israel kuery va'e regua.

⁷ Moisés-a py ha'e kuery oupa vy aipoe'i okuapy:

— Rojejavyra ra'e, mba'eta SENHOR rovai ha'e nderovai rupi oreayvu. Ejerure ha'vy SENHOR pe ore kuerya gui oipe'apa aguã mboi — he'i ramo Moisés ojerure ha'e kuery re.

⁸ Ha'e gui SENHOR aipoe'i Moisés pe:

---

* 21:3 Tery Horma ma “Ombovaipaague” 'ea.

— Ejapo ke peteĩ mboi inharõve va'e ra'angaa, ha'e eupi imoiny yvyra po'i apy re. Ha'e gui ha'e javive oixu'u va'ekue ha'e nunga re oma'ẽ vy oikove 'rã — he'i.

⁹ Ha'e ramo Moisés ojapo peteĩ mboi ra'angaa overa va'e gui, ha'e vy oupi imoiny peteĩ yvyra po'i apy re. Ha'e gui amongue mboi oixu'u ramo overa va'e guigua re oma'ẽ va'e okuera kuerei.*

Israel kuery oguata oje'oivyague

¹⁰ Ha'e gui Israel kuery oje'oipa vy Obote py ju ikuai.

¹¹ Ha'e gui Obote gui oje'oi vy Ijé-Abarim py ju opyta okuapy, tekoa e'ÿa Moabe rexei oĩ va'e py, kuaray oua katy.

¹² Ha'e gui oje'oi vy Zerede yvy'ã guy py ju opyta.

¹³ Oje'oi jevy vy Arnom yakã rovai ju opyta okuapy, tekoa e'ÿa amorreu kuery rekoa peve oo va'e py. Mba'eta Arnom yakã ma Moabe yvy apy'i rupi oĩ, Moabe ha'e amorreu kuery rekoa mbyte py.

¹⁴ Ha'e nunga rupi ae SENHOR joe opu'ãa regua oĩa kuaxia re ipara oiny:

“Vaebe tekoa Sufa re oĩ va'e,
ha'e Arnom yakã yvýry yvy'ã guy ikuai va'e rupi,

¹⁵ ha'e gui yvyugua gui jaguejya rupi
jaguejyve 'rã Ar tekoa katy,
Moabe tekoa apy'ia py nhavaẽa peve.”

¹⁶ Ha'e gui ma Beer katy ju oguata oje'oivy. Ha'e va'e ygua ma Moisés pe SENHOR aipoe'iague: “Emboatypa heta va'e kuery, ha'e ramo ame'ẽ 'rã yy”, he'iague va'e.

¹⁷ Ha'e ramo pova'e mboraei rupi Israel kuery oporai okuapy:

— Tovu yy! Perovy'a ke mboraei rupi!

¹⁸ Yguarã huvixa kuery ojo'o va'ekue,
heta va'e kuery regua yvatekueve ojo'o va'ekue

---

* 21:9 João 3.14-15

yvyra py rive, popoka oguereko va'e py ae — he'i okuapy.

Ha'e gui ma tekoa e'ỹa gui Matana katy ju oguata oje'oivy.
¹⁹ Matana gui ma Naaliel katy ju oje'oi, ha'e Naaliel gui ma Bamote katy,

²⁰ ha'e Bamote gui ma yvy'ã guy Moabe yvy oĩ va'e katy ju oje'oi, Pisga vyvty áry peve. Ha'e va'e apyte gui nhama'ẽ 'rã tekoa e'ỹa katy.

Deuteronomio 2.26-37

²¹ Ha'e gui ma Seom amorreu kuery ruvixaa py Israel kuery omondouka ayvu reraarã. Ha'e vy aipoe'i:

²² — Oremboaxa uka ke ndeyvy rupi. Ndoropiai 'rã mba'ety ikuai va'e rupi, neĩ uvaty rupi. Ygua gui voi ndoroy'ui 'rã. Roguata 'rã roje'oivy tape iporãve rupi anho, ndeyvy rupi roaxapa peve — he'i uka.

²³ Ha'e rami teĩ Seom nomboaxa ukai Israel kuery oyvy rupi. Ha'e rami 'rãgue py ojeupegua kuery omboatypa vy oje'oi Israel kuery ovaexĩ aguã tekoa e'ỹa py. Jasa py ovaẽa py opu'ã okuapy Israel kuery rovai.

²⁴ Teĩ Israel kuery ma kyxe py ojuka reta vy ipo'aka ijyvy re, Arnom yakã guive Jaboque peve, Amom ramymino kuery rekoa peve. Ha'e va'e tekoa apy'i rupi ikorapa va'e.

²⁵ Ha'e rami vy Israel kuery ojopypa amorreu kuery retã ikuai va'ekue, ha'e va'e py ju ikuai, Hesbom py ha'e ijyvyry tekoa'i ikuai va'e ha'e javi rupi.

²⁶ Mba'eta Hesbom tetã ma amorreu kuery ruvixa Seom openaaty ae. Ha'e va'e ma Moabe pygua ruvixa yma guare re opu'ã vy ijyvy ojopypa va'ekue Arnom yakã peve,

²⁷ ijayvu kuaa va'e kuery aipoe'ia rami:

“Peju ke Hesbom tetã py! Pejapo ju, pemoatyrõmba ju Seom opena atyrã.

²⁸ Mba'eta Hesbom gui tata oẽ, tataendy nhomombaarã oẽ Seom pegua tetã gui,

ha'e vy omomba Moabe kuery rekoa Ar,
 ha'e Arnom yvýry yvy'ã re yvatekueve ikuai va'ekue
 ha'e javive.

²⁹ Moabe kuery, nda'evei ete 'rã pëvy!
 Quemos pe pendekuai va'e, okanhygue ma peiko.
 Mba'eta ojapo pendera'y kuery onhamba aguã rami,
 ha'e penderajy kuery escravo-rã ogueraapa aguã
 rami,
 amorreu kuery ruvixa Seom peguarã ae.

³⁰ Ore kuery ma roitypa ma.
 Okanhymba ete Hesbom guive Dibom peve.
 Rombovaipa ma Nofa peve,
 tata py roapypa Medeba peve.”

Deuteronomio 3.1-11

³¹ Ha'e rami vy amorreu kuery yvy re ju Israel kuery hekoa.

³² Ha'e va'e rire Jazer tetã re ju Moisés oexa pota uka ma ramo Israel kuery ipo'aka hekoa ijyvýry ikuai va'e ha'e javi reve, amorreu kuery ha'e py ikuai va'ekue oipe'apa vy.

³³ Ha'e gui ojevypa ju vy oje'oi Basã tetã katy tape oo va'e rupi. Ha'e ramo Basã pygua huvixa Ogue va'e ou ha'e kuery rovai, ojepegua kuery ha'e javi reve. Ha'e vy joe opu'ã okuapy Edrei py.

³⁴ Ha'e gui SENHOR aipoe'i Moisés pe:

— Ekyje eme ha'e kuery gui, mba'eta xee amboaxa ma ndepo py, huvixa ha'e ixupegua kuery ha'e javi, ijyvy voi. Ha'e kuery re pejapo 'rã amorreu kuery ruvixa Seom Hesbom pygua re pejapoague rami ae — he'i.

³⁵ Ha'e ramo ojuka reta okuapy, huvixa, ta'y kuery ha'e ixupegua kuery ha'e javi. Ha'e kuery va'e regua neĩ peteĩ'i ma voi ndoo jepei. Ijyvy re ipo'aka avi omba'erã.

22

Balaão-a py ayvu reraa kuery Balaque omondoukaague

¹ Israel kuery ha'e gui oje'oipa vy opyta ju okuapy Moabe yvy rupi Jordão rovaigua re, Jericó tetã rexei.

² Ha'e gui ma Zipor ra'y Balaque oexapa va'ekue Israel kuery amorreu kuery re ojapoague.*

³ Ha'e rami vy ha'e kuery gui Moabe kuery okyje vaipa okuapy, heta raxa ramo. Nda'evei ete ikuai Israel kuery ou rã oexa vy.

⁴ Ha'e va'e jave ma Moabe pygua huvixa ma Zipor ra'y Balaque ae.

Ha'e rami vy Moabe pygua huvixa aipoe'i Midiã pygua kuery yvatekueve pe:

— Aỹ ma ha'e kuery heta ete vy omomba 'rã oreyvýry ikuai va'e, vaka nhuũ mba'ety rupi oĩ va'e ho'upaa rami avi — he'i.

⁵ Ha'e rami vy guembiguai kuery omondouka Beor ra'y Balaão oenoĩ aguã. Ha'e va'e ma Eufrates yakã yvýry oiko Petor py, hetarã kuery ikuaia py ae. Ha'e va'e pe aipoe'i uka:

— Aỹ ma peteĩ regua Egito yvy gui ou vy ojao'ipa ma okuapy yvy ha'e javi. Ha'e kuery ma xerekoa renonde katy ae ju ikuai.

⁶ Ha'e gui aỹ ajerure ndevy: Eju na ha'e kuery re ndeayvu vai aguã, xegui ipo'akapave ramo. Xapy'a rei rã ha'e kuery va'e regua ajuka vy aipe'apa 'rã xeyvy gui, mba'eta xee aikuaa roeroayvu porã va'ekue rei ayvu porãmy ae 'rã ikuai, ha'e amongue re ndeayvu vai rire ma ayvu vaipy 'rã oiko — he'i uka.

⁷ Ha'e ramo Moabe ha'e Midiã pygua yvatekueve oje'oi. Ngupive ogueraa avi ijayvu vaia omboekovia aguã.

---

* 22:2 Balaque ma Moabe pygua huvixave.

Balaão-a py ovaẽmba ma vy ixupe omombe'u okuapy Balaque ijayvuague ha'e javi.

⁸ Ha'e ramo Balaão aipoe'i ha'e kuery pe:

— Pepyta ke apy kova'e pyávy, ha'e gui aikuaa uka 'rã ambovaia, SENHOR ijayvua rami vy ae — he'i ramo Balaão ro py Moabe pygua yvatekueve opyta okuapy.

⁹ Ha'e gui Balaão-a py Nhanderuate ojekuaa vy aipoe'i:

— Marã ramigua tu kova'e avakue ndero py ikuai va'e?

¹⁰ Balaão ombovai Nhanderuate pe:

— Ha'e kuery ma Zipor ra'y Balaque Moabe pygua huvixa va'e ombou va'ekue xereve ijayvu aguã. Ha'e vy aipoe'i xevy:

¹¹ “Egito yvy gui ou va'ekue regua ojao'ipa ma okuapy yvy ha'e javi. Aỹ ma eju na ha'e kuery re ndeayvu vai aguã. Xapy'a rei ha'e kuery re xepo'aka nho 'rã xevvy gui aipe'apa aguã rami”, he'i va'ekue xevy.

¹² Ha'e ramo Nhanderuate aipoe'i Balaão pe:

— Tereo eme ha'e kuery reve, ndeayvu vai eme guive heta va'e kuery re. Mba'eta ha'e kuery ma ijayvu porãmby ae ikuai — he'i.

¹³ Ha'e gui ko'ẽgue Balaão opu'ã vy aipoe'i Balaque pegua yvatekueve pe:

— Tapeo ju pendeyvy katy, mba'eta SENHOR naxemon-doukai penderupive — he'i.

¹⁴ Ha'e ramo Moabe pygua yvatekueve opu'ã vy oje'oi ju Balaque-a py. Ha'e vy aipoe'i okuapy:

— Balaão rima ndouxei orereve — he'i okuapy.

¹⁵ Ha'e gui yvatekueve mboae ju Balaque omondouka, jypygua kuery gui hetave ha'e omboetevy va'e.

¹⁶ Ha'e va'e kuery ma Balaão-a py ovaẽ vy aipoe'i okuapy:

— Po rami ma Zipor ra'y Balaque ijayvu: “Ajerure ndevy: Emboare eme xea py reju aguã,

¹⁷ mba'eta anhetẽ ete rojapo 'rã omboetepy. Ndeayvua ha'e javi tema 'rã ajapo. Ha'e gui ajerure ndevy: Eju ke, ndeayvu vai kova'e kuery re”, he'i uka va'ekue ndevy.

¹⁸ Ha'e ramo Balaque pegua yvatekueve pe Balaão ombovai:

— Xevy pe Balaque ngoo prata ha'e ouro tynyẽ reve ome'ẽmba teĩ xee mba'eve ndajapoi 'rã SENHOR Xeruete ojapo uka va'e e'ỹ vy, mba'emo kyrĩ'i va'e e'ỹ vy tuvixa va'e teĩ.

¹⁹ Ha'e rami avi aỹ ajerure kova'e pyávy peẽ kuery pepyta aguã apy, aikuaa aguã xapy'a rei xevy SENHOR omombe'uve rã — he'i.

²⁰ Pyávy Balaão-a py SENHOR ojekuaa vy aipoe'i ixupe:

— Ha'e va'e avakue ndereraaxe vy ou ramo epu'ã, tereo ha'e kuery reve. Ha'e rami teĩ rejapo 'rã xeayvua anho.†

SENHOR-a guigua anjo ha'e Balaão rymba mburika'i ojokoague

²¹ Ko'ẽmba jave Balaão opu'ã vy ombokupe áryguapa guymba mburika'i, ha'e vy oo Moabe pygua yvatekueve reve.

²² Ha'e oo ramo Nhanderuete poxya hendy. Ha'e rami vy SENHOR-a guigua anjo opyta tape henonde oo aguã py ojoko aguã. Ha'e rami jave Balaão oguata ovy mburika'i áry. Hexeve oo avi mokoĩ hembiguai.

²³ Ha'e gui henda mburika'i oexa SENHOR-a guigua anjo tape py opyta ho'amy rã, opo py okyxe hyru gui oekyi va'ekue oguereko reve. Ha'e ramo mburika'i ma tape gui ojepekuavo ovy vy mba'ety rupi ju oo oiny. Ha'e ramo Balaão oinupã mburika'i tape rupi ae ju ojevuy aguã.

---

† 22:20 Nhanderuete nomondoukaxeĩ teĩ omondouka nho, mba'eta oikuaa vy Balaão ooxe etea (versículo 12). Ha'e gui Balaão ma oikuaa ma voi Nhanderuete nomondoukaxeia, teĩ oo nho Nhanderuete oipotaa rami e'ỹ.

²⁴ Ha'e gui ma SENHOR-a guigua anjo ma peteĩ henda uvaty mbyte rupi hi'aĩ, kora jovaive rupi oĩ va'e py.

²⁵ Mburika'i ma SENHOR-a guigua anjo hi'aĩ rã oexa vy kora re ojekyty vy oundiri heravy Balaão retyma. Ha'e ramo Balaão ojeaive ju.

²⁶ Ha'e gui henonde katy SENHOR-a guigua anjo oove vy peteĩ henda ipo'i'ivea py ju hi'aĩ, ojepekuavo aguã ha'eve'ỹa py oiporu kuaa katy, neĩ oiporu kuaa e'ỹa katy ma voi.

²⁷ Ha'e gui mburika'i ma SENHOR-a guigua anjo hi'aĩ rã oexa vy ho'a oupy Balaão guy rupi. Ha'e ramo Balaão ivai ete vy oinupãmba mburika'i yvyra py.

²⁸ Ha'e ramo SENHOR ojapo mburika'i ijayvu aguã rami. Ha'e vy aipoe'i Balaão pe:

— Mba'e tu xee ajapo ndevy, mboapykue ma xenupãmba aguã?

²⁹ Balaão ombovai mburika'i pe:

— Mba'eta xeavyky rei. Xepo py kyxe areko va'e rire aỹ'i ma voi rojuka 'rãgue — he'i.

³⁰ Ha'e ramo mburika'i ijayvu Balaão pe:

— Xapy'a rei nda'u xee nerymba mburika'i e'ỹ ri aiko, xe'áry e'ỹ nda'u reĩ, reikoa pukukue re aỹ peve? Xapy'a rei nda'u nami ae pa ndevy ajapo jepi?

Ombovai vy

— Any ri — he'i.

³¹ Ha'e gui Balaão rexa SENHOR oipe'a ramo oexa SENHOR-a guigua anjo tape py hi'aĩ rã, kyxe hyru gui oekyi va'ekue opo py oguereko reve. Ha'e ramo oakã omboguejy vy ngova omovaẽ yvy re.

³² SENHOR-a guigua anjo aipoe'i ixupe:

— Mba'e re tu mboapykue ma reinupãmba mburika'i? Ne'exa, xee ma nderovai guarã aju, mba'eta xerenonde rupi ha'eve'ỹa rami reiko.

³³ Mburika'i ma xerexa vy ae mboapykue ma ojepekuavo xegui. Anhetẽ ete ha'e rami e'ỹ va'e rire xee rojuka ma 'rãgue, ha'e rã nerymba ma aeja 'rãgue oikove reve — he'i.

³⁴ SENHOR-a guigua anjo pe Balaão ombovai:

— Ajejavy, mba'eta ndaikuaai kova'e tape py xejokoarã ne'aña. Ha'e rã xapy'a rei rã ha'eve'ỹ va'e ri reikuaa ramo ma ajevvy ju 'rã.

³⁵ SENHOR-a guigua anjo ombovai:

— Tereo tema peva'e avakue reve. Ha'e rami teĩ xeyvua rami anho 'rã ndeayvu — he'i ramo Balaão oo ju oiny Balaque pegua yvatekueve reve.

³⁶ Ha'e gui Balaão ovaẽ ta maa Balaque oendu vy oẽ ovaexĩ aguã peteĩ tetã Moabe regua Arnom yakã ovaẽa peve, ovyvy apy peve ete.

³⁷ Ha'e rami vy Balaque oporandu Balaão pe:

— Xee namondoukai ri ty'y xerembiguai kuery nerenoiĩ aguã? Mba'e re tu ndereju voi ri xea py? Xee nda'u nanemboete kuaai ri?

³⁸ Balaão ombovai Balaque pe:

— Apy ma xee aĩ nerenonde py. Xapy'a rei nda'u xee ju aỹ ha'eve 'rã xeyvu aguã mba'emo re rei? Ha'e rami 'rãgue py ayvu Nhanderujete xevvy omombe'u uka va'e rupi anho 'rã xeyvu — he'i.

³⁹ Ha'e gui Balaque reve Balaão oo vy ovaẽ okuapy Quiriate-Huzote py.

⁴⁰ Ha'e ramo Balaque ma vaka ha'e vexa'i ojuka uka vy ho'okue omondouka Balaão pe ha'e hexeve yvatekueve ikuai va'e pe.

⁴¹ Ko'ẽgue Balaque Balaão ogueraa vy oguenoẽ heravy Bamote-Baal apyte peve. Ha'e va'e gui ma Balaão oexa Israel kuery regua ha'e'i pyve ikuai.

23

Balaão jypy'i Israel kuery ogueroayvu porãague

¹ Ha'e ramo Balaão aipoe'i Balaque pe:

— Ejapo na sete altar xevy, ha'e vy ejuka sete toro ra'y ha'e sete vexa'i — he'i ramo

² Balaque ojapo Balaão ijayvuague. Peteĩ-teĩ altar áry Balaque ha'e Balaão oapy peteĩ toro ra'y ha'e peteĩ vexa'i.

³ Ha'e gui Balaão aipoe'ive ju Balaque pe:

— Ndee ma epyta apy altar áry reapy va'ekue yvýry, ha'e rã xee ma aa 'rã mombyry'i. Xapy'a rei SENHOR xereroxaexĩ vy ou ramo ma aju vy ndevy amombe'upa 'rã oexa uka va'e rei — he'i vy oẽ ovy peteĩ vvyty áry.

⁴ Ha'e gui Balaão reve Nhanderuete nhovaexĩ ouvvy ramo aipoe'i ixupe:

— Xee ma sete altar ma ajapo ndevy, ha'e gui peteĩ-teĩ áry apy ma peteĩ toro ra'y ha'e peteĩ vexa'i — he'i.

⁵ Ha'e ramo SENHOR ome'ẽ ayvu Balaão omombe'u va'erã. Ha'e vy aipoe'i:

— Tereo ju Balaque-a py. Ha'e vy xeayvua rami ae 'rã ndeayvu — he'i.

⁶ Ha'e katy ju Balaão oo vy altar ikuaia py ovaẽ rã altar yvýry teri Balaque hi'aĩ, Moabe pygua yvatekueve ha'e javi reve.

⁷ Ha'e ramo ayvu omombe'u vy aipoe'i:

— Balaque ma xereru ruka Arã gui,

Moabe pygua huvixa xerenõ kuaray ou katy vvyty oĩ va'e gui.

“Eju na, Jacó ramymino kuery re ndeayvu vai aguã, eju ndeayvu rei Israel kuery re”, he'i uka.

⁸ Ha'e rami avi mba'exa tu xeayvu vai ta Nhanderuete nda'ijayvu vaia kuery re?

Mba'exa tu xeayvu rei ta SENHOR nda'ijayvu reia kuery re?

- ⁹ Mba'eta xee ma vvyty áry gui aexa Israel kuery,
 vvy'ã xe'aña gui ama'ẽ ha'amy ha'e kuery re.
 Ha'e vy xee aexa rã ha'e kuery ae'i ikuai va'e regua,
 ha'e kuery pe “Yvy regua” nda'eai 'rã.
- ¹⁰ Mava'e ha'vy oipapa kuaa ta Jacó ramymino kuery vvy
 ku'i rami heta va'e,
 mava'e oipapa kuaa ta Israel kuery heta va'e apy re'i
 voi?
 Xee ma tamano heko porã va'e kuery rami,
 ha'e kuery opaa rami avi tapa — he'i.
- ¹¹ Ha'e ramo Balaque aipoe'i Balaão pe:
 — Mba'e tu rejapo xere? Xee ma roenoĩ xerovaigua
 kuery re ndeayvu vai aguã, va'eri ndee ma reroayvu porã.
- ¹² Ha'e rã ombovai:
 — Xapy'a rei nda'u ayvu SENHOR omombe'u uka
 va'ekue rupi e'ỹ 'rã ri xeayvu? — he'i.

Balaão mokoĩguea Israel kuery ogueroayvu porãague

- ¹³ Ha'e ramo Balaque aipoe'i ixupe:
 — Xee ajerure ndevy: Eju, amboae katy ju jaa xerupive,
 ha'e kuery rexa aguã py. Ha'e'i rupive ikuai va'e anho 'rã
 rexa, ha'e javi e'ỹ. Ha'e vy ndeayvu vai 'rã ha'e gui — he'i
 vy
- ¹⁴ Zofim regua nhuũndy rupi ju ogueraa, Pisga vvyty apyte
 áry. Ha'e py ma sete altar ju ojapo, ha'e peteĩ-teĩ áry oapy
 peteĩ toro ra'y ha'e peteĩ vexa'i.
- ¹⁵ Ha'e ramo Balaão aipoe'i Balaque pe:
 — Epyta ke apy altar áry reapy va'ekue yvýry, ha'e rã
 xee ma aa ta pe'i py SENHOR reve aikuaa pota aguã — he'i.
- ¹⁶ Balaão-a py SENHOR ojekuaa ju vy ixupe ome'ẽ ayvu
 omombe'u va'erã. Ha'e vy aipoe'i:
 — Tereo ju Balaque-a py. Xeayvua rami 'rã ndeayvu.

¹⁷ Ha'e gui Balaque oña py ojevý rã ho'ame teri altar yvýry. Hexeve ikuai avi Moabe pygua yvatekueve. Ha'e vy oporandu:

— Mba'e he'i SENHOR?

¹⁸ Ha'e ramo Balaão ayvu omombe'u vy aipoe'i:

— Epu'ã ke Balaque, rendu aguã.

Ndee Zipor ra'y, ejapyxaka xeayvu re.

¹⁹ Nhanderuede ma ava e'ỹ oiko ijapu aguã,

ava ra'y e'ỹ guive oiko nda'evei nho ju aguã.

Xapy'a rei nda'u ha'e nome'ëi 'rã ri ome'ë 'rã va'ekue?

Ha'e ijayvu rire ndojapoi 'rã ri nda'u ha'e rami he'iague?

²⁰ Ma'ë, ha'e ijayvu ha'e kuery aroayvu porã aguã re.

Ha'e gui ha'e ogueroayvu porãague ma xee nda'evei amboaxa rive aguã.

²¹ Mba'eta Jacó kuery re ha'e ndoexai mba'emo vai,

nonhembopy'ai guive Israel kuery omoingo axy aguã.

Ha'e kuery reve SENHOR tuuete oiko,

ha'e kuery mbyte gui onhendu nguvixave ogueroavy'a okuapya regua.

²² Egito yvy gui Nhanderuede ogueraapa raka'e,

ha'e kuery ma toro ka'aguy regua rami 'rã imbaraete.

²³ Mba'eta Jacó kuery rovai rupi mba'evykya nda'eve ranhei 'rã,

Israel kuery rovai mba'ekuaa ndovarei 'rã.

Aỹ ma Jacó ha'e Israel kuery re aipo'ea 'rã:

“Mba'emo iporã ete va'e ha'e kuery pe Nhanderuede ojapo!”

²⁴ Ma'ë, ha'e kuery opu'ã 'rã guary kunha rami,

guary rami ete 'rã opu'ã.

Mba'eta nonhenoi 'rã guembia ho'upa e'ỹa ja,

ojuka va'ekue ruguy voi oy'u va'e — he'i.

²⁵ Ha'e ramo Balaque aipoe'i Balaão pe:

— Ndeayvu vai eme ha'e kuery re, neĩ eroayvu porã eme guive.

²⁶ Ha'e rã Balaão ombovai vy aipoe'i Balaque pe:

— Aipo nda'ei ri ty'y: “ SENHOR ijayvua ha'e javi ma xee ajapo 'rãe”, nda'ei ae ty'y ndevy?

²⁷ Ha'e rami rã Balaque aipoe'ive ju Balaão pe:

— Neĩ ke eju, amboae katy jevy ta rogueraa. Xapy'a rei ma ha'e py Nhanderujete ojou porã 'rã ndeayvu vai aguã — he'i.

²⁸ Ha'e rami vy Peor yvyty apyte peve ju Balaque ogueraa Balaão. Ha'e va'e gui ma tekoa e'ÿa ha'e javi ojekuaa 'rã.

²⁹ Ha'e gui Balaão aipoe'i Balaque pe:

— Apy voi ke ejapo xevy sete altar, ha'e eapy ju sete toro ra'y ha'e sete vexa'i — he'i.

³⁰ Balaão ijayvuague rami vy Balaque ojapo vy peteĩ-teĩ altar áry oapy peteĩ toro ra'y ha'e peteĩ vexa'i.

24

Balaão mboapykuea Israel kuery ogueroayvu porãague

¹ Ha'e gui Balaão oikuaa ae ma SENHOR Israel kuery ogueroayvu porãxea. Ha'e rami vy ha'ekue rami e'ÿ ndooi ranhe imba'ekuaa aguã. Ha'e rami 'rãgue py tekoa e'ÿa katy oma'ẽ ho'amy.

² Balaão oma'ẽ vy oexa Israel kuery peteĩ-teĩ regua ikuai va'e. Ha'e gui hexe ou Nhanderujete-a guigua Nhe'ẽ.

³ Ijayvu vy aipoe'i:

— Po rami ma Beor ra'y Balaão ijayvu,
ava mba'emo oexa porã va'e ayvu,

⁴ Nhanderujete hayvu oendu va'e ayvu ae.

Mba'eta Ipo'akapa va'e oexa uka va'e aexa vy
xerenapy'ã re aĩ reve ama'ẽ porã va'e.

- ⁵ Jacó kuery, oo pendekuaia va'e ma iporã va'e meme!
Israel kuery, penderekoa ma iporã ete!
- ⁶ Yvy'ãmbe reia rupi ojekuaa,
yvoty ty yakã yvýry onhotỹ mbyre rami,
yvyra sândalo rembypy SENHOR onhotỹ va'ekue
rami,
yary yy yvýry rupi hi'aĩ va'e rami.
- ⁷ Ha'e kuery yryru py ndoatai 'rã yy,
mba'emo ra'yĩ onhotỹa rupi voi inhakỹ porã riae 'rã.
Ha'e kuery ruvixave ma Agague gui 'rã yvateve,
ipo'akaa voi omboetevepy.
- ⁸ Israel kuery Egito yvy gui Nhanderuete ogueru va'ekue
ma
toro ka'aguy regua rami imbaraeete va'e.
Ha'e vy omomba 'rã ngovaigua kuery yvy regua.
Omopẽmba 'rã ikãgue.
Ngu'y py onhyvõmba 'rã.
- ⁹ Ha'e kuery oguapy vy onheno 'rã guary rami,
ha'e guary kunha rami. Mava'e 'rã tu omomyĩ?
Ovy'a ete 'rã ha'e kuery rooayvu porãare,
ha'e rã ha'e kuery re ijayvu vai va'ekue ma ayvu
vaipy ikuai — he'i.
- ¹⁰ Ha'e ramo Balaão pe Balaque ipoxy raxa. Ha'e vy
aipoe'i Balaão pe:
— Xee ma xerovaigua kuery pe ndeayvu vai aguã roenoĩ
teĩ mboapykue ma rooayvu porã.
- ¹¹ Ha'e nunga rupi aỹ ma tereo ju ndero katy. Xee
ma “Ndevy ame'ẽ 'rã mba'emo porã” ha'e va'ekue ri aỹ
SENHOR ojapo ma mba'eva rejopy e'ỹ aguã rami — he'i.
- ¹² Ha'e ramo Balaão ju aipoe'i Balaque pe:
— Ha'e rami avi nerembiguai kuery xea py remondouka
va'ekue pe xee aipo nda'ei ty'y:

¹³ “Xapy'a rei Balaque ngoo ouro ha'e prata tynyẽ reve xevy ome'ẽ teĩ xee ma mba'eva ndajapoi 'rã SENHOR ojapo uka va'e e'ỹ vy, aroayvu porã aguã, e'ỹ vy xeayvu vai aguã teĩ. SENHOR ijayvuague rupi ae 'rã xee xeayvu”, nda'ei ae ri ty'y?

¹⁴ Ha'e gui aỹ xee aa ju ta xeretarã kuery rekoa katy. Ha'e rami teĩ enhemboja ranhe, ndevy amombe'u ta raka'eva rã ndevyua kuery re kova'e kuery ojapo 'rãa — he'i.

Jaxy-tata Jacó guigua re Balaão ijayvu ma voiague

¹⁵ Ha'e vy Balaão ayvu omombe'u vy aipoe'i:

— Po rami ma Beor ra'y Balaão ijayvu,
ava mba'emo oexa porã va'e ayvu,

¹⁶ Nhanderuete hayvu oendu va'e ayvu ae.

Mba'eta Yvateve ete va'e oikuaa uka va'e aikuaa va'e,
Ipo'akapa va'e oexa uka va'e aexa va'e,
ha'e xerenapy'ã re aĩ reve ama'ẽ porã va'e.

¹⁷ Ha'e gui peteĩ aexa teĩ aỹ'i oiko va'erã e'ỹ guive,
aexa teĩ ovaẽ rai'i va'erã e'ỹ.

Mba'eta peteĩ jaxy-tata oiko 'rã Jacó ramymino,
Israel kuery mbyte gui peteĩ ou 'rã po pygua revegua,
Moabe kuery akã rupi omopẽmba va'erã,
ha'e Sete ramymino kuery mombaarã.

¹⁸ Mba'eta Edom yvy re ipo'aka 'rã,

ngovaigua kuery Seir yvy re voi ipo'aka 'rã.

Ha'e rã Israel kuery ma imbaraetea rupi 'rã ikuai.

¹⁹ Mba'eta Jacó kuery mbyte gui oiko 'rã joe ipo'aka va'erã.

Ha'e va'e omomba 'rã peneretã rupi pekuave
va'ekue-'ekue — he'i.

²⁰ Ha'e gui Balaão amalequita kuery ju oexa vy ayvu omombe'uve. Ha'e vy aipoe'i:

— Amalequita kuery ma yvy regua kuery gui penderetave va'eri
opaa py ma penemokanhymbaa 'rã — he'i.

²¹ Oexa avi Queneu kuery. Ha'e vy ayvu omombe'u vy aipoe'i:

— Penderekoa ma oĩ porã ranhe,
nderaityrã itaova re rejapo va'ekue ri,

²² teĩ peẽ Queneu kuery penemombaa 'rã.

Raka'e peve 'rã tu? Assur pygua kuery pendereraapa
'rã escravo-rã — he'i.

²³ Ayvu omombe'u teri vy aipoe'i:

— Haxy ete 'rã! Mava'e tu oikove 'rã
Nhanderuete ha'e nunga omoingo jave?

²⁴ Mba'eta Quitim yvy gui kanoã guaxu py avakue ou vy Assur ha'e Héber rupi voi nhombojexavai 'rã.

Ha'e rami teĩ ha'e kuery ae jevy 'rã omanomba — he'i.

²⁵ Ha'e rire Balaão opu'ã vy ojepe'a ovy, ovyvy katy ju ojevyy. Balaque voi oo ju ouague rupi.

25

Peor pygua kuery ruete ramigua Baal ombojerovia okuapya py Finéias omombaague

¹ Israel kuery Sitim py ikuai jave ha'e kuery omboypy Moabe pygua kunhague reve itavy rei okuapy aguã.

² Ha'e va'e kunhague oenoĩmba nguete ra'angaa kuery pe rive mba'emo ome'ẽa py. Ha'e ramo Israel kuery amboae kuery reve okaru okuapy aguã oo vy kunhague ruete ra'angaa kuery renonde py rive 'rã guenapy'ã re ikuai.

³ Peor pygua kuery ruete ramigua Baal re Israel kuery voi oje'oi ramo SENHOR poxya hendy ha'e kuery rovai.

⁴ Ha'e rami vy SENHOR aipoe'i Moisés pe:

— Ejopypa ke heta va'e kuery ruvixa ikuai va'e, ha'e vy SENHOR renonde ejyryvipypa imo'amy oka py, Israel kuerya gui xepoxya ojepe'a aguã — he'i.

⁵ Ha'e ramo Moisés aipoe'i Israel kuery mongetaa kuery pe:

— Peteĩ-teĩ pejuka 'rã penderegua avakue Peor pygua ruete Baal re oje'oi va'ekue — he'i.

⁶ Ha'e rami teĩ peteĩ ava Israel kuery va'e regua oo vy heta va'e kuery ikuaia py ogueru peteĩ kunha Midiã pygua. Moisés oexaa py eteve ogueru, ha'e Israel kuery ha'e javi oexa pavêa py, ha'e kuery oguy nhemboaty oĩaty renonde py ojae'opa teri okuapy jave.

⁷ Kunha va'e ogueru rã sacerdote Finéias oexa. Ha'e va'e ma Eleazar ra'y, Arão ramymino ae. Ha'e rami vy heta va'e kuery mbyte gui ha'e opu'ã vy peteĩ hu'y ojopy reve

⁸ oo oiny ava Israel regua rakykue, ngopy oike ovyague peve. Ha'e py ae onhyvõ mokoĩve hyepy rupi, ava Israel regua ha'e kunha va'e voi. Ha'e ramo opytu'u mba'emo vai Israel kuery mbyte rupi oiko va'ekue.

⁹ Mba'emo vai gui omano va'ekue ma vinte e quatro mil ha'e javi vy.

¹⁰ Ha'e gui SENHOR aipoe'i Moisés pe:

¹¹ — Eleazar ra'y Finéias, sacerdote Arão ramymino va'e rima ojapo Israel kuery áry gui xepoxya opytu'u aguã rami. Mba'eta xere vy ae oendu nda'evei etea ha'e kuery mbyte rupi. Ha'e rami vy ojapo Israel kuery amomba e'ỹ aguã rami, nda'evei etea aendu teĩ.

¹² Ha'e nunga rupi aipo're 'rã: “Aỹ ma ndereve ajapo 'rã xereve peteĩ rami romoingo aguã” 're,

¹³ mba'eta hexeve, ha'e gui ha'e ndoikovei rire hamymino kuery jevy ikuai va'e reve ajapo 'rã sacerdote ikuai aguã. Xee nguete re ima'endu'a vy ae oendu openaxea, ha'e rami vy ojao'i uka Israel kuery ojevavyague — he'i.

¹⁴ Midiã pygua kunha reve Israel regua ojuka pyre ma Salu ra'y Zimri. Tuu ma Simeão regua kuery ruvixa.

¹⁵ Ha'e rã Midiã pygua kunha ojuka pyre ma Zur rajy Cosbi. Tuu ma Midiã pygua huvixa oiko.

¹⁶ Ha'e gui SENHOR aipoe'ive ju Moisés pe:

¹⁷ — Pemoingo axy 'rã Midiã pygua kuery pejukapa peve,

¹⁸ mba'eta ha'e kuery voi penemoingo axy va'ekue Peor py nguute ramigua pembojerovia aguã rami penembotavy-paa py, ha'e gui gueindy Midiã pygua huvixa rajy Cosbi káuxa voi. Ha'e va'e ma ojukaa Peor py mba'emo vai oiko jave.

26

Israel kuery oipapaa jevyague

¹ Mba'emo vai oaxapa ma rire SENHOR ijayvu Moisés pe, ha'e sacerdote Arão ra'y Eleazar pe. Ha'e vy aipoe'i:

² — Pemboparapa ke Israel kuery ha'e javi rery, vinte ma'etỹ va'e guive tujakue peve, peteĩ-teĩ tamoĩ kuery ro pygua ikuaia rami vy. Israel kuery va'e regua pem-boparapa 'rã joe opu'ã kuaa va'e ha'e javi — he'i.

³ Ha'e ramo Moisés ha'e sacerdote Eleazar ijayvu Israel kuery yvatekueve pe. Moabe yvy ka'aguy e'ỹa py, Jordão yakã yvýry Jericó tetã rexei ikuaia py ijayvu vy aipoe'i:

⁴ — Peipapa 'rã avakue vinte ma'etỹ va'e guive tujakue peve, Moisés pe SENHOR ojapo ukaague rami vy, ha'e Israel kuery Egito gui oje'oi va'ekue ha'e javi pe — he'i.

⁵ Ha'e gui Rúben ma Israel ra'y jypykue va'e. Rúben ramymino kuery Enoque guigua ma enoquita, Palu ramymino kuery ma paluíta,

⁶ Hezrom ramymino kuery ma hezronita, Carmi ramymino kuery ma carmita.

⁷ Ha'e va'e kuery ma Rúben ramymino meme. Ha'e kuery va'e regua oipapaa rã quarenta e três mil e setecentos e trinta ha'e javi vy.

⁸ Palu ra'y ma Eliabe.

⁹ Eliabe ra'y kuery ma Nemuel, Datã ha'e Abirão. Ha'e gui Datã ha'e Abirão ma heta va'e kuery oiporavo va'ekue ri opu'ã okuapy Moisés ha'e Arão rovai Coré pegua kuery reve, SENHOR rovai ae opu'ãa py.

¹⁰ Ha'e va'e jave py yvy ojepe'a ramo Coré pegua kuery ho'apa raka'e. Ha'e vy omanomba. Tata py ju duzentos e cinqüenta avakue omano raka'e. Ha'e nungakue ma nhanheangu aguã oiko raka'e.

¹¹ Ha'e rami teĩ Coré ra'y kuery ma nomanombai.

¹² Ha'e gui Simeão ramymino kuery peteĩ-teĩ regua ikuai va'e ma po rami hery: Nemuel ramymino kuery ma nemuelita, Jamim ramymino kuery ma jaminita, Jaquim ramymino kuery ma jaquinita,

¹³ Zerá ramymino kuery ma zeraíta, Saul ramymino kuery ma saulita.

¹⁴ Ha'e va'e kuery ma Simeão ramymino meme, vinte e dois mil e duzentos ha'e javi vy ikuai.

¹⁵ Ha'e gui Gade ramymino kuery ju. Zefom ramymino kuery ma zefonita, Hagi ramymino kuery ma hagita, Suni ramymino kuery ma sunita,

¹⁶ Ozni ramymino kuery ma oznita, Eri ramymino kuery ma erita,

¹⁷ Arodi ramymino kuery ma arodita, Areli ramymino kuery ma arelita.

¹⁸ Ha'e va'e kuery ma Gade ramymino kuery meme. Ha'e kuery va'e regua oipapaa rã quarenta mil e quinhentos ha'e javi vy.

¹⁹ Ha'e gui Judá ramymino kuery ma Er ha'e Onã. Ha'e va'e kuery ma Canaã yvy re omano va'ekue.

²⁰ Ha'e rami vy Judá ramymino kuery peteĩ-teĩ regua ikuai va'e ma po rami hery: Selá ramymino kuery ma selaíta,

Perez ramymino kuery ma perezita, Zera ramymino kuery ma zeraíta,

²¹ Perez ra'y Hezrom ramymino kuery ma hezronita, ha'e rã Hamul ramymino kuery ma hamulita.

²² Ha'e va'e kuery ma Judá ramymino kuery meme. Ha'e kuery va'e regua oipapaa rã setenta e seis mil e quinhentos ha'e javi vy.

²³ Ha'e gui Issacar ra'y kuery ju peteĩ-teĩ regua ikuai va'e ma po rami hery: Tola ramymino kuery ma tolaíta, Puva ramymino kuery ma puvita,

²⁴ Jasube ramymino kuery ma jasubita, Sinrom ramymino kuery ma sinronita.

²⁵ Ha'e va'e kuery ma Issacar ramymino kuery meme. Ha'e va'e kuery oipapaa rã sessenta e quatro mil e trezentos ha'e javi vy.

²⁶ Ha'e gui Zebulom ra'y kuery ju peteĩ-teĩ regua ikuai va'e ma po rami hery: Serede ramymino kuery ma seredita, Elom ramymino kuery ma elonita, Jaleel ramymino kuery ma jaleelita.

²⁷ Ha'e va'e kuery ma Zebulom ramymino kuery meme. Ha'e kuery va'e regua oipapaa rã sessenta mil e quinhentos ha'e javi vy.

²⁸ Ha'e gui José ra'y kuery ju peteĩ-teĩ regua ma Manassés ha'e Efraim.

²⁹ Manassés ramymino kuery Maquir guigua ma maquirita, Maquir ra'y ma Gileade, ha'e Gileade ramymino kuery ma gileadita.

³⁰ Ha'e gui Gileade ramymino kuery Jezer ramymino kuery ma jezerita, Heleque ramymino kuery ma helequita,

³¹ Asriel ramymino kuery ma asrielita, Siquém ramymino kuery ma siquemita,

³² Semida ramymino kuery ma semidaíta, Hefer ramymino kuery ma heferita.

³³ Hefer ra'y Zelofeade ma ta'y e'ÿ va'e, tajy kuery anho ikuai. Zelofeade rajy kuery ma Macla, Noa, Hogla, Milca e Tirza.

³⁴ Ha'e va'e kuery ma Manassés ramymino kuery. Ha'e kuery va'e regua oipapaa rã cinqüenta e dois mil e setecentos ha'e javi vy.

³⁵ Ha'e gui Efraim ra'y kuery peteĩ-teĩ ikuai va'e ma po rami hery: Sutela ramymino kuery ma sutelaíta, Bequer ramymino kuery ma bequerita, Taã ramymino kuery ma taanita.

³⁶ Ha'e gui Sutela ra'y Erã va'e ramymino kuery ma eranita ae.

³⁷ Ha'e va'e kuery ma Efraim ramymino kuery meme. Ha'e kuery va'e regua oipapaa rã trinta e dois mil e quinhentos ha'e javi vy. Ha'e va'e kuery ma José ramymino kuery meme, peteĩ-teĩ regua ikuaia rami.

³⁸ Ha'e gui Benjamim ramymino kuery peteĩ-teĩ regua ikuai va'e ma po rami hery: Bela ramymino kuery ma belaíta, Asbel ramymino kuery ma asbelita, Airão ramymino kuery ma airamita,

³⁹ Sufã ramymino kuery ma sufamita, Hufã ramymino kuery ma hufamita.

⁴⁰ Bela ra'y kuery ma Arde ha'e Naamã. Arde ramymino kuery ma ardita, Naamã ramymino kuery ma naamanita.

⁴¹ Ha'e va'e kuery ma Benjamim ramymino kuery meme. Ha'e kuery va'e regua oipapaa rã quarenta e cinco mil e seiscentos ha'e javi vy.

⁴² Ha'e gui Dã ramymino kuery peteĩ-teĩ regua ikuai va'e ma po rami hery: Suão ramymino kuery ma suamita. Ha'e va'e kuery ma Dã ramymino kuery kuery, peteĩ-teĩ regua ikuaia rami.

⁴³ Ha'e gui suamita kuery va'e regua ma oipapaa rã sessenta e quatro mil e quatrocentos ha'e javi vy.

⁴⁴ Ha'e gui Aser ra'y kuery ju peteĩ-teĩ regua ikuai va'e ma po rami hery. Imna ramymino kuery ma imnaíta, Isvi ramymino kuery ma isvita, Berias ramymino kuery ma beriaíta.

⁴⁵ Berias ra'y Héber ramymino kuery ma heberita, ha'e rã Malquiel ramymino kuery ma malquielita.

⁴⁶ Ha'e gui Aser rajy rery ma Sera.

⁴⁷ Ha'e va'e kuery ma Aser ramymino kuery meme. Ha'e kuery va'e regua oipapaa rã cingüenta e três mil e quatrocentos ha'e javi vy.

⁴⁸ Ha'e gui Naftali ra'y kuery peteĩ-teĩ regua ikuai va'e ma po rami: Jazeel ramymino kuery ma jazeelita, Guni ramymino kuery ma gunita,

⁴⁹ Jezer ramymino kuery ma jezerita, Silém ramymino kuery ma silemita.

⁵⁰ Ha'e va'e kuery ma Naftali ramymino kuery meme. Ha'e kuery va'e regua oipapaa rã quarenta e cinco mil e quatrocentos ha'e javi vy.

⁵¹ Ha'e va'e kuery ma Israel kuery va'e regua oipapaa rã seiscentos e um mil setecentos e trinta ha'e javi vy.

Ha'e kuery yvyrã omboja'o-ja'o aguã re ijayvua

⁵² SENHOR aipoe'i Moisés pe:

⁵³ — Ha'e kuery pe ma remboja'o 'rã yvy imba'erã, peipapa rã peteĩ-teĩ regua mbovy pa ikuai rami vy.

⁵⁴ Ha'e gui hetave va'e regua pe ma yvy tuvixave 'rã pemboaxa. Ha'e rã mboapy'ive va'e regua pe ma ruxãve'i 'rã remboaxa. Peteĩ-teĩ regua mbovy pa ikuai rami vy 'rã remboaxa ijyvyrã.

⁵⁵ Yvy pemboja'o 'rã xorte pexa vy. Tamoĩ kuery regua rery pexaa rami vy ha'e kuery ojopy 'rã oyvyrã.

⁵⁶ Xorte pexa vy 'rãe pemboja'opa peteĩ-teĩ regua pe, hetave va'e pe, ha'e mboapy'ive va'e pe voi.

Levita kuery ju oipapaa ague

⁵⁷ Pova'e kuery ma levita kuery va'e regua oipapa pyre, peteĩ-teĩ regua ikuaia rami: Gérson ramymino kuery ma gersonita, Coate ramymino kuery ma coatita, Merari ramymino kuery ma merarita.

⁵⁸ Pova'e kuery voi ma Levi ramymino kuery ikuai: libnita, hebronita, malita, musita ha'e coreíta kuery regua. Coate ra'y ma Anrão.

⁵⁹ Anrão ra'yxy ma Levi ramymino Joquebede, Egito yvy re ae oiko va'ekue. Ha'e va'e ma oguereko'i Anrão ra'y kuery Arão ha'e Moisés, ha'e gui ha'e kuery reindy Miriã.

⁶⁰ Arão ra'y kuery ma Nadabe, Abiú, Eleazar ha'e Itamar.

⁶¹ Nadabe ha'e Abiú ma omano va'ekue, tata ha'eve'ÿa ramigua SENHOR renonde py ogueruague re.

⁶² Ha'e va'e kuery regua oipapaa rã vinte e três mil, avakue peteĩ jaxy va'e guive tujakue peve. Ha'e va'e kuery ma Israel kuery mboae reve ndoipapaa, mba'eta ha'e kuery pe ma nome'ëai ijyvyrã amboae kuery reve.

⁶³ Ha'e va'e kuery ha'e javi ma Moisés ha'e sacerdote Eleazar oipapa va'ekue. Moabe yvy ka'aguy e'ÿa py oipapa Israel kuery, Jordão yakã yvýry, Jericó tetã rexei ikuai jave.

⁶⁴ Ha'e va'e kuery regua peteĩve ma voi jipovei Moisés ha'e sacerdote Arão oipapa ypy va'ekue, Sinai regua tekoa e'ÿa py Israel kuery ikuai jave,

⁶⁵ SENHOR “Ha'e kuery omanomba 'rã tekoa e'ÿa py” he'i rire. Ha'e rami rire peteĩve ma voi ndoikovei, Jefoné ra'y Calebe e'ÿ vy, ha'e gui Num ra'y Josué guive.

¹ Ha'e gui ou okuapy Zelofeade rajy kuery. Zelofeade ma Hefer ra'y, Hefer ma Gileade ra'y, Gileade ma Maquir ra'y, Maquir ma Manassés ra'y, Manassés ma José ra'y. Po rami ma tajy kuery rery: Macla, Noa, Hogla, Milca ha'e Tirza.

² Ha'e gui ha'e va'e kuery ma Moisés renonde py ojexa uka okuapy, sacerdote Eleazar, huvixa kuery ha'e heta va'e kuery renonde py, oguy nhemboaty oĩaty rokẽ py onhemboatya py. Ha'e vy aipoe'i okuapy:

³ — Ore kuery ru ma omano karamboae tekoa e'ỹa py teĩ SENHOR rovai Coré pegua kuery opu'ã okuapy va'e revegua e'ỹ. Ha'e ae ojejavayague re omano raka'e. Ta'y e'ỹ re guive omano.

⁴ Mba'e re tu ha'vy oreru rery pembogue ta ri hetarã kuery mbyte gui, ta'y kuery nda'ipoia káuxa rive? Eme'ẽ avi na oreyvyrã, oreru ryvy kuery oguerekoa rami avi — he'i okuapy.

⁵ Ha'e va'e kunhague ojerurea Moisés omboaxa SENHOR renonde py.

⁶ Ha'e ramo SENHOR aipoe'i Moisés pe:

⁷ — Zelofeade rajy kuery ma ha'evea rupi meme ojerure. Ha'e nunga rupi ha'e kuery pe voi peme'ẽ 'rã ijyvyrã, tuu ryvy kuery pe rami avi. Tajy kuery pe 'rã peme'ẽ tuu vyvkue.

⁸ Ndeayvu 'rã Israel kuery pe. Ha'e vy aipo're: “Amongue ta'y e'ỹ re omano ri ramo imba'ekue peme'ẽ 'rã tajy pe ae.

⁹ Ha'e rã tajy ndoikoi ramo imba'ekue peme'ẽ 'rã tyvykue pe.

¹⁰ Ha'e rã tyvy kuery ndoikoi ri ramo imba'ekue peme'ẽ 'rã tuu ryvy kuery pe.

¹¹ Ha'e rã gyyvy kuery ndoguerekoi ri ramo imba'ekue peme'ẽ 'rã penetarã kuery ae'ive pe imba'erã”, 're 'rã — he'i.

Ha'e va'e ma Israel kuery rekorã SENHOR oeja va'ekue, Moisés pe ojapo ukaague rami vy.

Deuteronomio 3.23-29

¹² Ha'e va'e rire SENHOR aipoe'i Moisés pe:

— Eẽ ke kova'e yvyty Abarim apyte peve, yvy Israel kuery pe ame'ẽ va'e rexa aguã.

¹³ Ha'e va'e rexa ma rire nenhe'ẽ ju 'rã heraa neramoĩ kuerya py, nderyke'y Arão nhe'ẽ heraa ague rami avi.

¹⁴ Mba'eta Zim regua tekoa e'ỹa py heta va'e kuery opu'ãmba rei jave peẽ voi naxenhe'ẽ rendui va'ekue, ha'e vy ha'e kuery oexaa py ndapexa ukai xeky'a e'ỹ va'ea, yy peme'ẽa py — he'i. Ha'e va'e yy ma Meribá pygua, Cades katy'i, Zim regua tekoa e'ỹa py.

¹⁵ Ha'e ramo Moisés aipoe'i SENHOR pe:

¹⁶ — Ndee SENHOR pavẽ rekoveryã me'ẽa, ha'e pavẽ rekove re repena va'e, emoĩ peteĩ ava kova'e kuery re opena va'erã,

¹⁷ ha'e kuery renonde rupi ojepe'a ha'e ojevy va'erã, ha'e ha'e kuery oje'oi ha'e ojevya rupi oguereko va'erã, SENHOR pegua kuery vexa'i ija e'ỹ va'e rami rive ikuai e'ỹ aguã — he'i.

Moisés rekovia Josué ju omoĩague

¹⁸ SENHOR aipoe'i Moisés pe:

— Eraa ha'vy Num ra'y Josué, ha'e emoĩ ndepo hexe, mba'eta ha'e va'e re ma Nhe'ẽ oĩ.

¹⁹ Rexa uka 'rã sacerdote Eleazar ha'e heta va'e kuery ha'e javi renonde py. Ha'e kuery oexaa py eme'ẽ ojapo va'erã.

²⁰ Ixupe ju 'rã remboaxa ndepo'akaa regua, Israel kuery ha'e javi onhe'ẽ rendu aguã.

²¹ Ha'e jevy 'rã ojexa uka sacerdote Eleazar pe, SENHOR renonde py oikuaa pota aguã Urim oexaa rupi. Mba'eta sacerdote ijayvua rami meme 'rã ha'e kuery oje'oi ha'e ojevvy okuapy, Josué ha'e Israel kuery ha'e javi — he'i.

²² Ha'e ramo Moisés ojapo SENHOR ojapo ukaa rami. Ha'e vy Josué ogueraa vy oexa uka sacerdote Eleazar pe heta va'e kuery pavẽ oexaa py.

²³ Hexe opo omoĩ vy ome'ẽ ojapo va'erã, Moisés pe SENHOR ijayvuague rami vy.

28

Êxodo 29.38-42

¹ Ha'e gui SENHOR aipoe'ive ju Moisés pe:

² — Ndeayvu ke Israel kuery pe. Ha'e vy aipo're: Pepena 'rã mba'emo xevy peme'ẽ aguã, peme'ẽ aguã ára py porã, mba'emo aju guigua mba'e, mba'emo peapy va'erã, heakuã porã va'e guive.

³ Pova'e ae 'rã ko'ẽ nhavõ SENHOR pe peapy vy peme'ẽ va'erã: mokoĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e. Ha'e va'e ma peapy vy peme'ẽ jepi 'rã.

⁴ Peteĩ vexa'i ra'y ma peme'ẽ 'rã aje'ive'i reve, ha'e rã amboae ma ka'a'ru'i jave guarã.

⁵ Peteĩ ryrü trigo iporãve va'e avi 'rã peru mba'emo aju guigua ome'ẽ mbyrã, peteĩ ryrü azeite onhami mbyre reve pemoirũ vy pemoapomo va'ekue reve.

⁶ Ha'e va'e ma peapy vy peme'ẽ jepi 'rã Sinai yvyty py oejaague rami vy, heakuã porã rã SENHOR ojou porã aguã.

⁷ Peteĩ-teĩ vexa'i ra'y reve penhoẽ avi 'rã peteĩ ryrü iro va'e. Henda icy'a e'ỹ va'e py 'rã peme'ẽ SENHOR pe.

⁸ Ha'e rã amboae vexa'i ra'y ma ka'aru'i jave 'rã peme'ẽ. Aje'ive'i reve guarã peme'ẽa rami ae avi 'rã peme'ẽ ju mba'emo aju guigua, iro va'e penhoẽ reve. Peapy vy 'rã peme'ẽ, heakuã porã rã SENHOR ojou porã aguã.

⁹ — Ha'e rã sábadu ára py ma peme'ẽ 'rã mokoĩ vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e, ha'e gui mokoĩ ryrü trigo iporãve va'e azeite reve omoapomo mbyre. Mba'emo aju guigua peme'ẽ 'rã iro va'e penhoẽ reve.

¹⁰ Ha'e va'e ma sábadu nhavõ peapy vy peme'ẽ va'erã, ko'ẽ nhavõ mba'emo peme'ẽ ha'e penhoẽ va'e áryve.

¹¹ — Ha'e gui jaxy nhavõ ijypy'ia ára py ma SENHOR pe peapy vy peme'ẽ 'rã mokoĩ toro ra'y, peteĩ vexa'i ha'e sete vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e.

¹² Toro ra'y reve peme'ẽ avi 'rã mba'emo aju guigua mboapy ryru trigo iporãve va'e azeite reve omoapomo mbyre. Ha'e rã vexa'i reve ma mba'emo aju guigua peme'ẽ 'rã mokoĩ ryru trigo iporãve va'e azeite reve omoapomo mbyre.

¹³ Vexa'i ra'y reve ma mba'emo aju guigua peme'ẽ 'rã peteĩ ryru trigo iporãve va'e azeite reve omoapomo mbyre. Ha'e va'e ma peapy vy peme'ẽ 'rã, heakuã porã rã SENHOR ojou porã agua.

¹⁴ Toro ra'y reve penhoẽ 'rã mokoĩ ryru vinho, ha'e rã vexa'i reve ma peteĩ ryru raxa'i 'rã penhoẽ, ha'e gui vexa'i ra'y reve ma peteĩ ryru ete'i 'rã penhoẽ. Ha'e va'e ma jaxy pyaua ára ojeupity nhavõ peme'ẽ 'rã peapy vy, ma'etỹ mbukukue re.

¹⁵ Ko'ẽ nhavõ peru avi 'rã peteĩ kavara ava jejavya regua SENHOR pe peapy vy peme'ẽ va'erã, mba'emo penhoẽ va'e reve.

¹⁶ — Ha'e gui jaxy jypy'igua re catorze araa py ma oiko 'rã SENHOR pegua ngaru Páscoa regua.

¹⁷ Ha'e va'e jaxy re quinze araa py ma pejapo 'rã ngaru. Sete ára re 'rã mbojape pe'u pekuapy imbovua revegua e'ỹ.

¹⁸ Ijypya ára oiko 'rã nhemboaty iky'a e'ỹ va'e. Neĩ peteĩve ma napemba'eapoi 'rã.

¹⁹ SENHOR pe peapy vy peme'ẽ 'rã mokoĩ toro ra'y, peteĩ vexa'i ha'e sete vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e meme.

²⁰ Mba'emo aju guigua peme'ẽ 'rã azeite reve omoapomo

Números 28:21 105 Números 28:31

mbyre. Toro ra'y reve peme'ẽ 'rã mboapy ryru trigo iporãve va'e gui pejapo va'ekue, ha'e rã vexa'i ava reve ma mokoĩ ryru gui,

²¹ ha'e gui sete vexa'i ra'y ikuai va'e regua peteĩ-teĩ reve 'rã peme'ẽ peteĩ ryru gui pejapo va'ekue.

²² Peme'ẽ avi 'rã peteĩ kavara ava jejavya regua, pejejavyague pejao'i uka aguã.

²³ Ha'e nunga ha'e javi 'rã peme'ẽ, aje'ive'i reve mba'emo peapy vy peme'ẽ va'ety reve.

²⁴ Ha'e rami vy sete ára re, ko'ẽ nhavõ peme'ẽ 'rã mba'emo aju guigua peapy vy, heakuã porã rã SENHOR ojou porã aguã. Ko'ẽ nhavõ mba'emo peapy vy peme'ẽ va'e reve ha'e va'e peme'ẽ avi 'rã, mba'emo penhoẽ reve.

²⁵ Ha'e gui sete araa py ju 'rã pejapo nhemboaty iky'a e'ỹ va'e. Neĩ peteĩve ma napemba'eapoi 'rã.

²⁶ — Ha'e gui mba'emo aju jypy'igua ára py ju 'rã pejapo nhemboaty iky'a e'ỹa va'e, mba'emo aju pyau guigua SENHOR pe peru aguã, ngaru semana regua ojeupity jave. Neĩ peteĩve ma napemba'eapoi 'rã.

²⁷ Ha'e va'e jave py pova'e 'rã peapy vy peme'ẽ heakuã porã rã SENHOR ojou porã aguã: mokoĩ toro ra'y, peteĩ vexa'i ava ha'e sete vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e meme.

²⁸ Mba'emo aju guigua peme'ẽ avi 'rã azeite reve omoapomo mbyre. Toro ra'y reve guarã pejapo 'rã mboapy ryru trigo iporãve va'e gui, ha'e rã vexa'i ava reve guarã ma mokoĩ ryru gui.

²⁹ Sete vexa'i ra'y va'e regua peteĩ-teĩ reve guarã ma pejapo avi 'rã peteĩ ryru gui.

³⁰ Peteĩ kavara ava peme'ẽ avi 'rã pejejavyague pejao'i uka aguã.

³¹ Ha'e nunga ha'e javi 'rã peme'ẽ, ko'ẽ nhavõ mba'emo peapy vy peme'ẽ va'e reve, mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e reve. Ivaikue rei e'ỹ va'e meme 'rã

peru.

29

SENHOR pegua ngaru mboae oiko jave py mba'emo ome'ẽ
va'erã re ijayvuague

¹ — Ha'e gui sete jaxya re, jypy'igua ára py ma pejapo 'rã nhemboatyiky'a e'ỹ va'e. Neĩ peteĩve ma napemba'eapoi 'rã. Pẽvy oiko 'rã mimby guaxu pemonhe'ẽ aguã ára.

² Ha'e va'e jave py pova'e nunga peme'ẽ 'rã peapy vy, heakuã porã rã SENHOR ojou porã aguã: peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa ava ha'e sete vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e meme.

³ Mba'emo aju guigua peme'ẽ avi 'rã azeite reve omoapomo mbyre. Toro ra'y reve guarã ma mboapy ryrü trigo iporãve va'e gui 'rã pejapo, ha'e rã vexa ava reve guarã ma mokoĩ ryrü gui 'rã.

⁴ Ha'e gui sete vexa'i ra'y peteĩ-teĩ reve guarã ma peteĩ ryrü gui 'rã pejapo.

⁵ Peteĩ kavara peme'ẽ avi 'rã jejavya regua, pejejavyague pejao'i uka aguã.

⁶ Ha'e va'e jaxy re mba'emo peapy vy peme'ẽ va'e reve 'rã peme'ẽ, mba'emo aju guigua reve, ko'ẽ nhavõ mba'emo peapy vy mba'emo aju guigua ha'e penhoẽ va'e regua reve. Ombopara pyre oĩa rami vy peme'ẽ 'rã heakuã porã rã SENHOR ojou porã aguã.

⁷ — Ha'e gui sete jaxya re dez araa py ma pejapo ju 'rã nhemboatyiky'a e'ỹ va'e. Penenhe'ẽ py pejexavaia rupi 'rã pendekuai. Neĩ peteĩve ma napemba'eapoi 'rã.

⁸ Pova'e ma peapy vy peme'ẽ 'rã heakuã porã rã SENHOR ojou porã aguã: peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa ava, ha'e gui sete vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e meme.

⁹ Mba'emo aju guigua peme'ẽ 'rã azeite reve omoapomo mbyre: toro ra'y reve guarã ma mboapy ryrũ trigo iporãve va'e gui pejapo 'rã, ha'e gui vexa'i ava reve guarã ma mokoĩ ryrũ gui 'rã.

¹⁰ Ha'e rã sete vexa'i ra'y ikuai va'e regua peteĩ-teĩ reve guarã ma peteĩ'i ryrũ gui 'rã pejapo.

¹¹ Peme'ẽ avi 'rã peteĩ kavara ava jejavya regua. Ha'e va'e peme'ẽ avi 'rã jejavya regua ko'ẽ nhavõ peme'ẽ va'e reve, ha'e mba'emo peapy va'e, mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ jepi va'e reve.

¹² — Sete jaxya re quinze araa py ma teĩgue ju 'rã oiko nhemboaty iky'a e'ỹ va'e. Neĩ peteĩve ma napemba'eapoi 'rã. Sete ára re 'rã pejapo ngaru SENHOR pe.

¹³ Pova'e ma peapy vy peme'ẽ 'rã heakuã porã rã SENHOR ojou porã aguã: mboapy toro ra'y, mokoĩ vexa'ava, ha'e gui catorze vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e meme.

¹⁴ Mba'emo aju guigua peme'ẽ 'rã azeite reve omoapomo mbyre: mboapy toro ra'y peteĩ-teĩ reve guarã ma mboapy ryrũ trigo iporãve va'e gui pejapo 'rã, ha'e gui mokoĩ vexa'i ra'y peteĩ-teĩ reve guarã ma mokoĩ ryrũ gui 'rã pejapo.

¹⁵ Ha'e rã catorze vexa'i ra'y peteĩ-teĩ reve guarã ma peteĩ'i ryrũ gui 'rã pejapo.

¹⁶ Peteĩ kavara peme'ẽ avi 'rã jejavya regua, ko'ẽ nhavõ mba'emo peapy va'e reve, mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e reve.

¹⁷ — Ha'e gui mokoĩ araa py ma peme'ẽ 'rã doze toro ra'y, mokoĩ vexa'ava ha'e catorze vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e meme.

¹⁸ Toro ra'y, vexa'ava ha'e vexa'i ra'y kuery reve guarã ma peme'ẽ avi 'rã mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ

va'e. Peteĩ-teĩ mymba regua mbovy pa ikuaiia rami vy peme'ẽ 'rã hexeve guarã, ayvu oeja pyre rami vy.

¹⁹ Peteĩ kavara peme'ẽ avi 'rã jejavya regua, ko'ẽ nhavõ mba'emo peapy va'e reve, mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e reve.

²⁰ — Ha'e gui mboapy araa py ma peme'ẽ 'rã onze toro ra'y, mokoĩ vexa'i ava ha'e catorze vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e meme.

²¹ Toro ra'y, vexa'i ava ha'e vexa'i ra'y kuery reve guarã ma peme'ẽ avi 'rã mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e. Peteĩ-teĩ mymba regua mbovy pa ikuaiia rami vy peme'ẽ 'rã hexeve guarã, ayvu oeja pyre rami vy.

²² Peteĩ kavara peme'ẽ avi 'rã jejavya regua, ko'ẽ nhavõ mba'emo peapy va'e reve, mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e reve.

²³ — Ha'e gui irundy araa py ma peme'ẽ 'rã dez toro ra'y, mokoĩ vexa'i ava ha'e catorze vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e meme.

²⁴ Toro ra'y, vexa'i ava ha'e vexa'i ra'y kuery reve guarã ma peme'ẽ avi 'rã mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e. Peteĩ-teĩ mymba regua mbovy pa ikuaiia rami vy peme'ẽ 'rã hexeve guarã, ayvu oeja pyre rami vy.

²⁵ Peteĩ kavara peme'ẽ avi 'rã jejavya regua, ko'ẽ nhavõ mba'emo peapy va'e reve, mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e reve.

²⁶ — Ha'e gui peteĩ nhiruĩ araa py ma peme'ẽ 'rã nove toro ra'y, mokoĩ vexa'i ava ha'e catorze vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e meme.

²⁷ Toro ra'y, vexa'i ava ha'e vexa'i ra'y kuery reve guarã ma peme'ẽ avi 'rã mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e. Peteĩ-teĩ mymba regua mbovy pa ikuaiia rami vy peme'ẽ 'rã hexeve guarã, ayvu oeja pyre rami vy.

²⁸ Peteĩ kavara peme'ẽ avi 'rã jejavya regua, ko'ẽ nhavõ mba'emo peapy va'e reve, mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e reve.

²⁹ — Ha'e gui mboapy meme araa py ma peme'ẽ 'rã oito toro ra'y, mokoĩ vexa'i ava ha'e catorze vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e meme.

³⁰ Toro ra'y, vexa'i ava ha'e vexa'i ra'y kuery reve guarã ma peme'ẽ avi 'rã mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e. Peteĩ-teĩ mymba regua mbovy pa ikuaia rami vy peme'ẽ 'rã hexeve guarã, ayvu oeja pyre rami vy.

³¹ Peteĩ kavara peme'ẽ avi 'rã jejavya regua, ko'ẽ nhavõ mba'emo peapy va'e reve, mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e reve.

³² — Ha'e gui sete araa py ma peme'ẽ 'rã sete toro ra'y, mokoĩ vexa'i ava ha'e catorze vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e meme.

³³ Toro ra'y, vexa'i ava ha'e vexa'i ra'y kuery reve guarã ma peme'ẽ avi 'rã mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e. Peteĩ-teĩ mymba regua mbovy pa ikuaia rami vy peme'ẽ 'rã hexeve guarã, ayvu oeja pyre rami vy.

³⁴ Peteĩ kavara peme'ẽ avi 'rã jejavya regua, ko'ẽ nhavõ mba'emo peapy va'e reve, mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e reve.

³⁵ — Ha'e gui oito araa py ma pejapo 'rã nhemboaty iky'a e'ỹ va'e. Neĩ peteĩve ma napemba'eapoi 'rã.

³⁶ Ha'e rami vy peapy vy peme'ẽ 'rã peteĩ toro ra'y, peteĩ vexa'ava ha'e sete vexa'i ra'y peteĩ ma'etỹ va'e, ivaikue rei e'ỹ va'e meme, heakuã porã rã SENHOR ojou porã aguã.

³⁷ Toro ra'y reve guarã, vexa'i ava ha'e vexa'i ra'y kuery reve guarã ma peme'ẽ avi 'rã mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e. Peteĩ-teĩ mymba regua mbovy pa ikuaia rami vy peme'ẽ 'rã hexeve guarã, ayvu oeja pyre rami vy.

³⁸ Peteĩ kavara peme'ẽ avi 'rã jejavya regua, ko'ẽ nhavõ mba'emo peapy va'e reve, mba'emo aju guigua ha'e mba'emo penhoẽ va'e reve.

³⁹ — Ha'e va'e ha'e javi ma SENHOR pe peme'ẽ 'rã peteĩ-teĩ ngaru ojeupity nhavõ oapy vy ome'ẽ mbyrã, mba'emo aju guiguarã, mba'emo onhoẽ mbyrã, ha'e peteĩ rami ikuai aguã reguarã. Ha'e va'e peme'ẽ avi 'rã SENHOR renonde penhemboayvua rami, e'ỹ vy penhenhandua'i rami mba'emo peme'ẽ va'e reve — he'i.

⁴⁰ Ha'e rami Moisés ijayvu Israel kuery pe, ixupe SENHOR ojapo ukaague ha'e javi rami vy.

30

Deuteronomio 23,21-23

¹ Ha'e gui Moisés ijayvu Israel kuery peteĩ-teĩ regua yvatekueve ikuai va'e pe. Ha'e vy aipoe'i:

— Pova'e ayvu ma SENHOR ojapo uka va'ekue:

² Xapy'a rei peteĩ ava onhemboayvu 'rã SENHOR pe mba'emo ojapo aguã re, ha'e'ỹ vy mba'emo ojapo e'ỹ re oiko aguã re. Ha'e rami ri vy ndojapo e'ỹi 'rã ijayvuague. Onhemboayvuague ha'e javi 'rã ojapo.

³ Ha'e rami avi xapy'a rei peteĩ kunha onhemboayvu 'rã SENHOR pe mba'emo ojapo aguã re, ha'e'ỹ vy mba'emo ojapo e'ỹ re oiko aguã re, kunhataĩ vy ngu ro py teri oiko va'e.

⁴ Ha'e gui xapy'a rei tuu ma guajy onhemboayvuague oikuaa va'eri mba'eve nde'i 'rã ixupe. Ha'e ramo ma onhemboayvuague ha'e javi 'rã ovare. Tajy ojapopa 'rãe mba'emo ojapo e'ỹ re oiko aguã re onhemboayvuague.

⁵ Ha'e rã xapy'a rei tuu ha'e va'e nunga oikuaa vyve ojoko ramo ma tajy onhemboayvuague neĩ peteĩ henda py voi ndovarei 'rã, mba'emo ojapo e'ỹ re oiko aguã re ijayvuague rupi oiko e'ỹ teĩ ha'eve 'rã. SENHOR operdoa 'rã, onhemboayvuague tuu ojoko rire.

⁶ — Ha'e rami avi xapy'a rei kunha va'e onhemboayvuague, ha'e'ỹ vy opêxa porã e'ỹ re mba'emo ojapo aguã re ijayvuague ovare teri reve omenda 'rã,

⁷ ha'e xapy'a rei ime ha'e nunga oendu teĩ mba'eve nde'i ramo kunha va'e onhemboayvuague ovare tema 'rã. Ojapo 'rãe mba'emo ojapo e'ỹ re oiko aguã re ijayvuague.

⁸ Ha'e rami teĩ xapy'a rei ime oendu vyve ojoko 'rã kunha va'e onhemboayvuague, e'ỹ vy opêxa porã e'ỹ re ijayvuague ojapo aguã gui. Ijayvuague ime ombovaipa rire SENHOR operdoa 'rã.

⁹ Ha'e gui imeve'ỹ va'e, e'ỹ vy kunha oeja pyre onhemboayvuague ma ovare va'erã meme.

¹⁰ — Xapy'a rei kunha va'e ome ro py oiko reve onhemboayvu 'rã, ha'e'ỹ vy oura reve ijayvu 'rã mba'emo ojapo e'ỹ re oiko aguã re.

¹¹ Ha'e nunga ime oikuaa vy “Ha'eve” nde'i, neĩ “Nda'evei” nde'i ri ramo kunha va'e onhemboayvuague ovare 'rã. Ojapopa 'rãe mba'emo ojapo aguã re ijayvuague.

¹² Ha'e rã xapy'a rei ime ha'e nunga oikuaa vyve ombovaipa 'rã. Ha'e rami rã kunha va'e mba'emo ojapo aguã re, ha'e'ỹ vy mba'emo ojapo e'ỹ re oiko aguã onhemboayvu rire teĩ ndovarei 'rã. Ime ombovaipa rire SENHOR operdoa 'rã.

¹³ Kunha va'e onhe'ẽ py ojexavaia rupi oiko aguã re ijayvu, e'ỹ vy oura ramo ime oendu vy xapy'a rei “Ha'eve” he'i 'rã, e'ỹ vy “Nda'evei” he'i 'rã ombovaipa vy.

¹⁴ Ha'e rami avi xapy'a rei ime ma ko'ẽ nhavõ mba'eve nde'i ramo kunha va'e mba'emo ojapo aguã re onhemboayvuague ovarepa 'rã, ime oikuaa vyve mba'eve nde'i rire.

¹⁵ Ha'e gui xapy'a rei ime ha'e nunga oendua ára rire ri ombovaipa ramo hexe ae 'rã oĩ kunha va'e káuxa opaga

aguã — he'i.

¹⁶ Ha'e va'e ma Moisés pe SENHOR omboaxa va'ekue ojapoa aguã, ime ha'e gua'yxy reve joguereko kuaa aguã regua, ha'e gui tuu ha'e tajy kunhataĩ vy nguú ro py teri oiko va'e pegua.

31

Midiã pygua kuery re ipo'akaague

¹ SENHOR aipoe'i Moisés pe:

² — Embopaga Midiã pygua kuery Israel kuery re ojapoaague re. Ha'e rire ma nenhe'ẽ heraa 'rã neramoĩ kuerya py — he'i.*

³ Ha'e ramo Moisés ijayvu heta va'e kuery pe. Ha'e vy aipoe'i:

— Peẽ kuery va'e regua pereko katu ke tembiporu joe pepu'ã aguã. Ha'e gui tapeo Midiã pygua kuery rovai pepu'ã aguã, SENHOR ombopaga ukaa rami pejapo aguã.

⁴ Israel kuery peteĩ-teĩ regua joe opu'ã aguã py pemondouka 'rã mil avakue — he'i.

⁵ Ha'e ramo Israel kuery mbovy e'ỹ ikuai va'e peteĩ-teĩ regua gui omondouka mil. Joe opu'ã aguã katy doze mil ha'e javi vy omondouka tembiporu revegua meme.

⁶ Moisés ae omondouka joe opu'ã aguã katy, peteĩ-teĩ regua mil oje'oi aguã. Oo avi sacerdote Eleazar ra'y Finéias. Ha'e va'e ma ogueraa mimby guaxu iky'a e'ỹ va'e omonhe'ẽ aguã.

⁷ Ha'e gui Midiã pygua kuery reve opu'ã okuapy, Moisés pe SENHOR ojapo ukaague rami vy.

⁸ Ha'e vy ojukapa okuapy avakue ikuai va'ekue ha'e javi. Jypyve omano va'ekue regua anho e'ỹ, ojuka avi Midiã

---

* 31:2 Midiã pygua kuery ojapo va'ekue ma ombotavypa rei Israel kuery, tuuete ramigua rive ombojerovia aguã rami (25.16-18).

pygua huvixa kuery: Evi, Requém, Zur, Hur ha'e Reba, peteĩ nhiruĩ Midiã pygua kuery ruvixa ikuai va'ekue. Kyxe py ojuka avi okuapy Beor ra'y Balaão.

⁹ Ha'e rã Midiã pygua kunhague ha'e kyrĩgue ma Israel kuery ogueraapa okuapy guembiguairã. Ogueraapa avi vaka kuery ha'e hymba kuery ikuai va'ekue, ha'e oguereko va'ekue-'ekue ha'e javi.

¹⁰ Oapypa avi tetã ha'e kuery ikuaiague, ha'e gui hekoa mboae ikuai va'ekue voi.

¹¹ Ha'e rami py ogueraapa ojopy va'ekue-'ekue, omba'erã ojou va'ekue ha'e javi, ha'e kuery va'e regua ha'e hymba kuery guive.

¹² Ha'e nunga oguerupa okuapy Moisés pe, sacerdote Eleazar ha'e Israel kuery ha'e javi ikuai va'e pe. Guembiguairã ogueraa va'ekue, mba'emo ojou va'ekue ha'e imba'e rei-rei va'ekue ha'e javi ogueraa guekoa py, Moabe yvy ka'aguy e'ÿa py, Jordão yakã yvýry, Jericó tetã rexei.

Guembiguairã oguerupa pyre re ijayvuague

¹³ Ha'e gui Moisés, sacerdote Eleazar ha'e heta va'e kuery regua yvatekueve ha'e javi ma tekoa gui oẽmba okuapy mombyry'i omovaẽ jevy aguã.

¹⁴ Ha'e rami teĩ Moisés ivai xondaro ruvixa kuery pe, mil ha'e cem xondaro capitão kuery joe opu'ãague gui ou va'ekue pe.

¹⁵ Ha'e vy Moisés aipoe'i ha'e kuery pe:

— Peja ri ty'y kunhague ha'e javi okuave aguã?

¹⁶ Mba'eta ha'e kuery ae Balaão omongetaa rami vy ojapo va'ekue Israel kuery SENHOR rovai rupi ikuai aguã rami, Peor py ae. Ha'e nunga rupi mba'emo vai oiko raka'e SENHOR pegua kuery mbyte rupi.

¹⁷ Ha'e nunga rupi aỹ kyrĩgue'i regua pejukapa 'rã avakue'i ikuai va'e. Pejukapa avi 'rã kunhague avakue reve nhogueronheno va'ekue.

¹⁸ Ha'e rã kunhague'i ha'e kunhataĩgue'i avakue reve nhogueronheno e'ỹ teri va'e ma peja 'rã okuave aguã pendejeupe guarã.

Xondaro kuery ha'e mba'emo ogueru va'ekue oiky'a'opaa jevyague

¹⁹ — Sete ára re ranhe 'rã pendekuai tekoa gui mombyry'ia py. Mava'e rã rei peẽ kuery pejojuka, ha'e'ỹ vy omanogue re pepoko va'ekue ma pejesty'a'o uka 'rã mboapy araa py, ha'e gui sete araa py ju, penembiguairã peru va'ekue voi.

²⁰ Peiky'a'o uka avi 'rã ao pereko va'e, mba'emo mymba rague gui ojapo pyre, kavara rague gui ha'e yvyra gui ojapo pyre ha'e javi — he'i.

²¹ Ha'e gui sacerdote Eleazar aipoe'i avi xondaro kuery joe opu'ã aguã katy oje'oi va'ekue pe:

— Po rami ma lei Moisés rupi SENHOR ojapo uka va'ekue.

²² Mba'emo ouro guigua, prata, overa va'e, ferro, estanho ha'e chumbo guigua,

²³ opa mba'e tata py oĩ aguã ha'eve va'e ma pemboaxa 'rã tata rupi ha'eve va'e opyta aguã. Peiky'a'o avi 'rã yy joky'a'oa py. Ha'e rã mba'emo tata py oĩ aguã nda'evei va'e ma yy py rive 'rã peiky'a'o.

²⁴ Ha'e gui sete araa py pejoipa 'rã pendeao, ha'eve va'e ju peiko aguã. Ha'e gui mae ma peike ju 'rã tekoa py.

Mba'emo ogueru pyre omboja'opa aguã re ijayvuague

²⁵ Ha'e gui SENHOR aipoe'ive ju Moisés pe:

²⁶ — Reipapa 'rã nhomba'ekue ogueru pyre, ha'e kuery va'e regua ha'e mymba kuery voi. Ndee ha'e sacerdote

Eleazar peipapa 'rã, ha'e heta va'e kuery regua tamoĩ kuery ro pygua yvatekueve ikuai va'e guive.

²⁷ Pemboja'õ 'rã mokoĩ henda katy joo rami meme. Peteĩ henda py ma xondaro kuery joe opu'ã aguã oje'oi va'ekue peguarã, ha'e rã amboae henda py ma heta va'e kuery ha'e javi peguarã.

²⁸ Ha'e gui SENHOR peguarã peipe'a avi 'rã xondaro kuery joe opu'ã aguã oje'oi va'ekue guigua. Quinhentos ikuai va'e nhavõ gui peteĩ 'rã peipe'a, ha'e kuery va'e regua, toro, mburika'i ha'e vexa'i kuery ikuai va'e gui.

²⁹ Xondaro kuery peguarã omboja'õ pyre mbyte gui reipe'a va'ekue ma sacerdote Eleazar po py 'rã reme'ẽ, SENHOR pe ju omboaxa va'erã.

³⁰ Ha'e rã Israel kuery peguarã omboja'õ pyre mbyte gui ma reipe'a 'rã cinqüenta ikuai va'e nhavõ gui peteĩ, ha'e kuery va'e regua gui, toro, mburika'i, vexa'i ha'e mymba kuery ha'e javi gui. Ha'e nunga remboaxapa 'rã levita kuery po py, SENHOR pembojerovia aty rupi omba'eapo va'e peguarã — he'i.

³¹ Ha'e gui Moisés ha'e sacerdote Eleazar ojaopopa SENHOR Moisés pe ojapo ukaague.

³² Xondaro kuery mba'emo ogueru va'ekue ha'e javi vy ma seiscentos e setenta e cinco mil vexa'i,

³³ setenta e dois mil toro,

³⁴ sessenta e um mil mburika'i,

³⁵ ha'e gui trinta e dois mil kunhague neĩ peteĩgue ma avakue reve nhogueronhenõ e'ỹ teri va'e.

³⁶ Ha'e gui joe opu'ã aguã katy oje'oi va'ekue peguarã omboja'õ pyre ma trezentos e trinta e sete mil e quinhentos vexa'i ikuai.

³⁷ Vexa'i kuery SENHOR peguarã omboaxa va'ekue ma seiscentos e setenta e cinco ha'e javi vy.

³⁸ Toro ma trinta e seis mil. Ha'e va'e regua SENHOR

peguarã omboaxa va'ekue ma setenta e dois.

³⁹ Mburika'i kuery ma trinta mil e quinhentos. Ha'e va'e regua SENHOR peguarã ome'ẽ va'ekue ma sessenta e um.

⁴⁰ Ha'e rã ha'e kuery va'e regua ma dezesseis mil. Ha'e va'e regua SENHOR peguarã omboaxa va'ekue ma trinta e dois.

⁴¹ Ha'e ramo sacerdote Eleazar po py ju Moisés omboaxa SENHOR peguarã ome'ẽ mbyre, Moisés pe ojapo ukaague rami vy.

⁴² Heta va'e kuery peguarã ju Moisés omboja'o joe opu'ã aguã katy oje'oi va'ekue ogueru va'ekue gui.

⁴³ Heta va'e kuery peguarã omboja'o va'ekue ma trezentos e trinta e sete mil e quinhentos vexa'i,

⁴⁴ trinta e seis mil toro,

⁴⁵ trinta mil e quinhentos mburika'i,

⁴⁶ ha'e gui ha'e kuery va'e regua ma dezesseis mil.

⁴⁷ Ha'e gui Israel kuery peguarã omboja'o pyre mbyte gui ma cinqüenta ikuai va'e nhavõ gui Moisés oipe'a peteĩ, ha'e kuery va'e regua ha'e mymba kuery guive. Ha'e vy omboaxapa levita kuery SENHOR ombojeroviaaty rupi omba'eapo va'e po py, Moisés pe SENHOR ojapo ukaague rami vy.

Xondaro ruvixa kuery mba'emo onhenhandua'i rami ome'ẽ okuapyague

⁴⁸ Ha'e gui Moisés-a py ovaẽmba okuapy xondaro kuery mbovy e'ỹ ikuai va'e ruvixa kuery, mil ha'e cem ikuai va'e capitão kuery voi.

⁴⁹ Ha'e vy ha'e kuery aipoe'i okuapy ixupe:

— Ore nerembiguai kuery ma roipapapa avakue joe opu'ãa pygua ore kuery ropenaa va'e. Ha'e rã ha'e kuery va'e regua neĩ peteĩve ma ndoatai, ore kuery va'e regua ha'e rami ae avi.

⁵⁰ Ha'e nunga rupi rogueru ma SENHOR pe rome'ẽ va'erã, peteĩ-teĩ rogueru rojou va'ekue regua gui, mba'emo ouro guigua, jyva regua, poapy regua, kuã regua, namixã ha'e mbo'y. SENHOR renonde py rogueru rojevavyague rojao'i uka aguã — he'i okuapy.

⁵¹ Ha'e ramo ha'e kuery gui Moisés ha'e sacerdote Eleazar ojopypa ouro guigua, mba'eta jegua ojapo porã mbyre meme ramo.

⁵² SENHOR pe ouro guigua mil ha'e cem rerekoa capitão kuery ogueru va'ekue poyikue ma cento e oitenta quilos raxa ha'e javi vy.

⁵³ Mba'eta joe opu'ãa pygua kuery omba'erã mba'emo ojopy va'ekue meme.

⁵⁴ ouro guigua mil ha'e cem rerekoa capitão kuery gui Moisés ha'e sacerdote Eleazar ojopy vy onhemboaty aty ropy ju ogueru imoiny, SENHOR renonde py Israel kuery ima'endu'a riae aguã.

32

Ha'e kuery va'e regua amongue Jordão rovai re opytaxe okuapyague

¹ Rúben ha'e Gade ramymino kuery ma heta ete oguereko guymba kuery. Ha'e kuery ma Jazer ha'e Gileade yvy oexa rã mymba kuery ikuai aguã ha'eve.

² Ha'e rami vy Gade ha'e Rúben ramymino kuery ou okuapy Moisés pe ojerure aguã, sacerdote Eleazar ha'e heta va'e kuery yvatekueve reve. Ha'e vy aipoe'i okuapy:

³ — Ha'e gui yvy Atarote, Dibom, Jazer, Ninra, Hesbom, Eleale, Sebã, Nebo ha'e Beom,

⁴ ha'e va'e yvy pygua kuery Israel kuery renonde gui SENHOR oipe'apa ma va'ekue meme. Ha'e va'e yvy ma ha'eve mymba kuery ikuai aguã. Ha'e gui ore nerembiguai kuery ma orerymba va'e meme.

⁵ Xapy'a rei rã ndee rejou porã ri vy eme'ẽ ha'e va'e yvy ore nerembuguai kuery pe oreyvyrã. Oremboaxa eme Jordão yakã rovai katy — he'i okuapy.

⁶ Ha'e rami teĩ Gade ha'e Rúben ramymino kuery pe Moisés aipoe'i:

— Amboae regua kuery anho 'rã ty'y joe opu'ã aguã katy oje'oi, ha'e rã peẽ kuery ma apy ae 'rã pepytapa?

⁷ Mba'e re tu pejapo Israel kuery nda'ipy'a guaxuvei aguã rami, yvy SENHOR ha'e kuery pe ome'ẽ va'e py oove e'ỹ aguã?

⁸ Mba'eta ha'e rami ae avi penderu kuery ojapo raka'e, Cades-Barnéia gui amondouka jave py kova'e yvy oexa pota aguã.

⁹ Ha'e va'e kuery ma Escol yvy'ã guy katy peve ovaëa py yvy oexapa ma vy ojapo okuapy Israel kuery nda'ipy'a guaxuvei aguã rami, yvy SENHOR ome'ẽ va'e oupity e'ỹ aguã.

¹⁰ Ha'e va'e árave SENHOR poxya hendy vy oura reve aipoe'i va'ekue orevy:

¹¹ “Anhetẽ ete avakue vinte ma'etỹ va'e guive tujakue peve Egito gui oje'oi va'ekue ri peteĩve ma ndoexai 'rã yvy Abraão pe, Isaque ha'e Jacó pe aura reve ame'ẽ aguã re xeayvuague, xenhe'ẽ rendua gui ojepe'apa rire.

¹² Oexa va'erã ma quenezou Jefoné ra'y Calebe anho, ha'e Num ra'y Josué avi, mba'eta ha'e kuery ma SENHOR nhe'ẽ rendua gui ndojepe'ai rire”, he'i va'ekue.

¹³ Ha'e rami vy SENHOR poxya Israel rovai rupi hendy vy quarenta ma'etỹ re ojapo ha'e kuery tekoa e'ỹa rupi oguata rei aguã rami, SENHOR rovai opu'ã okuapy va'ekue omanomba peve.

¹⁴ Ha'e gui apy ju pendekuai avakue ojevavypa va'e regua. Peẽ kuery ju penderu kuery ojapoague rami ae avi pepu'ã

pekuapy, pejapo aguã Israel rovai SENHOR ipoxyve aguã rami.

¹⁵ Mba'eta peẽ kuery napenhe'ẽ renduxei ramo teĩgue ju ha'e oejapa 'rã kova'e kuery tekoa e'ỹa py. Ha'e ramo peẽ kuery káuxa ae 'rã ha'e kuery okanhymba — he'i.

¹⁶ Ha'e ramo Moisés oĩa py ha'e kuery onhembojave jogueruvy vy aipoe'i okuapy:

— Ore kuery ma apy rojapo 'rã mymba kuery korarã, ha'e tetã orera'y kuery rekoarã.

¹⁷ Ha'e rã ore kuery ma orerembiporu rojopy vy rojapura reve 'rã roje'oi Israel kuery renonde rupi, ha'e kuery ikuai aguã py rogueraa peve. Orera'y kuery anho 'rã opyta tetã ikorapa va'e py, vyv regua kuery ojuka e'ỹ aguã py.

¹⁸ Israel kuery peteĩ-teĩ oyvyrã va'ekue py ikuaipe e'ỹa ja ore kuery ndorojevvyvei 'rã orero katy.

¹⁹ Mba'eta ore kuery ma ndorojopyi 'rã ha'e kuery reve vyv Jordão rovai re itui va'e regua, neĩ henondeve katy ma voi, mba'eta ore ma Jordão kyvõ katy roguereko ae ma oreyvyrã, kuaray oua katy — he'i okuapy.

²⁰ Ha'e ramo Moisés ombovai:

— Xapy'a rei ha'e nunga pejapo ri vy, ha'e SENHOR renonde rupi penerembiporu reve joe pepu'ã aguã katy peje'oi,

²¹ SENHOR renonde rupi peteĩ-teĩ penerembiporu reve Jordão rovai re peaxa, guenonde gui ngovaigua kuery oipe'apa peve,

²² ha'e SENHOR renonde rupi ha'e va'e vyv re pen-depo'akapa, ha'e rami ramo ma ha'eve 'rã pejevvy ju aguã. Ha'e gui SENHOR ha'e Israel kuery renonde rupi pejapo ve'ỹ teĩ ha'eve 'rã. Ha'e gui kova'e vyv ma pendekuai aguã 'rã itui SENHOR renonde.

²³ Ha'e rã xapy'a rei ha'e rami e'ỹ ri pendekuai ramo ma ma'ẽ, SENHOR rovai ojevavy va'e 'rã peiko. Ha'e rami vy peikuaa pejevavyague re pepaga 'rãe.

²⁴ Ha'e nunga rupi pejapo tema tetã pendera'y kuery ikuai aguã, penerymba kuery korarã guive. Pejapopa e'ỹ eme guive pendeayvuague — he'i.

²⁵ Ha'e ramo Gade ha'e Rúben ramymino kuery ijayvu ju okuapy Moisés reve. Ha'e vy aipoe'i okuapy:

— Ndee oreruvixa, rejapo uka va'ekue meme 'rã ore nerembiguai kuery rojapo.

²⁶ Orera'y kuery, orerajy kuery, orera'yxy kuery ha'e orerymba kuery ha'e javi opytapa 'rã apy tetã Gileade yvy re ikuai va'e py ae.

²⁷ Ha'e rã ore nerembiguai kuery ma SENHOR renonde rupi 'rã roaxa orerembiporu reve meme, ndee oreruvixa aipo'reague rami vy — he'i okuapy.

²⁸ Ha'e ramo ha'e kuery ojapo va'erã re Moisés ijayvu sacerdote Eleazar pe, Num ra'y Josué ha'e Israel kuery regua tamoĩ kuery ro pygua yvatekueve ikuai va'e ha'e javi pe.

²⁹ Ha'e vy aipoe'i ha'e kuery pe:

— Gade ha'e Rúben ramymino kuery pende kuery renonde rupi ri Jordão rovai katy oaxa ramo, SENHOR renonde rupi peteĩ-teĩ guembiporu reve joe opu'ã aguã katy oo aguã, ha'e xapy'a rei ha'e va'e yvy re pen-depo'akapa ri vy ma ha'e kuery pe peme'ẽ 'rã Gileade yvy ikuai aguã.

³⁰ Ha'e rami teĩ xapy'a rei ha'e kuery guembiporu reve ndoaxai ri vy pende kuery reve, ha'e rami vy pende kuery pendekuaia mbyte rupi ae 'rã ha'e kuery ikuai, Canaã yvy re ae — he'i.

³¹ Ha'e ramo Gade ha'e Rúben ramymino kuery ombovai vy aipoe'i okuapy:

— Ore nerembiguai kuery pe SENHOR ijayvua rami tema rojapo 'rã.

³² Ha'e rami vy SENHOR renonde rupi roaxa 'rã Canaã yvy re orerembiporu reve. Ha'e rã oreyvyrã rojopy va'erã ma Jordão yakã kyvõ rami ae itui.

Deuteronomio 3.12-17

³³ Ha'e rami rã Gade ha'e Rúben ramymino kuery, ha'e José ra'y Manassés ramymino kuery va'e regua mbytekue yvyrã ma Moisés ome'ẽ amorreu kuery ruvixa Seom ha'e Basã pygua huvixa Ogue openaague. Ha'e va'e yvy ome'ẽ tetã ikuai va'e reve, mba'eta yvy ha'e javi rupi tetã ikuai.

³⁴ Ha'e gui Gade ramymino kuery ma ojapo Dibom tetã, Atarote ha'e Aroer,

³⁵ Atarote-Sofã, Jazer ha'e Jogbeá,

³⁶ Bete-Ninra ha'e Bete-Harã, tetã ikorapa va'e meme. Vexa'i kuery korarã voi ojapo.

³⁷ Ha'e gui Rúben ramymino kuery ma ojapo Hesbom, Eleale ha'e Quiriataim,

³⁸ Nebo, ha'e Baal-Meom hery oguerova va'e. Sibma voi ojapo. Tetã ha'e kuery ojapo va'e ma amboae rami meme omboery.

³⁹ Ha'e gui Manassés ra'y Maquir ramymino kuery ma Gileade yvy katy oje'oi vy ipo'aka. Amorreu kuery ha'e py ikuai va'ekue ma ha'e kuery oipe'apa.

⁴⁰ Ha'e rami vy Manassés ra'y Maquir kuery pe Moisés ome'ẽ Gileade yvy ha'e kuery ikuai aguã.

⁴¹ Ha'e va'e yvýry rupi tekoa ikuai va'e ma Manassés ra'y Jair ae oo vy ojopypa. Ha'e va'e ma oenoĩ Havote-Jair.

⁴² Ha'e gui Noba oo vy ojopy Quenate, ijyvýry rupi tekoa ikuai va'e guive. Ha'e va'e oenoĩ ju Noba, guery rupi ae.

33

Egito gui ha'e kuery oẽmba guive ikuaiague rery meme

oĩa

¹ Pova'e rupi ma Israel kuery Egito yvy gui oje'oi vy peteĩ-teĩ regua oxondaro kuery reve uguata joguer-avyague, Moisés ha'e Arão ijayvua rami meme.

² Moisés ombopara uguata oje'oivya nhavõ, SENHOR ijayvua rami vy. Pova'e rupi ha'e kuery uguata, oje'oi nhavõ rupi.

³ Ramessés tetã gui oje'oi jaxy jypya re quinze araa py. Páscoa ára rire ko'ẽ jevy ma Israel kuery uguata oje'oivy ipy'a guaxu reve, Egito pygua kuery ha'e javi oexaa gui,

⁴ Egito pygua gua'y jypykue onhono porã teri okuapya ja, ha'e kuery mbyte rupi SENHOR ojukapa rire. Ha'e kuery ruete ra'angaa re voi SENHOR ombou imbopagaarã.

⁵ Ha'e gui Ramessés tetã gui Israel kuery oje'oi vy ikuai ranhe Sucote py.

⁶ Sucote gui oje'oi vy ma ikuai ranhe Etã py, tekoa e'ỹa apy'i py.

⁷ Etã gui oje'oi vy ojeapa oje'oivy vy Pi-Hairote py ju ikuai, Baal-Zefom katy'i peve. Ha'e vy ikuai ju ranhe Migdol rexei'i.

⁸ Ha'e gui Pi-Hairote gui oje'oi ju vy ye'ẽ oĩ va'e mbyte rupi oaxa oje'oivy tekoa e'ỹa katy oje'oi vy. Ha'e gui mboapy ára re tekoa e'ỹa Etã rupi uguata rire ma opyta ju ranhe Mara py.

⁹ Mara gui oje'oi jevy vy ova okuapy Elim py. Ha'e gui Elim py ma doze ygua oĩ, setenta pindo avi ikuai. Ha'e py ju opyta ranhe.

¹⁰ Elim gui oje'oi vy Ye'ẽ Pytã rembe'i rupi ju opyta.

¹¹ Ye'ẽ Pytã gui oje'oi vy Sim tekoa e'ỹa py ju opyta.

¹² Sim gui oje'oi vy Dofca py ju opyta.

¹³ Dofca gui oje'oi vy ma Alus py ju opyta.

¹⁴ Alus gui oje'oi vy ma Refidim py ju opyta, teĩ ha'e py ma nda'ipoi yy ha'e kuery oy'u aguã.

- 15 Refidim gui oje'oi vy Sinai regua tekoa e'ÿa py ju opyta.
16 Sinai regua tekoa e'ÿa gui oje'oi vy ma Quibrote-Hataavá py ju opyta.
17 Quibrote-Hataavá gui oje'oi vy Hazerote py ju opyta.
18 Hazerote gui oje'oi vy Ritma py ju opyta.
19 Ritma gui oje'oi vy Rimom-Perez py ju opyta.
20 Rimom-Perez gui oje'oi vy Libna py ju opyta.
21 Libna gui oje'oi vy Rissa py ju opyta.
22 Rissa gui oje'oi vy Queelata py ju opyta.
23 Queelata gui oje'oi vy Sefer yvyty py ju opyta.
24 Yvyty Sefer gui oje'oi vy Harada py ju opyta.
25 Harada gui oje'oi vy Maquelote py ju opyta.
26 Maquelote gui oje'oi vy Taate py ju opyta.
27 Taate gui oje'oi vy Tera py ju opyta.
28 Tera gui oje'oi vy Mitca py ju opyta.
29 Mitca gui oje'oi vy Hasmona py ju opyta.
30 Hasmona gui oje'oi vy Moserote py ju opyta.
31 Moserote gui oje'oi vy Bene-Jaacã py ju opyta.
32 Bene-Jaacã gui oje'oi vy Hor-Hagidgade py ju opyta.
33 Hor-Hagidgade gui oje'oi vy Jotbatá py ju opyta.
34 Jotbatá gui oje'oi vy Abrona py ju opyta.
35 Abrona gui oje'oi vy Eziom-Geber py ju opyta.
36 Eziom-Geber gui oje'oi vy Zim regua tekoa e'ÿa regua py ju opyta. Ha'e va'e ma Cades ae.
37 Cades gui oje'oi vy ma Hor yvyty py ju opyta, Edom yvy apy'i py.

Números 20.22-29

- 38 Ha'e gui sacerdote Arão ma SENHOR ijayvuague rami vy oẽ ovy Hor yvyty re. Ha'e py ae omano, quarenta ma'etÿ re ma Israel kuery Egito yvy gui oje'oipa rire, peteĩ nhiruĩ jaxya, ijypy'ia ára py.
39 Arão ma cento e vinte e três ma'etÿ oguerekoa py omano Hor yvyty re.

⁴⁰ Ha'e gui cananeu Arade pygua huvixa oendu Israel kuery oupa ta maa. Ha'e va'e ma Canaã yvy regua kuaray puku-a katy oiko va'e.

⁴¹ Ha'e gui Hor yvyty gui ha'e kuery oje'oi vy Zalmona py ju opyta.

⁴² Zalmona gui oje'oi vy Punom py ju opyta.

⁴³ Punom gui oje'oi vy Obote py ju opyta.

⁴⁴ Obote gui oje'oi vy Ijé-Abarim py ju opyta, Moabe yvy apy'i py.

⁴⁵ Ijé-Abarim gui oje'oi vy Dibom-Gade py ju opyta.

⁴⁶ Dibom-Gade gui oje'oi vy Almom-Diblataim py ju opyta.

⁴⁷ Almom-Diblataim gui oje'oi vy yvyty Abarim py ju opyta, Nebo katy'i.

⁴⁸ Yvyty Abarim gui oje'oi vy opyta ju Moabe yvy ka'aguy e'ÿa rupi, Jordão yvýry, Jericó tetã rexei.

⁴⁹ Ha'e gui Jordão yakã yvýry opyta ranhe okuapy, Bete-Jesimote guive Abel-Sitim oĩa peve, Moabe yvy ka'aguy e'ÿa rupi.

Canaã yvy regua kuery Nhanderuete oipe'a ukapaague

⁵⁰ Ha'e gui SENHOR aipoe'i Moisés pe, Moabe yvy ka'aguy e'ÿa rupi ha'e kuery ikuai jave, Jordão yakã yvýry, Jericó tetã rexei:

⁵¹ — Ndeayvu ke Israel kuery pe. Ha'e vy aipo're: Jordão yakã peaxapa ma vy Canaã yvy katy peje'oi ma jave

⁵² penerenonde katy gui peipe'apa 'rã ha'e va'e yvy regua kuery. Pembovaipa 'rã ita ta'angaa oĩa va'e ha'e javi, ta'angaarã mba'emo ryku gui ha'e kuery ojapo va'ekue voi. Peitypa 'rã yvy'ã rupi ombojerovia atyrã ojapo va'ekue.

⁵³ Ha'e va'e yvy pejopypa 'rã penemba'erã, ha'e py ae pen-dekuai aguã, mba'eta ha'e va'e yvy ae ame'ẽ pendeyvyrã.

⁵⁴ Xortea pexaa rami 'rã pemboja'o yvy, pendera'y kuery peteĩ-teĩ mbovy pa ikuai rami vy. Hetave va'e regua pe

ma tuvixave va'e 'rã peme'ẽ ijyvyrã, ha'e rã mboapy'ive va'e pe kyřive'i va'e 'rã peme'ẽ ijyvyrã. Xorte pexaa rami ae 'rã opyta peteĩ-teĩ peguarã. Penderu kuery guigua peteĩ-teĩ regua mbovy pa ikuaia rami 'rã pejopy pendeyvyrã.

⁵⁵ Ha'e rami avi penerenonde gui yvy regua kuery ndapeipe'apai ri ramo peẽ kuery mbyte py opyta va'ekue ma penderexa py juu haxy va'e rami 'rã ikuai, penderyepy rupi hakua va'e oĩa rami 'rã pendu. Ha'e rami vy penemoangoarã rive 'rã opyta yvy pendekuaia re.

⁵⁶ Ha'e gui pendere ju ajapo 'rã ha'e kuery re ajapo agua re anhembopy'aague.

34

Ijyvy apy ikuai va'e re ijayvuague

¹ Ha'e gui SENHOR aipoe'ive ju Moisés pe:

² — Ndeayvu ke Israel kuery pe. Ha'e vy aipo're: Canaã yvy re pevaẽmba ma rire itui 'rã penderekoarã, Canaã yvy ae, ijapya'i nhavõ peve.

³ — Yvy kuaray puku-a katy itui va'e re pendekuai 'rã Zim regua tekoa e'ỹa regua guive Edom yvy apy'i peve. Kuaray puku-a katy pendeyvy oo 'rã ye'ẽ apy guive kuaray oua katy.

⁴ Ha'e va'e apy ma ojeapa 'rã ovy kuaray puku-a katy rupi, Acrabim yvy'ã katy, ha'e gui ma oaxa ju 'rã Zim peve. Ha'e gui ma oo 'rã Cades-Barnéia kuaray puku-a katy rupi. Ha'e vy Hazar-Adar katy oẽ vy Azmom peve 'rã oaxa.

⁵ Ha'e va'e apy ma Azmom gui ojeapave 'rã ovy Egito katy'i yakã'i oĩ va'e rembe peve. Ha'e gui oove 'rã ye'ẽ rembe'i peve ae.

⁶ — Ha'e gui kuaray oikea katy rupi pendeyvy apyrã ma ye'ẽ tuvixave va'e rembe 'rã opyta. Ha'e va'e ae 'rã opyta pendeyvy apy kuaray oikea katy rupi.

⁷ — Pova'e ma ijapy kuaray ijapu'a'ia katy rupi: ye'ẽ tuvixave va'e guive oaxa 'rã Hor vvyty peve.

⁸ Ha'e gui Hor vvyty guive ma oo 'rã Hamate py nhavaẽa'i peve. Ha'e va'e apy ma Zedade peve 'rã oo.

⁹ Ha'e va'e gui ma oo 'rã Zifrom peve, ha'e gui opaa ma Hazar-Enã py 'rã opyta. Ha'e va'e ae ma ijapy kuaray ijapu'a'ia katy rupi oo va'e.

¹⁰ — Ha'e gui kuaray oua katy rupi ijapy oo 'rã Hazar-Enã guive Sefã peve.

¹¹ Ha'e gui Sefã guive oguejy 'rã Ribla peve, Aim kuaray oua katy rupi ae. Ha'e gui ma oguejyve vy oo 'rã Quinerete ye'ẽ rembe rupi kuaray oua katy rupi.

¹² Ha'e gui oguejyve 'rã ovy Jordão yakã rembe ha'e javi rupi, ha'e gui ye'ẽ rembe py ju 'rã opa. Ha'e va'e ae 'rã pendeyvyrã itui, ijapy'a'i ha'e javi peve — he'i.

¹³ Ha'e gui Moisés ijayvu Israel kuery pe. Ha'e vy aipoe'i:

— Kova'e vvy ma pendeyvyrã xortea pexaa rami pejopy va'erã, nove regua pe ha'e peteĩ regua mbytekue ikuai va'e pe ju SENHOR ome'ẽ uka va'ekue.

¹⁴ Mba'eta Rúben ha'e Gade ramymino kuery ma oyvyrã ojopy ae ma okuapy guamoĩ ro pygua kuery mbovy pa ikuai rami vy. Ha'e gui Manassés kuery regua mbytekue voi ojopy ma avi oyvyrã.

¹⁵ Ha'e va'e mokoĩ regua ha'e peteĩ regua mbytekue ikuai va'e ju ojopy ae ma okuapy oyvyrã Jordão yakã kyvõ rami, Jericó tetã rexei, kuaray oua katy ae.*

Yvy mboja'oarã kuery rery oĩa

¹⁶ Ha'e gui SENHOR aipoe'ive ju Moisés pe:

---

* 34:15 Kova'e kuaxia py ma “Jordão kyvõ rami” he'ia ma Jordão yakã regua kuaray oua katy vvy itui va'e re ijayvu vy, mba'eta ha'e pe teri ha'e kuery ikuai.

17 — Pova'e avakue ae ma yvy mboja'oarã ikuai. Hery ma sacerdote Eleazar ha'e Num ra'y Josué.

18 Peteĩ-teĩ regua gui peiporavo avi 'rã peteĩ huvixa, yvy mboja'oarã.

19 Ha'e va'e avakue rery ma po rami: Judá kuery va'e regua ma Jefoné ra'y Calebe,

20 Simeão ramymino kuery va'e regua ma Amiúde ra'y Samuel,

21 Benjamim kuery va'e regua ma Quislom ra'y Elidade,

22 Dã ramymino kuery va'e regua ma Jogli ra'y huvixa Buqui,

23 José ra'y Manassés ramymino kuery va'e regua ma Éfode ra'y huvixa Haniel,

24 Efraim ramymino kuery va'e regua ma Siftã ra'y huvixa Quemuel,

25 Zebulom ramymino kuery va'e regua ma Parnaque ra'y huvixa Elizafã,

26 Issacar ramymino kuery va'e regua ma Azã ra'y huvixa Paltiel,

27 Aser ramymino kuery va'e regua ma Selomi ra'y huvixa Aiúde,

28 Naftali ramymino kuery va'e regua ma Amiúde ra'y huvixa Pedael — he'i.

29 Ha'e va'e kuery pe ae SENHOR omboja'o uka Canaã yvy Israel kuery rekoarã.

35

Levita kuery pegua tetã re ijayvuague

¹ SENHOR aipoe'ive ju Moisés pe, Moabe yvy ka'aguy e'ÿa py ha'e kuery ikuai jave, Jordão yakã yvýry, Jericó tetã rexei:

² — Ndeayvu ke Israel kuery pe, amongue tetã ha'e kuery yvy re ikuai va'e ome'ẽ aguã levita kuery rekoarã.

Peteĩ-teĩ tetã yvýry rupigua ome'ẽ avi 'rã levita kuery yvyrã, guymba kuery oguereko aguã.

³ Ha'e va'e tetã py ae 'rã ha'e kuery ikuai. Ha'e rã ijyvýry rupi ma vaka, vexa'i ha'e guymba kuery ha'e javi 'rã oguereko.

⁴ Tetã ikuai va'e yvýrykue levita kuery pe ome'ẽ va'erã va'e ma tetã kora guive oo 'rã mombyry'i, quatrocentos e cinqüenta metros peve tetã yvýry ha'e javi rupi.

⁵ Tetã gui mombyrya py kuaray oua katy rupi ma pea'ã 'rã novecientos metros, ha'e gui kuaray puku-a katy rupi, oikea katy, ha'e kuaray ijapu'a'ia katy rupi ma novecientos metros ju 'rã pea'ã. Ha'e va'e mbyte py oĩ 'rã tetã. Ha'e rami ae 'rã peteĩ-teĩ tetã yvýrykue oĩ.

⁶ — Levita kuery pe tetã peme'ẽ va'e regua ma mboapy meme tetã opyta 'rã onhemi atyrã. Ha'e va'e ma peiporavo 'rã jojuka rive va'ekue onhemi aguã. Ha'e va'e áryve levita kuery pe peme'ëve 'rã quarenta e dois tetã.

⁷ Levita kuery pe tetã peme'ẽ va'erã ma quarenta e oito tetã ha'e javi vy, ijyvýrykue reve.

⁸ Ha'e gui tetã Israel kuery mba'e regua levita kuery pe peme'ẽ va'erã va'e ma xapy'a rei peteĩ regua heta raxa ri ikuai ramo ma levita kuery pe heta 'rã pemboaxa tetã. Ha'e rã xapy'a rei peteĩ regua ndaetai ramo mboapy'i 'rã pemboaxa levita kuery pe. Peteĩ-teĩ regua guetã mbovy pa ojopyague rami amongue ome'ẽ 'rã levita kuery pe ikuai aguã.

Deuteronomio 4.41-43; 19.1-3

⁹ Ha'e gui SENHOR aipoe'ive ju Moisés pe:

¹⁰ — Ndeayvu ke Israel kuery pe, ha'e vy aipo're: Canaã yvy re pevaẽ aguã Jordão yakã peaxa ma vy

¹¹ amboae tetã ju 'rã peiporavo onhemia atyrã, ha'e va'e py jojuka rive va'ekue oike 'rã onhemi aguã.

¹² Ha'e va'e tetã pereko 'rã jouguy moëare onhemi aguã imbopagaarã va'e gui, heta va'e kuery mbyte py jojuka rive va'ekue ojukaa e'ỹ aguã ojexa uka e'ỹ mbove onhemboayvu uka aguã.

¹³ Mboapy meme tetã peiporavo 'rã onhemia atyrã.

¹⁴ Ha'e va'e tetã va'e regua ma mboapy peme'ẽ 'rã Jordão kyvõ rami oĩ va'e, ha'e rã amboae mboapy va'e ma Canaã yvy re 'rã oĩ, tetã onhemia atyrã ae oĩ aguã.

¹⁵ Ha'e va'e mboapy meme tetã ma Israel kuery pe opyta 'rã onhemi atyrã, ha'e amboae regua kuery pe guive, ha'e kuery mbyte rupi ovaẽ va'ekue pe, ha'e va'e tetã py jojuka rive va'ekue onhemi aguã.

Deuteronomio 19.11-13

¹⁶ — Ha'e gui amongue tembiporu ferro guigua py mba'e nhonupã rã omano ramo hembiporu revegua pe “Jojukaare” peje 'rã. Ha'e ramo jojukaare ma guive rã pejuka 'rã.

¹⁷ Ha'e'ỹ vy amongue opo py ita oguereko va'e py amboae ojapi 'rã omano aguã rami. Ha'e va'e pe voi “Jojukaare” peje 'rã. Ijukaare ramo pejuka 'rã.

¹⁸ Ha'e'ỹ vy amongue opo py yvyra oguereko va'e py amboae oinupã 'rã omano aguã rami. Ha'e va'e pe voi “Jojukaare” peje 'rã. Ijukaare ramo pejuka 'rã.

¹⁹ Jouguy moëare reve joepyarã ou va'ekue nhovaexĩ vy ojuka 'rãe.

²⁰ Ha'e gui xapy'a rei amongue nhomoanha 'rã nda'iporayvui vy, ha'e'ỹ vy amongue ojukaxe vy mba'emo hexe omombo 'rã omano aguã rami,

²¹ ha'e rami e'ỹ vy ija'ea rupi e'ỹ opo py ae ounga 'rã omano aguã rami. Ha'e ramo pejuka 'rã ijukaare, jojukaare ramo. Jojukaare reve joepyarã ou va'ekue nhovaexĩ vy ojuka 'rã.

Deuteronomio 19.4-10

²² — Ha'e gui xapy'a rei amongue potae vy e'ỹ nho-moanha xapy'a 'rã, ha'e'ỹ vy mba'emo omombo rive 'rã hexe ojukaxe vy e'ỹ.

²³ Ha'e'ỹ vy oexa e'ỹ re hi'áry ita oity rive ramo omano 'rã, hovaigua e'ỹ oiko, neĩ ixupe ojapo vaixe rei e'ỹ teĩ.

²⁴ Ha'e ramo ma heta va'e kuery ha'e javi oikuaa pota 'rã okuapy jojukaare ha'e joepyarã ou va'e re, kova'e lei oĩ rami vy ae.

²⁵ Ha'e rami vy joepyarã ou va'ekue po gui ogueraa jepe 'rã okuapy jojukaare, hekoa katy'i tetã onhemia aty oĩ va'e katy omondouka vy, ha'e py onhemi aguã. Ha'e py ae 'rã jojukaare opyta, sacerdote yvateve va'erã azeite icy'a e'ỹ va'e py omoĩ mbyre omano e'ỹa ja.

²⁶ Ha'e rã xapy'a rei jojukaare tetã onhemi aguã ooague gui oẽ ri ramo

²⁷ ha'e va'e tetã gui mombyrya py joepyarã ojou vy jojukaare ojuka teĩ napembopagai 'rã huguy omoẽague re.

²⁸ Tetã onhemiaty py ae jojukaare opyta 'rãgue sacerdote yvateve va'e omano e'ỹa ja. Ha'e gui sacerdote omano ma rire jojukaare ojevy ju 'rã oyvy py.

²⁹ Ha'e va'e ma penderekorã ombopara pyre, pener-amymino kuery ikuai va'erã pe guive, penderekoa ha'e javi rupi.

³⁰ — Jojukaague hexaare kuery omombe'u ramo mae ma jojukaare pejuka 'rã. Peteĩ'i ri hexaare oiko ramo ma nda'evei 'rã pejuka aguã.

³¹ Jojukaare omano aguã rami oiko rire ma nda'evei 'rã pemboekovia uka aguã. Pejuka 'rãe.

³² Ha'e rami ae avi xapy'a rei tetã py onhemi oikovya gui ojevy ju 'rã oyvy re ae, sacerdote yvateve va'e omano e'ỹ mbove ma voi. Ha'e va'e voi napemboekovia ukai 'rã,

³³ pejapo e'ỹ aguã yvy pendekuaia ha'eve'ỹ va'e itui aguã rami, mba'eta jouguy omoẽague ma ojapo 'rã

vyv ha'eve'ỹ va'e itui aguã rami. Peteĩve henda py pendeyvy ndapeiky'a'oi jouguy omoëague gui, jouguy moëare ruguy pemoë e'ỹ vy.

³⁴ Ha'e nunga rupi pejapo eme vyv pendekuaia ha'eve'ỹ va'e opyta aguã rami, ha'e va'e mbyte rupi xee aiko avi ramo. Mba'eta xee SENHOR aiko Israel kuery mbyte.

36

Kunhague vyv jopyare omenda aguã re ijayvuague

¹ Ha'e gui Moisés oĩa py ovaẽmba okuapy Gileade ramymino kuery huvixa ikuai va'e. Gileade ma Maquir ra'y, Maquir ma Manassés ra'y, Manassés ma José ra'y. Ha'e gui ha'e kuery ijayvu okuapy Moisés ha'e Israel kuery ruvixa ikuai va'e renonde py.

² Ha'e vy aipoe'i okuapy:

— Oreruvixa, ndevy SENHOR ojapo ukaague rami vy kova'e vyv xorteá oexaa rupi reme'ẽ uka va'ekue Israel kuery yvyrã. Ha'e gui oreruvixa, SENHOR ijayvuague rami ae avi rejapo va'ekue oreryke'y Zelofeade vvykue tajy kuery pe ju omboaxaa aguã rami.*

³ Ha'e rami teĩ xapy'a rei ha'e va'e kuery omenda 'rã Israel kuery regua mboae re. Ha'e ramo ma ha'e kuery yvyrã ojopy va'ekue oipe'aa 'rã oreramoĩ kuery vvykue gui, ha'e omboaxaa 'rã amboae regua mba'erã, ime kuery regua mba'e ae. Ha'e rami 'rã oipe'aa oreyvyrã xorteá oexaa rupi rojopy va'ekue gui.

⁴ Mba'eta jubileu ma'etỹ Israel kuery pegua ojeupity nhavõ ma kunhague yvyrã ojopy va'ekue oaxa 'rã ime kuery regua pe ae.* Ha'e rami vy oyvyrã ojopy va'ekue oipe'aa 'rã oreramoĩ kuery regua vvykue gui — he'i okuapy.

---

* 36:2 Números 27.1-11   * 36:4 Levítico 25.8-34

⁵ Ha'e ramo Moisés ijayvu Israel kuery pe, SENHOR ojapo ukaa rami vy. Ha'e vy aipoe'i:

— José ramymino kuery va'e regua ma anhetẽ rupi meme ijayvu.

⁶ Mba'eta po rami ae SENHOR oeja va'ekue Zelofeade rajy kuery pe. Aipoe'i va'ekue: “Ha'e kuery pe ma ha'eve amongue va'e re rei omenda aguã teĩ guamoĩ ramymino kuery regua re anho.

⁷ Ha'e rami vy Israel kuery peteĩ-teĩ regua mba'e yvy ndoaxai 'rã amboae regua mba'erã. Mba'eta Israel kuery ikuai 'rã guamoĩ kuery mba'ekue yvy py ae.

⁸ Xapy'a rei Israel kuery peteĩ regua tajy omba'erã ojopy 'rã guamoĩ kuery yvykue. Ha'e rami vy omenda 'rã guamoĩ ramymino kuery regua re ae, Israel kuery peteĩ-teĩ ikuai aguã guamoĩ kuery yvykue py.

⁹ Ha'e rami vy peteĩ-teĩ regua oyvyrã ojopy va'ekue gui ndoaxai 'rã amboae regua pe. Mba'eta Israel kuery peteĩ-teĩ ikuai 'rã guamoĩ kuery yvykue py ae”, he'i va'ekue.

¹⁰ Moisés pe SENHOR ojapo ukaague rami ae Zelofeade rajy kuery ikuai.

¹¹ Ha'e rami vy Zelofeade rajy kuery Macla, Tirza, Hogla, Milca ha'e Noa ma otuty ra'y kuery re meme omenda,

¹² José ra'y Manassés ramymino kuery va'e regua re ae omendapa. Ha'e rami vy oyvyrã ojopy va'ekue opytapa tamoĩ ramymino kuery regua mba'e ae.

¹³ Ha'e va'e ayvu ha'e javi SENHOR oeja va'ekue Moisés pe Israel kuery rekorã, Moabe yvy ka'aguy e'ÿa py ikuai jave, Jordão yakã yvÿry, Jericó tetã rexei.

Nhanderuete ayvu iky'a e'ỹ va'e
New Testament in Guaraní, Mbyá

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbyá Guaraní (Guaraní, Mbyá)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 853110565X

The New Testament

in Guaraní, Mbyá

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Jan 2022 from source files dated 29 Jan 2022

3309fa3b-7590-5ae9-b829-5df4ddbf957